Vol. I
No. 2

30th January, 1976
(Friday)
10 Magh, 1897 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		PAGES
Oral Answers to Questions.	.	123
Matter under Rule 341		
re Non-Payment of salaries to the staff of District Medical Health Office, Kakinada.	..	146
Point of Information.		
re Not Publishing ten names of the Members in the Press.	.	147
Condolence Motion		
re: Demise of Sri Ch. Gangi Setti, a former M.L.A. —Adopted	..	148
Papers laid on the Table :		
(1) Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1973-74 (Commercial), of the Government of A. P.	..	150
(2) Rules made under Section 107 read with sub-section 2 of Section 28 of the A P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966.	..	150
(3) Amendment to rule 60-B of the A. P Co-operative Societies Rules 1964, made in G.O. Ms. No 64 Food and Agriculture Dept. dated 31-1-1975.	..	150
(4) Notifications issued through (1) G. O. Ms. No. 476, General Administration (OL. I) dated 4-8-75 and (2) G.O Ms No. 477, Gen. Administration (OL.I) dated 4-8-75	.	151
Presentation of Report:		
Third Report of the Committee on Public Undertakings 1974-75 on A. P. State Financial Corporation —Presented.	.	151
Non-official resolution		
re. Fixation of remunerative prices for food-grains and Commercial crops.	..	151

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH.
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD
1977

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Second Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 30th January, 1976

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Report of the one man Pay Commission

16—

*6211-L Q —Sarvasri B Rama Sarma (Deverkonda) and M Nagi Reddy (Gurajala) Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) whether the Government appointed one man Pay Commission headed by Sri Prasad, I. A. S. Officer,

(b) whether the commission has submitted its report,

(c) if so the decision taken regarding the scale and allowances of the following categories of employees·

1. Progressive Assistants working in Panchayat Samithis,

2. Panchayati Extension Officer

3 Demonstrators working in Agricultural Departments

(d) if the report is not submitted till now the time by which the same will be submitted, and

(e) whether the particulars regarding the same will be placed on the Table of the House?

The Minister for Finance (Sri P Ranga Reddy) —(a) Yes, Sir Sri R. Prasad, I C S (Retd) was appointed as Pay Revision Commissioner

(b) Yes, Sir.

(c) 1 The revised scale for Progress Assistant is Rs.320-4-460-15-580.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

2. The revised scale for Extension Officers (Panchayat) is Rs.360-18-540-20-700.

3. The post of Demonstrator has now been redesignated as Assistant Agricultural Officer The revised scale for this post is Rs.480-25-780-30-900

The terms of reference of the Pay Revision Commissioner did not include allowances The usual Allowances per the existing rules will therefore continue

(d) In view of the answer to (b) above, this doesnot arise, please

(e) A copy of the Report and orders issued through G.O.Ms No.180, Finance and Plg (Finance Wing-PRC, III) Department dated 15-7-1975 have been supplied to Hon'ble members, already.

Sri C V K Rao (Kakinda) —I have not received the copy Sir Will the Hon'ble Minister see that a copy that is not received by other members is furnished

Sri P Ranga Reddy —It would be a pleasure for me to supply a copy to all the Members Certainly I will make a copy available to Mr. C V K. Rao.

Sri C V K Rao —I want to know whether the Hon'ble Minister would be willing to get this discussed in this House I would like to know it because it carries important decisions

శ్రీ జె. వెంగళరావు (ముఖ్యమంత్రి), — డిస్కషన్ ఎందుకు ? ఇన్ టోటో మేము అమలుచేశాము. డిస్కషన్ క్వశ్చన్ అరైజ్ కాదు

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— కాని పే రివిజన్ కమీషన్ యిచ్చిన రిపోర్టులో కూడ కొన్ని అనామలీస్ వున్నాయి. సింగల్ మాన్ పే కమీషన్ కనుక డిఫెక్ట్సు వుంటాయి. No single man can be so intelligent వాటిని సరిదిద్దటానికి చర్చ పెడితే బాగుంటుంది కదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు —అనామలీస్‌ని సరిదిద్దాము ఎంప్లాయీస్ కూడ సంతృప్తిగానే వున్నారు. ఇన్ టోటో అమలుచేసినది ఇంతవరకూ ఎన్నడూ లేదు

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) —పే రివిజన్ కమీషనర్ కాలేజి లెక్చరర్లకు కూడ కొన్ని స్కేల్స్ నిర్ణయించారు అంతకుముందు యు జి సి. చేసిన రికమెండేషన్స్ వున్నాయి. కాలేజీ లెక్చరర్స్ ఇక్కడకువచ్చి మనకు విజ్ఞప్తి యిచ్చినపుడు పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. విజయవాడలో విద్యామంత్రి, ముఖ్యమంత్రిగారు వారియొక్క మెరిట్‌నిబట్టి అమలుచేస్తామని చెప్పినట్లుగా పత్రికలలో వచ్చినది. దానిని ఎక్కడా కాంట్రడిక్ట్ చేసినట్లు లేదు. మంచి కేడరు, కాలిబర్‌ని కలిగినవారుగా చేయడానికి అవకాశము వున్నపుడు విద్యారంగములో యు జి. సి స్కేల్స్‌ని అమలుచేయకుండా వీటిని ఎందుకు అమలు జరుపుతున్నారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పే కమిషన్ స్కేల్స్ అందరికి వర్తిస్తాయి. యు జి సి. రికమెండేషన్స్ అందరికి వర్తించవు కేరళ ప్రభుత్వము కూడ అమలు చేయలేదు మనము యిచ్చిన స్కేల్స్ కేరళకంటె ఎక్కువగానే వున్నాయి దక్షిణ రాష్ట్రాలు ఏవీ యు. జి. సి. స్కేల్స్‌ని అమలుచేయలేదు. వారి రికమెండేషన్స్ మన ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వున్నవి. ఎన్ మాస్ యివ్వము. మెరిట్‌నిబట్టి యిస్తాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—రకరకాల కేటగిరీస్ లేకుండా చేసినది యు. జి. సి గెజిటెడ్ ర్యాంక్ వారు 300 మంది వున్నారు 1500 ఇతర లెక్చరర్స్ వున్నారు. వాటిని అమలుచేయడమువల్ల కేటగిరీస్ లేకుండాపోయే అవకాశము వుంది. కనుక వాటిని అమలుచేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానికి దీనికి సంబంధము లేదు. దాని దారి దానిది. దీని దారి దీనిది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మెరిట్‌ని బట్టి చేయడానికి అవకాశము వుందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు —ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది. మంచి ముహూర్తమున ప్రకటన చేస్తాము.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—కొంతమందికి అన్యాయము జరిగినట్లు ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేషన్స్ పెడుతున్నారు. వారి గ్రీవెన్సెస్‌ని కన్సిడర్ చేయడానికి ఏమైనా మెషినరీని ఏర్పాటు చేశారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అందరిని సంతృప్తిపరచడము భగవంతుని తరము కూడ కాదు ఎప్పుడో ఒకసారి మెషినరీని పెడతాముకాని రోజూ క్రియేట్ చేయలేము

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—కేరళలో వున్నవి యిక్కడ వున్నాయా ? యు. జి. సి. రికమెండెడ్ స్కేల్స్‌కు, పే రివిజన్ కమిషనర్ యిచ్చిన రికమెండెడ్ స్కేల్స్‌కు పెద్ద గ్యాప్ వుంది. ఆ గ్యాప్‌ని తొలగించాలని రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చారు. యు. జి సి. స్కేల్స్ మెరిట్ ప్రకారము యిచ్చినా ఆ రెండింటికి మధ్య వున్న గ్యాప్‌ని తొలగించడానికి పునః పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అలాంటి ఆలోచన ప్రస్తుతము ఏమీ లేదు.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :—తెలంగాణా టీచర్స్‌కి సంబంధించి హై పవర్ కమిటీ నిర్ణయాలను అమలుచేయనివి వున్నాయి. వాటిని పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వేరే ప్రశ్న వేయాలి,

REDUCTION IN THE MAITENANCE CHARGES OF COMMUNITY RADIO SETS

17—

*6312Q—Sri Pellakuru Ramachandra Reddy (Kovar)—Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) whether there is any proposal to reduce the maintenace charges of the community radio sets of the village Panchayats; and

(b) if not, the reasons therefor?

The Minister for (Finance Sri P Rang Reedy) —(a) No Sir,

(b) The exiting rates were revised in 1973 only and they will be in force till 31-3-76

COMPLETION OF VIZAG STEEL PLANT

18—

*6211-(D.)Q —Sri Nissankara Rao Venkataratnam .—Will the Minister for Industries be pleased to state

(a) whether Government are negotiating with the oil rich countries for loans to complete Visakhapatnam Steel Plant,

(b) if so, the country with which the negotiations are proceeding;

(c) the stage and details of negotiations; and

(d) whether the State Government are entitled to start independent negotiations with a foreign country without reference to the Central Government ?

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao) — (a) No such proposal is under consideration.

(b) Does not arise

(c) Does not arise.

(d) No. Sir.

శ్రీ యన్ వెంకటరత్నం ·-- విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి కువాయిట్ సహాయము చేయబోతున్నట్లు, మన ప్రభుత్వము వారితో సంప్రతిస్తున్నట్లు వార్తలు వచ్చినవి దాని విషయము ఏమైనది ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి స్టీల్ ప్లాంటుకి సంబంధము లేదు. అది సెంట్రల్ సెక్టారులోనిది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వము ద్వారా సంప్రతించవచ్చు. వారి ద్వారా సంప్రదించారా ? సంప్రతిస్తే ఇప్పటి పరిస్థితి ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు —మనకు ఏమి తెలియదు.

శ్రీ పి. సన్యాసి రావు (విశాఖపట్టణం-2) —ఇది సెంట్రల్ సెక్టారులోనిది అంటున్నారు. కాని అసలు స్టీలు ప్లాంటు వున్నదా లేదా? 2. లాండ్ అక్విజిషన్ కొంతవరకు జరిపి ఆపివేశారు. అక్కడున్న యూనిట్లను ఎత్తివేస్తున్నారు. దీని పరిస్థితి ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు —స్టీలు ప్లాంటు విషయములో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని త్వరలో వచ్చేటట్లు ప్రయత్నము చేస్తున్నట్లు పార్లమెంటులో మంత్రి చంద్రజిత్ యాదవ్‌గారు చెప్పారు విశాఖ స్టీలు ప్లాంటు పోర్టు బేస్ స్టీల్ ప్లాంటు ఏ దేశానికైనా ఎగుమతి చేయడానికి ఉపయోగపడే ఇక్కడ నుంచి తప్ప మరొక ప్రాంతము నుంచి వీలు కాదు అరేబియన్ కంట్రీస్‌తో సంప్రతిస్తే బాగుంటుందని ప్రధాన మంత్రిగారికి నేను లెటరు వ్రాశాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఈ స్టీల్ ప్లాంటు విషయంలో అరబ్ 8-40 a.m. దేశాల నుండి ఆర్థిక సహాయం తీసుకోటానికి మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసినందుకు సంతోషం అయితే వారు దానిని అంగీకరించారా లేదా? దానిని సాధించడం కోసం యింకా ఏప స్టెప్స్ తీసుకుంటున్నారో చెబుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది సాధించటానికే ప్రధాన మంత్రిగారికి వ్రాశాము ఇది పోర్టు బేస్డ్ ప్లాంట్ ఎగుమతి చేయటానికి రెమ్యూనరేటివ్ ప్లాంట్ అని వ్రాశాము. ఇంకా వారేమి చేశారో తెలియదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) .—దక్షిణ రాష్ట్రాలలో పెట్టబోయే మూడు కర్మాగారాలకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను మినహాయించి మిగిలిన రెంటికి 250 కోట్లు, 120 కోట్లు అయిదవ ప్రణాళికలో కేటాయించబడినవి కాని మన రాష్ట్రానికి ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించినట్లు లేదు. ఇది పార్లమెంటులో అంగీకరించారు మన ప్రభుత్వ దృష్టికి ఈ విషయం వచ్చిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇవాళ పత్రికల్లో చంద్రజిత్ యాదవ్‌గారి సమాధానం వచ్చింది. ఇంకా అయిదవ ప్రణాళిక లేదు. అన్నీ ఒకే స్థాయిలో వున్నాయి మనకు సరిపడినంత డబ్బు కేటాయించవలె మాట నిజమే. అది కేటాయించాలని మనం కోరాము.

ESTABLISHMENT OF INDUSTRIES IN VIJAYAPURI AREA

*6207. (Z) Q.–Sri Nimmala Ramulu (Chalakurthi);—Will the Minister for Industries be pleased to state.

(a) whether any proposal is under consideration of the Govt. to establish any Industry in Vijayapuri area; and

(b) if so, the stage at which the matter stands at present?

The Minister for Roads and Buildings (Sri Ch. Venkat Rao) (deputised the Minister for Industries):—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

* శ్రీ ఎస్, రాములు :—విజయపురి ఏరియాలో ఫ్యాక్టరి పెడతామని చెప్పారు. దాని గురించి ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీ జె వెంగళ రావు —ఇండియన్ ఆక్సిజన్‌కి సంబంధించి లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ వచ్చింది కాని కొలాబరేషన్ విషయంలో ఈక్విటి ఆఫ్ షేర్స్‌కు సంబంధించి తగాదా వచ్చింది

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ ·—ముందుగా సమాధానంలో మంత్రిగారు లేదన్నారు. తరువాత షేర్స్ విషయంలో తగాదా వచ్చిందంటున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు .—గవర్నమెంట్ సైడ్ లేదన్నాను

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈక్విటి పార్టిసిపేషన్ అంటే ఏమిటి ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—ఫారిన్ కొలాబరేషన్ కనుక ఫారిన్‌కు సంబంధించి షేర్ 40 పర్సెంట్ కంటే తక్కువ వుండాలి.

Conference on Environmental Sanitation held by W.H.O

20—

*6205 (K) Q —Sri A Sreeramulu (Eluru):—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a Conference on Environmental Sanitation was held by the W. H. O. in December 1974 ;

(b) if so, whether the Government have nominated anybody to attend the Conference , and

(c) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Health and Medical (Sri K. Rajmallu) :—

(a) Yes Sir,

(b) Yes Sir. Dr. D. Raghavendra Rao was nominated by the Government to attend the Seminar.

(c) Does not arise.

ఈ విషయంలో ఒక మాటచెప్పాలి, రాఘవేంద్రరావు గారిని నామినేట్ చేసినప్పటికి వారు వెళ్లటం జరగలేదు వారు ఢిల్లీ వెళ్లటంలో ఆలస్యం జరిగింది. అందుకు కారణం ఆఫీసులో ఎవాయిడబుల్ డిలే కావడం.

Sri A. Sriramulu .— The Minister has plainly admitted that there was some delay and this proposal could not be sent without delay, though Dr. Raghavendra Rao was nominated. What action has been taken against the persons responsible for the delay. We should have got the chance if only our representative had attended the

conference. So, what action has been taken against the persons responsible for the delay ?

Sri K Rajamallu :— Sir, even when the file came to me I have ordered the Secretary to find out the cause for the delay I have asked the Secretary to take action against the people who were responsible for the delay ?

Mr Speaker — The question is whether any action has been taken 8-40 a.m

Sri K. Rajamallu — They have been warned sir

Sri A. Sriramulu — This is a matter of 1974 Warning is a casual affair. Why these people were not hauled up because a golden opportunity has been lost by our State since he did not attend the Conference

Sri K Rajamallu — This delay was on the part of all the people concerned and on the part of Dr Raghavendra Rao also because I have gone through the file The delay occured in receiving the file He was asked to submit the bio-dato and number of copies Because of various reasons, he could not send that to the concerned section That is why, I admitted in the beginning itself that some avoidable delay has taken place and in this connection, I have warned almost all the people concerned for the delay

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో కాంట్రడిక్షన్ కనిపిస్తున్నది యాక్షన్ తీసుకోమని క్రిందకు వ్రాశామన్నారు. యాక్షన్ తీసుకుంటున్నారు ఎవడి డిలేకి కారణమో విచారించి యాక్షన్ తీసుకోమని చెప్పారం ?

శ్రీ కె. రాజమల్లు —నేను క్లియర్‌గా చెప్పాను

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఫయిల్ లేట్‌గా వచ్చింది. ఎవరు కారకులో వారిపై చర్య తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారు చెప్పారు.

Mr. Speaker:—But subsequently he said when I asked him that warning was given.

* Sri K. Rajamallu :—Even warning also we consider a part of action.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—రాఘవేంద్రరావు గారు కూడా కారణం అని మంత్రిగారు చెప్పారు కాని వెళ్లేవారు ఆయన కాబట్టి ఆయనసి డిలే కొంత వున్నా ఇతరుల డిలే ఎక్కువగా వుంటుంది. అందుకు కారకులపై వార్నింగ్ కాకుండా గట్టి చర్యలు తీసుకొంటారా ?

* శ్రీ కె రాజమల్లు :—చాలా గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది I put it very strongly on the file — In future such things should not be repeated at all. Much more than strong language I had put on file.

DECLARATION OF CUDDAPAH DISTRICT AS CHOLERA AFFECTED AREA

21—

*6208-(X) Q.—Sarvasri P. Sanyasi Rao and M. Nagi Reddy:— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether Cuddapah District was declared under Public Health Act as threatened by Cholera during 1974;

(b) if so, whether it is a fact that two posts of Deputy District Medical and Health Officers and also one post of Addl. District Medical and Health Officer are vacant; and

(c) whether it is a fact that an ordinary Civil Aasistant Surgeon is kept in charge of all the three posts ignoring the claims of a Selection Grade Civil Assistant Surgeon?

Srt K. Rajamallu :—(a) Yes, Sir.

(b) & (c) Out of the two posts of District Medical and Health Officers only one post was vacant for a short period and it has been filled up by posting a Selection Grade C.A.S. The post of Addisional District Medical and Health Officer (Family Planning) which has fallen vacant on 1-4-74 could not be filled up due to the ban on filling up the existing vacancies imposed by the Government of India. An ordinary C.A.S. was kept incharge of the three posts for a very short period.

అది చాలా పాత ప్రశ్న. ఇప్పుడు వేకెన్సీస్ లేవు.

STARTING OF DEAF AND BLIND SCHOOL BY THE T.T. DEVASTHANAM AT TIRUPATHI

22—

*6687 Q.—Sri M. Nagi Reddy [Put by Sri V. Satyanarayana]:— Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether the Tirumala Tirupathi Devasthanam has proposed to develop a school for deaf and blind at Tirupathi and at some other places in our State;

(b) if so, when and where;

(c) the amount proposed to be spent;

(d) whether the T.T.D. also proposed to undertake Social Welfare Schemes like helping destitutes, the physically handi-capped and the mentally retarded: and

(e) if so whether a copy of the schemes be placed on the Table of the House?

The Minister for Endowments (Sri Sagi SuryanarayanaRaju): (a) & (b) The Tirumala Tirupathi Devasthanam management has already started a school for deaf and blind at Tirupathi on 25-7-1974 in Tirumala Tirupathi Devasthanams Choultry, opposite to S.V.R.R. Hospital near Alipiri Toll Gate. There is no proposal to develop such schools at some other places in ous State.

(c) An amount of Rs 1 lakh was sanctioned in the Budget estimate of Tirumala Tirupathi Devasthanams for the year 1974-75 towards maintenance of the School A sum of Rs 102.400/- has been provided in the budget for the current year 75-76

(d) There are no specific proposals before the T T Devasthanams in regard to the schemes of helping destitutes and mentally retarded As regards the schame of helping the physically handicapped, the T T Devasthanams proposed to bear 1/4th of the cost to start a Rehabilitation Unit providing reconstructive surgery, provided the Central and the State Governments are prepared to meet the remaining 3/4ths expenditure The Tirumala Tirupathi Devasthanams Trust Board has however resolved on 15-3-1975 sanctioning a sum of Rs 10 lakhs for the purpose of creating a social welfare fund to be held in voluntary organisation in the State But specific proposals have not yet been received in this regard

(e) Does not arise.

ఎ. బి. తిరుపతి తిరుమల దేవస్థానం యాజమాన్యమువారు 25-7-76 తేదిన అలిపిరి టోల్ గేట్ సమీపంలో ఎస్. వి. వి ఆర్. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము ఆధ్వర్యంలో చెవిటి గ్రుడ్డివారికి పాఠశాలను ప్రారంభించారు, రాష్ట్రంలో ఇతర ప్రాంతాలలో యీ విధమైన పాఠశాలలు ప్రారంభించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు.

సి. పాఠశాల నిర్వహణలో 1974-75 లో దేవస్థానం బడ్జెట్‌లో ఒక లక్ష రూపాయలు మంజూరు అయింది. ఈ సంవత్సరం 1975-76 బడ్జెటులో 1,62,400 రూపాయలు కేటాయించబడింది. 8-50 a m.

డి, దిక్కులేని వారికి మనస్థిమితము లేనివారికి సహాయం చేసే పథకాలు విషయంలో ఎట్టి ప్రతిపాదనలు లేవు. వికలాంగుల పథకాలకు సహాయం చేసే విషయంలో రికనస్ట్రిక్టివ్ సర్జరీ పునరావాసవిభాగాన్ని ప్రారంభించేందుకు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నాలుగింట మూడు వంతు వ్యయాన్ని భరించేందుకు సమ్మతిస్తుంది. రాష్ట్రంలోని స్వచ్ఛంద సంస్థల వద్దనుండి, సాంఘిక సంక్షేమ నిధిని ఏర్పాటు చేసే నిమిత్తం 10 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేస్తూ 15-3-75 తేదీన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ధర్మకర్తల మండలి తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది అయితే యీ విషయంలో నిర్దుష్ట ప్రతిపాదనలు ఏమీ అందలేదు

ఇ: ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఈ చెవిటి, గ్రుడ్డి వాళ్లు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం స్కూలులో చదువుకున్నవారు ఉద్యోగాలకోసము పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సుల కోసము అప్లయి చేస్తే వారికి ప్రయారిటీ బేసిస్ మీద ఉద్యోగాలు యివ్వడానికి పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులలో సీట్లు యివ్వడానికి ప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తారా?

శ్రీ రాజా సాగిసూర్యనారాయణరాజు :— ఈ ప్రశ్నకు యిందులో తావులేదు.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :— వీళ్లను ఎందుకండీ చదివించడం ఉద్యోగాలు యివ్వక పోతే?

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణరాజు — వాళ్ళకు తెలివితేటలు కలుగ జేయడానికి.

శ్రీ జలగం వెంగళరావు —అధ్యక్షా, శాతం రిజర్వేషనులు డిజేబుల్డు పెర్సన్స్‌కు ఉన్నాయండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —వాళ్ళకు రిజర్వేషన్లు లిమిటెడ్‌గా ఉన్నాయండి పోనీ కుంటి, గ్రుడ్డివారికి అయినా మీరు ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లు చేస్తారా? కేబినెట్ అంతా కలెక్టివ్‌గా రెస్పాన్సిబుల్ కాబట్టి వారిని చదివించిన తరువాత బజారులోకి వదలి పెడితే ఎట్లా?

శ్రీ జలగం వెంగళరావు :—ఆసు కవిత్వం చెబితే ఎట్లా? ఇంకొక క్వశ్చన్ వేస్తే సమాధానము యిస్తారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—నిజంగా వీళ్ళమీద మీకు భక్తి ఉంటే చెవిటి వారికి గ్రుడ్డివారికి, వికలాంగులకు యివుడు ఏమీ ఏర్పాట్లు లేవు

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—మొత్తం అందరినీ చదివిస్తున్నాము. అందరికీ మనంగాని దేవుడుగాని యిప్పించగలడా? అవకాశం వచ్చినప్పుడు అవసరం ఉన్నప్పుడు పరిశీలించి చేస్తారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మినిష్టరుగారు నా క్వశ్చన్‌కు జవాబు యివ్వలేదు

మిష్టర్ స్పీకర్ :—మినిష్టరుగారు వారి డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినంత వరకు చేయవలసింది అంతా చేస్తున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మినిష్టరుగారు తలచుకుంటే దేవుడు దగ్గర కుంటి గ్రుడ్డివారిని పెట్టుకొనవచ్చును గదా? కుంటివాళ్ళకు, గుడ్డివాళ్ళకు ఉద్యోగాలు రావడం సమస్య కదా? కళ్ళు, కాళ్లు లేనివారు ఉద్యోగాలకు తిరగలేరు కదా దేవస్థానంవారు వారికి ప్రత్యేకంగా అవకాశం కల్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—దేవుడు కూడా వాళ్ళకు ఇప్పించ లేడని ఛాలెంజి చేస్తున్నాను.

Sri A. Sree Ramulu ;—Point of order, Sir Can a Hon'ble Minister throw a challenge to the House? He has practically thrown a challenge. దేవుడైనా వుద్యోగాలు యిప్పించగలడా అనిఛాలెంజి చేయవచ్చా?

Mr Speaker ;—That is not a challenge. If you take it as a challenge, I am sorry He says that the Government is ineffective in providing jobs to all.

Sri A. Sreeramulu —He said like this— ఎవరు చేయించ గలరు దేవుడైనా చేయించగలడా అంటే? Is not a challenge?

శ్రీ జలగం వెంగళరావు :—చదువుకున్న వారందరికీ ఉద్యోగాలు ఎవరు యిప్పించగలరు అన్నారు. అది ఛాలెంజి ఎట్లా అవుతుంది,

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—దేవుడు కూడా ఇప్పించలేడు అంటున్నారు. 9-00 a. m.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—దేవుడుమీద మాకు నమ్మకం లేదు.

శ్రీ జలగం వెంగళరావు :—దేవుడుమీద మీకు నమ్మకం లేదు. మంత్రి గారికి నమ్మకం ఉంది కదా ?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—ఇపుడు విషయం ఏమిటంటే నమ్మకం ఉన్నవారిని అడుగుతున్నాము భక్తిపరులను అడుగుతున్నాము. అక్కడ విద్యార్థులు శిక్షణ పొందుతున్నారు. పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్లకు సీట్లు రావడం లేదు గ్రుడ్డి వారైన పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్లకు మంత్రిగారు దయాదాక్షిణ్యాలు చూపి వారికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా ? లేక పూర్వం మాదిరిగానే ఉంటారా ?

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—నమ్మకం లేనివారికి నమ్మకం ఉన్నదంటే ఏమి చెప్పేది ? మరో ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం యిస్తాను.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—ఖచ్చితమైన సమాధానం మంత్రిగారు చెప్పాలి. కుంటి వారికి, గ్రుడ్డివారికి దేవస్థానంలో ఉద్యోగాలలో ప్రయారిటీ యిస్తారా ?

మిష్టర్ స్పీకర్ :—ప్రిఫరెన్సు యిస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—ట్రస్ట్‌బోర్డ్‌వారు అవకాశం వున్న వారికి అవసరమయినప్పుడు చేస్తారు. దానికి నేను ఏమి చెప్పను ?

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—ప్రశ్నలో బికి మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ వికలాంగులకు మానసికంగా స్థిమితం లేనివారికి ఉద్యోగాలు యిస్తారు అంటున్నారు అటువంటి ప్రపోజల్సు ఏమయినా దేవస్థానంవారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పంపించారా ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—ఇందాక మనవి చేశాను. వారు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు. స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు ఏర్పాటు చేయడానికి 10 లక్షల రూపాయల నిధిని మంజూరు చేస్తూ 15-3-75 తేదీన తిరుపతి దేవస్థానం ధర్మకర్తల సంఘం ఒక తీర్మానం ఆమోదించింది. అయితే యీ విషయంలో స్పష్టమైన ప్రతిపాదనలు ఏమీ అందలేదు

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—మినిష్టరుగారు 3 శాతం ఫిజికల్లీ డిజేబుల్డు పెర్సన్స్‌కు సర్వీసెస్‌లో రిజర్వు చేస్తున్నాము అన్నారు. గవర్నమెంటు పాలసీ విషయాలు ఇంప్లిమెంటు చేసే బాధ్యత మీమీద ఉంది మీ కంట్రోలులో ఉన్న ట్రస్ట్ బోర్డులలో వికలాంగులకు 3 శాతం రిజర్వు ఇస్తూ ఉద్యోగాలు యిప్పిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అన్ని కార్పొరేషన్‌లలోనూ, యూనివర్శిటీలోనూ ఎపాయింట్‌మెంటు చెయ్యమని ఆర్డర్సు ఉన్నాయి.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (యెల్లారెడ్డి) :—ఈ చెవిటివారు గ్రుడ్డివారు వెయ్యిమందికి పైగా ఉన్నారండి. మొన్న 4 రోజులలో సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటులో అన్నం లేకుండా రాత్రింబగళ్లు ఏవో ఉద్యోగాలు ఇస్తామంటే వీరు వెళ్ళారు. వాళ్ళను తీసుకుపోయి ఎక్కడో హైదరబాద్ కార్పొరేషన్

దగ్గర పెట్టారు. ఒకసారి నేను కూడా ర్రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చాను. వాళ్లు ప్రతి ఎం.ఎల్.ఏ దగ్గరకు ప్రతి మినిష్టరు దగ్గరకు తిరుగుతున్నారు వాళ్ళ విషయంలో ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అటువంటివారికి హైదరాబాదులో అవకాశం వుంది. విక్టోరియా మెమోరియల్ ఆర్గనైజేషన్‌లో హైదరాబాదు చివరలో విజయవాడ రోడ్డులో ఉంది. అది సుమారు 1000 మందికి అవకాశం కల్పిస్తుంది. ఎవరయినా ఉంటే పంపించండి రికమెండు చేస్తాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—మంత్రులు జిల్లాలలో తిరుగుతూ 20 పాయింటులు అమలు జరపాలి అదే మా ధ్యేయం అని చెబుతున్నారు. ప్రతి పట్టణంలో పల్లెలలో చెబుతున్నారు. యీ కుంటి గ్రుడ్డివారికి యివ్వలేమంటే ఇందిరా గాంధిగారి 20 సూత్రాల పథకాన్ని మంత్రులు అమలు జరిపే విధానం ఇదేనా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు ఏమేమో అంటే ఎట్లా అందరూ కలిసే అమలు చేస్తున్నాం కదండీ.

Wakf Properties of Venkatagiri, Nellore District

23—

* 6215 I-Q.—Sri Sultan Salahuddin Owaisi (Yakutpura):—Will the Minister for Forests be pleased to state.

(a) whether there was any representation dt 19–1–75 from the Secretary, Hidyatul Islam committee with regard to the wakf properties of Venkatagiri, Nellore district,

(b) if so, the action taken thereon ;

(c) the names of the officers responsible for omission of registering wakf properties particularly Graveyards under the Central Wakf Act, and

(d) the remedial measures proposed to resurvey the whole taluk and get the properties duly registered as wakf?

The Minister for Forests (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari):—(a) Yes, Sir.

(b) On the representation received from the Secretary, Hidayatul Islam Committee, Nellore District the matter was referred to the A.P. Wakf Board who has reported that in the A P Gazette dt 2-5-63 twenty institutions namely Mosques Ashoorkhanas, Dargahs etc., have been notified as wakf properties As regards other properties which were not notified as wakf properties in 1963 the Wakf Board has stated that it is taking action to get them registered and notified as wakf properties in consultation with the President, District Wakf Committee.

(c) The survey of wakf properties was conducted by the Commissioner of Wakfs appointed by the Government for the survey of wakf properties in Andhra Districts before the formation of Andhra Pradesh and the names of officers who were responsible for the omission in registering some wakf properties are not available at this distance of time.

(d) As stated above the Wakf Board is taking action to get all the omitted wakf properties registered and notified in the Gazette in consultation with the President, District Wakf Committee, Nellore.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి (శ్రీనివాసులురెడ్డి —అధ్యక్షా, వాక్ఫ ప్రాపర్టీగా డిక్లేరు చేసిన వాటికి వెంకటగిరి రాజాగారు కోర్టులో వేసి స్టే తెచ్చారు దానిని వెకేట్ చేయించడానికి ముస్లిమ్స్‌కు చెందడానికి వాక్ఫ బోర్డు గాని, ప్రభుత్వం గాని ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నది ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari —This property under dispute was notified by the Wakf Board, When the notification was sent for publication to the A P Gazette, at that stage, Raja of Venkatagiri went into a writ to High Court and got an interim stay. Now Wakf Board is approving the Covrt to Vacate the play 9-10 a. m.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి — బడామకాన్‌కు సంబంధించిన ప్రాపర్టీస్ వెంకటగిరి రాజాగారు ఎలీన్ చేస్తున్నారు, అమ్మి వేస్తున్నారు, దానిని నిరోధించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నది ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari —We will approach the Court and see that the properties are not disposed of till the finalisation of the case.

سریمتی جے - ایسوری بائی - کیا میں منسٹر صاحب سے پوچھ سکتی ہوں کہ اوقاف بورڈ کی جائدادیں کہاں کہاں واقع ہیں اور کیا آپ کو ان جائدادوں کا علم ہے اور کیا آپ کے پاس ان جائدادوں کا ریکارڈ ہے -

سری محمد ابراہیم علی انصاری - ان تمام جائدادوں کا اوقاف بورڈ میں ریکارڈ موجود ہے -

سریمتی جے - ایشوری بائی - اوقاف بورڈ کی جن جائدادوں پر لوگ قبضہ کئے ہوئے ہیں آپ ان پر کیا ایکشن لے رہے ہیں -

سری محمد ابراہیم علی انصاری - جہاں تک مجھے علم ہے - اس پر ایکشن لے رہے ہیں -

Sri Syed Hasan (Charminar) —What is the approximate value of the property under dispute when the Raja of Venkatagiri obtained the interim stay and what is the value of the property your Department is going to get ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari —The value I do not know, but the steps that were necessary to vacate the stay were already taken.

Assignment of Forest land for Girijans, Harijans etc. in Banganapalli Taluk.

24—

*6426 Q.-Sri Gamago (Koilkuntla) —Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether the Government have received any petitions from the Girijans, Harijans and the land-less poor belonging to Backward Communities requesting disforestation of the Reserve area in Seetha-Rampurem, Gulamaliabad and Mangampeta villages in Banganapalli Taluk for assignment of that land for cultivation; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari —(a) Nineteen applications were received for assignment of forest lands for cultivation purpose.

(b) The representations were rejected.

*శ్రీ గా మా గో —అధ్యక్షా ఒనగానపల్లి పరియాలో ఏ మాత్రం ఫారెస్ట్‌కు పనికిరాని ఊరి క్షేత్రం వుంది, అక్కడ ఫారెస్ట్‌ను అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం లేదు, ఆ ఏరియాలో సుగాలీలు వుంటున్నారు, వారికి పునరావాసము కల్పించడానికి మానవతా దృష్టితో దానిని సాగుచేసికొనుటకు పర్మిట్ చేస్తారా? పునరాలోచన చేస్తారా ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari —As it is our extent of forest land has gone down from 31 to 20. We cannot afford to de-reserve any further land.

شریمتی جے - ایشوری بائی - گریجس اور بے زمین لوگ جنگل سے لکڑیاں کاٹ کر اپنی زندگی گزار رہے ہیں ان لوگوں کو رہنے کیلئے مکان نہیں ہے - جنگل کی زندگی گزار رہے ہیں اگر آپ جنگلات کو کٹا کر ان لوگوں کو کم از کم رہنے کیلئے کچھ اراضی دیں تو ٹھیک ہے -

شری محمد ابراہم علی انصاری - غریبوں کو اراضی دینا ہی ہے تو جنگل ہی میں کیوں دوسری جگہ بھی دلاسکتے ہیں -

شریمتی جے - ایسوری بائی - منسٹر صاحب کو چاہئے کہ وہ ان سوالات کے جوابات مناسب طریقہ پر دیں - بے زمین لوگوں کو زمینات دلانے کی طرف توجہ کریں -

شری محمد ابراہیم علی انصاری - میں اپنی ذمہ داری محسوس کرتا ہوں آپ ان سوالات پر اصرار نہ کریں -

Sri Kudipudi Prabhakara Rao :—The Hon'ble Minister has informed the House that the percentage of forests is decreasing. Some of the forest land is not at all fit for growing trees. For example in Guntur District, people have requested to de-reserve some lands and to give for cultivation.

శ్రీ జె. వెంగళరావు —మామూలుగా డీఫారెస్ట్ చేయకూడదనేది కేబినెట్ డిసిషన్. అలాంటి కేసులు వుంటే కలక్టరు కన్‌సర్వేటరు ఆఫ్ ఫారెస్ట్స్ జాయింటు యినస్పెక్షన్ చేసి రికమెండు చేస్తే విచారిస్తాము.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao :—Some specific lands were shown in Kandukur taluk. Specific cases were brought to the notice of the hon. Minister, for inspection.

Mr. Speaker :—The Minister has already stated that such lands are there but if they were given for cultivation to some other parties on representation, percentage maintained at the national direction would be impaired. He will take steps to grow trees in the vacant forest lands.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao :—It is not worthwhile keeping land where there is no growth at all.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అలాంటి దానిలో కలెక్టరు కంజర్వేటరు ఆఫ్ ఫారెస్ట్సు జాయింటు ఇనస్పెక్షను రిపోర్టు రావాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—చాలా రోజుల నుండి వస్తున్నది యీ చర్చ. ఎలాంటి ఫారెస్ట్ గ్రోథ్ లేకుండా రిజర్వ్‌డ్ ఫారెస్ట్‌గా వుంటే ఎరిశీలన చేసి కలెక్టరు కన్సర్వేటరు జాయింటు యినస్పెక్షన్ చేయవచ్చు. చాలా చోట్ల కలెక్టర్సుకు, రెవిన్యూవారికి ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారికి రిప్రజంటేషన్స్ యివ్వడం జరిగింది కొంత పర్సెంటేజ్ ఫారెస్టుకు వుంచవచ్చు మిగతాది యివ్వవచ్చు. అలావారు జాయింటు యినస్పెక్షను చేసి ఎక్కడెక్కడ అలాంటి వుందో దానిగురించి రిపోర్ట్సు పంపించాలని యినస్ట్రక్షన్స్ యిస్తారా ? ఎక్కడెక్కడ రిప్రజెంటేషన్సు వస్తాయో అక్కడ చేయవచ్చుగదా

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అలా రిప్రజంటేషన్స్ అంటే మొత్తం రిజర్వ్‌డ్ ఫారెస్టును అంతా డిఫారెస్టు చేయుమని చెబుతారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఫారెస్ట్‌కు అని చెబుతారు, అక్కడఫారెస్ట్ గ్రోథ్ వుండదు, ఫారెస్ట్ అవసరమనేది అందరు అంగీకరిస్తారు, రేన్‌ఫాల్‌కు అవసరం, క్లయిమేట్‌కు అవసరం, అయితే దాని కొరకు కొంత పర్సంటేజ్ వుంచండి, కొన్నిచోట్ల ఫారెస్ట్ గ్రోథ్ లేకుండా వుంటుంది, అక్కడ ఏమీ వుండదు అవకాశం కూడా వుండదు, కాని సేధ్యానికి పనికి వస్తుంది, వాటరు ఫెసిలిటీస్ వుంటివి, అలాంటివి ఎందుకు పరిశీలన చేయకూడదు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అందుకనే కలెక్టరును ఎసోసియేట్ చేశాము. కలెక్టరుకు రికమెండు చేసే అధికారము యిచ్చాము.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) —చాలా ముఖ్యమైనటువంటి ప్రశ్న. ప్రతి జిల్లాలాలో వందల ఎకరాలు ఫారెస్ట్ భూములు తీసుకొండా కి అవకాశం లేకుండా వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా , నూజివీడు, నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలలో వేల ఎకరాలు సాగుకు లాయకిగా వుండి, హరిజనులు, గిరిజనులు చేసుకోడానికి కలక్టరు డిఫారెస్ట్ చేయడానికి అనుమతిస్తారా ? ప్రధాన మంత్రిగారి 20 సూత్రాల పథకము దృష్ట్యా దీనిని స్పీడప్ చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—అలాంటివి వుంటే కలక్టరు రికమండు చేస్తాడు. కొత్తగా యిప్పుడు యినస్ట్రక్షన్స్ యివ్వనక్కర లేదు.

*శ్రీ గామాంగో —అధ్యక్షా, ఫారెస్టును పెంచడానికి సాధనమే చర్యలు తీసుకుంటారా ? ఆ కార్యక్రమం ద్వారా గిరిజనులకు పనులు కల్పించే తోడ్పడుతారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది చాలా మంచి ప్రశ్న ఫారెస్టు పెంచాలని ఫారెస్టు డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను పెట్టి అలాంటి భూములలో ప్లాంటేషనుకు అగ్రికల్చరల్ రీసర్చి ద్వారా పెట్టి చేస్తాము.

శ్రీ విజయశిఖామణి (తిరుపతి) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సమాధానములో కలక్టరు యినస్పెక్ట్ చేసి రికమండు చేస్తే చేస్తామన్నారు, యిది స్టేటు పాలసీ మేటరు. డీఫారెస్ట్ చేయకూడదు అన్నారు ఫారెస్ట్ యివ్వడానికి ఒప్పుకోవడం లేదు కలక్టరు రికమండు చేసినప్పటికి ఛీఫ్ కంజర్వేటరు వీలు కాదని చెబుతున్నారు. యిది స్టేటు పాలసీ 33 పర్సెంటు ఫారెస్ట్‌కు అవసరము, దానిని వుంచుకొని మిగతాది పనికిరానిది పేదవారికి యిస్తే బాగుంటుంది. కలక్టరు రికమండు చేసిన కేసులు వున్నవి, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, ఫారెస్ట్ మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాను యింతవరకు ఏ చర్య లేదు. పూర్వం మహేంద్రనాథ్‌గారు మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు డీఫారెస్ట్ లేదని చెప్పారు. కర్కంపాడు ఏరియాలో చేశారు యీ పాలసీ మేటరును సడలించి పేద ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—సడలించే ప్రశ్న లేదు. ప్రతి దానికి కేబినెట్ డిసిషన్ తీసుకోవాలి, ఒక ఎకరం కూడా చేయాలంటే కేబినెట్ చేయవలసి వుంటుంది.

Death of a worker in the Vazir Sultan Tobacco Company.

25—

*615-U-Sarvasri Syed Hassan, M Omkar, (Narsampet) Shafiur (Sitharambagh), P. Sri Ramamurthy (Nagarikatakam), P. Janardhan Reddy (Kamalapur) and Smt. J Eshwari Bai (Ella Reddy) —Will the Minister for Labour be pleased to state.

(a) whether it is a fact that a worker in the Vazir Sultan Tobacco Company, had died recently, while on duty, due to negligence of the management, and

(b) if so, the details of the accident and the action taken against those held responsible?

The Minister for Labour (Sri T. Anjaiah):—(a) & (b) Answer is placed on the Table of the House

(a) It is a fact that Sri Ram Mohan, a worker died in Vazir Sultan Tobacco Company Ltd, Hyderabad on 3-3-1975 as a result of injuries he received while he was refitting the back plate of the Boiler on 2-3-1975. He was employed by a contractor for the said job, after inspection of the boiler by Inspector of Boilers. The management should have employed a regular trained worker on the said job under the proper supervision of a responsible technical person.

(b) On 2-3-1975, Sri Ram Mohan, the deceased worker, came to work along with three others to refit the Boiler back plate weighing about 1780 lbs. The contractor undertook the work of refitting the back plate of the boiler, after the boiler inspection by the Inspector of Boilers on 1-3-1975 At about 1-15 P. M. on 2-3-1975, Sri Ram Mohan along with the others removed one casurana pole on the boiler side and started removing the pole when the Boiler plate swung towards the boilers side. The deceased who was standing just by the side of the boiler was hit on his right temple by the corner of the plate and while trying to avoid it, he had another hit on his left temple also He was taken to the Gandhi Hospital Secunderabad where he was operated upon. He subsequently died on 3-3-1975.

The Management were instructed to fix the chain block on gantry before 15-5-1975 in such a way that the chain block could move forward and backward to avoid such accidents in future. They were also instructed to carry on that work under the supervision of a responsible technical officer. The management complied with these instructions. As I am not satisfied with the report sent by the Chief Inspector of Factories & Boilers, I am ordering an enquiry in the matter to ascertain whether there is any responsibility of the management or the contractor for the accident in question.

Sri Syed Hasan :—The question is after the incident, the Inspector of Boilers has inspected the Factory as per the Factories Act. I wanted to know whether any responsibility has been fixed against any person in regard to the accident ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—వారిచ్చిన రిపోర్టు నాకే శాటిస్‌ఫ్యాక్షన్‌గా లేదు అందు కని ఎంక్వయిరీ చేయాలని ఆర్డరు వేయడం అయింది. When the report is received, I will place it before the House

శ్రీ సి.వి కె.రావు ·—మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. "As I am not satisfied with the report sent by the Chief Inspector of Factories & Boilers, I am ordering an enquiry into the matter to ascertain whether there is any responsibility of the management of the contractor for the accident in question." అంటే యిన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ బాయిలర్స్ తన డ్యూటీని సక్రమంగా నెరవేర్చలేదని అర్థంగదా The Minister is the highest authority. When he is not satisfied, he should not have asked for another enquiry. He should have taken action against him. 9-20 a.m

Mr. Speaker :—He has ordered for further enquiry. Later, he will take action.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు .—యిన్‌స్పెక్టరు యిచ్చినది సరిగా లేకపోతే, యీయన జడ్జిమెంటు ప్రకారం యాక్షను తీసుకోవాలి. You talk of 20 Point Formula and Emergency and all that, when circumstances need, you do not take appropriate action at the appropriate time.

శ్రీ టి. అంజయ్య : —ఆ యినస్పెక్టరు యిప్పుడు లేడు. రిటైరు అయినాడు అసలు టెక్నికల్‌గా బాయిలర్‌కు కాంట్రాక్టు వర్కరు పిస్టం అనే దానికి ట్రైనింగు వుందా_లేదా అనేది మొత్తం విచారించి తరువాత రిపోర్టు యిస్తాను.

Sri Syed Hasan·—The Chief Inspector of Factories and Boilers who is responsible for keeping aside this fact has been removed from service under the weeding out operation. One of the charges against him was that he got his son appointed in the V. S. T. Company. Is it a correct fact ?

Sri T. Anjaiah :—I do not know about it, Sir. వీడ్ అవుట్ చేసేది మేము గాదు, విజిలెన్సు కమీషను కూర్చుండి చేస్తారు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మార్చిలో జరిగిన విషయం, యిప్పటికి పది నెలలు అయిపోయింది, యినస్పెక్టరు రిటైరు అయినా ఎంక్వయిరీ సరిగా లేక పోయినా ఆ వర్కరుకు కాంపెన్సేషను_యిచ్చే విషయం ఆలోచించారా ?

Sri T. Anjaiah :—Already they have deposited Rs. 7,000 వారు కొడుకులు ఎవరు అని విచారించి తరువాత యిస్తారు. మొదట యీ యాక్సిడెంట్ ఏ విధంగా జరిగింది, కాంట్రాక్ట్ వర్కరును అన్‌స్కిల్డ్ పీపులును పెట్టి రిఫిట్ చేస్తారా లేదా అనేది మొత్తం ఆలోచన చేస్తాము.

RECRUITMENT OF UN-EMPLOYED PERSONNEL UNDER HALF-A-MILLION JOB SCHEME BY CO-OPERATIVE CENTRAL BANKS

26—

*6201-U Q.—Sarvasri Chekuri Kasaiah (Palwancha), Vasantha Nageshwara Rao, K Narayana (Jangaon) and S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy).—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Co operative Central Banks in different districts of the State have recruited unemployed personnel under Half-a million job scheme in the year 1974;

(b) if so, the number of persons recruited, and the stipend being paid monthly as salary; and

(c) whether these persons continue in their jobs and when their services would be regularised?

Sri Ch Venkata Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) 1673 A pay of Rs @ 150 each per month was paid

(c) Yes Sir, the matter is under consideration

శ్రీ ఆర్ సీతారామయ్య (కమలాపురం) :—అధ్యక్షా, కేంద్ర సహకార బ్యాంకుల విషయం వచ్చింది. ఏ జిల్లాలో ఎంత మందిని వేశారు. కొన్ని జిల్లాలలో అసలు వేయలేదు, కడప జిల్లాలో యీ విషయం పూర్తిగా నెగ్లెక్ట్ చేయబడింది, ఇకముందు అయినా ఎపాయింట్ చేయడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :—మొత్తం మీద రెండు వేల వరకు యిచ్చారు, క్వాలిఫైడ్ క్యాండిడేట్స్ వున్నంతవరకు వేస్తారు

Obtaining of Iron and Steel from Calcutta by Hyderabad Agricultural Co-op. Association

27—

*6209 F-Q.—Sri O. Venkata Subbaiah (Venkatagiri):—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Hyderabad Agricultural Co-operative Association, popularly known as HACA, obtained quota for Iron and Steel from Calcutta, during the years 1970-73.

(b) the purpose for which it was obtained, and whether any conditions were stipulated in the indents and supplies;

(c) the way in which it was disposed off after receipt in HACA;

(d) whether the Accounts of this Society has been audited either by a State Government Audit Party or Central Government Audit Party recently:

(e) if so, the amount of loss to the HACA due to the irregular & unauthorised sales as estimated by these parties and whether the vernment will place Audit Reports on the table of the House.

(f) the name of the Officer who first detected the irregularities in HACA in 1974, and

(g) whether the Government have ordered the shifting of this Officee at the instance of interested parties with a view to hush up the entire racket in HACA?

Sri Ch. Venkata Rao:—(a) Yes Sir

(b) The purpose was to distribute the meterial to agriculturists through Taluk and District Level Co-operative Marketing Societies. The conditions are:—

1. the meterial should be utilised for the purpose for which it is intended and

2. it should not be resold except with the previous permission of the Iron and Steel Controller.

(c) The meterial was disposed of at rail heads itself to private Iron and Steel Merchants in Hyderabad and Secunderabad which is irregular.

(d) and (e) Yes Sir. The Accounts are audited by the special Audit Party of the Registrar of Co-operative Societies office and the Audit Party of Accountant-General's Office Their reports are awaited.

(f) Sri M. Papa Rao, Incharge-Liquidator, Hyderabad Agricultural Co-operative Association

(g) No Sir, the officer has been shifted on administrative grounds only.

శ్రీ ఓ వెంకటసుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, డిస్ట్రిబ్యూషన్ యిరెగ్యులర్ గా వుంది అన్నారు, దాని మీద యాక్షన్ తీసుకున్నారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :—అవును. యిద్దరు యిన్‌చార్జు పర్సన్స్ కంపల్సరీ రిటైరుమెంటులో పోయిన్నారు. ఇంకా ఆడిటు రిపోర్ట్సు రావలసి వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, అది లిక్విడేషనులోకి వెళ్ళింది గదా, యిర్రెగ్యులర్ గా ప్రయివేటు వర్తకులకు అమ్మడం వల్ల ఎన్ని లక్షల రూపాయల లాస్ అని తేల్చారు. దానిని రికవర్ చేయడానికి సంబంధించినవారి ప్రాపర్టీస్‌ను ఎటాచ్ చేశారా లేదా ? రెండవది, క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్‌కు వెళ్ళారా ? వెడితే దాని రిజల్టు ఏమిటి ?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకటరావు — ఇంకా రిపోర్టు రాలేదు, ఎ. సి. బి. రిపోర్టు యీజ్ ఎవేటెడ్. ఇంకా అమౌంటు ఎంత అనేది తేల లేదు, థరో ఎంక్వయిరీ యీజ్ గోయింగ్ ఆన్. యిది ఆడిటు పార్టీవారి రిపోర్టు బేసిస్ మీద జరుగుతున్నది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ .— క్వశ్చన్ వేయడం అంటే త్వరగా ఎందుకు జరుగలేదని తెలుసుకోడానికి. మరి యిది 70 వ సంవత్సరములో జరిగింది. ఎందుకు యింత ఆలస్యం ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు ·—70 నుండి 74 వరకు జరిగింది. 74 లో తెలిసిన తరువాత ఆడిటులో తెలిసిన దానిని బట్టి, పోలీసు యిన్వెస్టిగేషనుకు యివ్వడం జరిగింది

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ .—ఆరు నెలల్లో చేస్తామని అసెంబ్లీ ఎస్యూరెన్సు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరావు :—5–4–1975 నాడు రిపోర్టు యిచ్చారు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —అధ్యక్షా, 70 నుండి 73 వరకు జరిగింది అంటున్నారు, ఆడిటు ఎప్పుడు చేశారు ? యిన్ని సంవత్సరాలు ఎందుకు పడుతున్నది ? కంపల్సరీగా తీసి వేశామంటున్నారు, ఎంత లాస్ వచ్చిందంటే మినిస్టరుగారు తెలియదంటున్నారు, క్వశ్చన్ ఎందుకు వేస్తాము ? కంప్లీటు యిన్ఫర్మేషనుతో రావాలి, లేకపోతే అడిగి ఏమి లాభము ? కంపల్సరీగా రిటైరు చేశామంటున్నారు, వారి నుండి ఎట్లా రాబడుతారు ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు:—అధ్యక్షా లాస్ అంటే యాక్చువల్‌గా లాస్ కొన్ని యిరెగ్యులారిటీస్ ఎక్కువఉన్నాయి. వాళ్ళకు వచ్చిన రేటుకు అమ్మడం జరిగింది. దీనివల్ల లాస్ అంటే దానిని అమ్మటం జన్యువల్ పర్పస్‌కు అగ్రికల్చరల్ పర్పస్‌కు ప్రయివేటువాళ్ళకు యిచ్చారు అన్నది తప్ప లాస్ అనేది...

Sri C. V. K. Rao— The Minister is trying to make the matter as simple issue by saying that there are only some irregularities What type of irregularities are there ? Is it by eating away of the money ? If there were only some irregularities, why the matter was referred to A C. B. why there was so much delay on the matter. What is the action the Minister is going to take?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావ్:— ఎంత త్వరగా వస్తే అంత త్వరగా తీసుకోంటాము. త్వరగా రావాలనే గవర్నమెంటు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— ఎప్పుడు అని అడుగుతున్నాను. 8 సంవత్సరాలు పట్టింది.

Mr. Speaker:— The matter is before the Police. They are investigating.

శ్రీ సి. వి. కె రావు:— పోలీసుకు ఎప్పుడు పంపించారు ?

The Government has become incompetent in this matter. We cannot permit it.

Mr. Speaker:— It can take not less than a year.

Sri Syed Hasan — I want to verify one thing, Sir. In the last Session also this matter has come up in the House The Minister has admitted then that Mr Papa Rao was responsible and his case was referred to A C B. Here I want to know one thing, Sir. According to the statement of the Minister, is it a fact that Mr. Papa Rao detected the mis-appropriation or some such thing at the first instance or is it a fact that Mr. Papa Rao committed irregularity after detection?

Sri Ch. Venkata Rao.— Both are correct. Mr. Papa Rao has detected the case in the first instance and subsequently he has committed some irregularities.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :—ఇది ఎ సి. బి ఎంక్వయరీలో ఉన్నది. ఎ. సి. బి. ఎంక్వయిరీలోగాని, సి. ఐ. డి. ఎంక్వయిరీలో గాని డిలే అయినందువల్ల యీ బాధ్యులు అయినవారు మరల రికవరీస్‌కు వీలులేకుండా తప్పుకునే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. చాలా కేసులలో ఫ్రాడ్, ఇరిగ్యులారిటీస్ జరిగినచోట సి. ఐ. డి. ఎంక్వయిరీస్ ఫైల్స్ దగ్గర పెట్టుకొని చాలా డిలే చేయడం వల్ల రికవరీస్ చాలా ఎఫెక్టు అవుతున్నాయి. ఇట్లాంటివి 100 కేసులు ఉన్నాయి ఎంక్వయిరీ ఎక్స్‌పిడైట్ చేయకపోతే చాలా లాసెస్ గవర్నమెంటుకు జరుగుతున్నాయి. దీనితోపాటు యిక్కడ ఎంక్వయిరీ ఎఫెక్టు అయ్యే ఒక్క మాటచెప్పారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పవలసిన మాటకాదు ప్రయివేటు పార్టీకి అమ్మేడు కనుక, ఎక్కువధరకు అమ్మలేదని ఎట్లా చెపుతారు? There should be proper enquiry on this matter.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లాస్ లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈమాటే చెప్పారు. ప్రయివేటు పార్టీకి అమ్మేడు కాని ఎక్కువ రేటుకు అమ్మలేదని ఈ హౌస్‌లో చెప్పారు. అది నష్టం అది రశీదులనుబట్టి ప్రయివేటు పార్టీకి అమ్మిన దానినిబట్టి డిట్రిమెన్ చేయము. అట్లా అమ్మడంలో ఫ్రాడ్ ఉన్నది. అట్లా అమ్మడంలో ఉద్దేశ్యం యేమిటో ఎంక్వయిరీ చేయించడం మంచిది

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు చెప్పింది నిజమే. ఇవన్నీ పోలీసు ఎంక్వయిరీ చేస్తుంది. ఎ. సి. బి. ఎంక్వయిరీ చేస్తుంది. తొందరగా ఎంక్వయిరీ చేసి పూర్తి చేయమని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిస్తాము.

FURNISHING OF VILLAGE PANCHAYAT AUDIT REPORT IN TELUGU

28—

* 6217 -G.-Q.—Sarvasri U. A. Suryanarayana Raju (Jami) and G. Krishnam Naidu (Gompa) :—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the audit reports of village Panchayats are being furnished in Telugu ;

(b) if so, whether it has been brought to the notice of the Government that as most of the people have no knowledge of English, they are put to inconvenience ; and

(c) whether the Government will give directions at once for the supply of audit reports in Telugu language ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri L. Lakshmandas):— (a) The audit reports of all the Gram Panchayats in the State except in Krishna and Mahabubnagar Districts are being issued in English only.

(b) As the issue of audit reports in Telugu introduced in Krishna and Mahabubnagar Dsstricts yielded good results, Government are considering extension of this scheme to all Gram Panchayats gradually converting the English Typists into Telugu Typists duly giving them training.

(c) The scheme is working in Krishna and Mahabubnagar Districts and this will be gradually extended based on the availability of Telugu Typewriters and Telugu Typists.

Sri A. Sreeramulu— Now Telugu Typewriters seem to be out of stock. We have spent millions of rupees on the World Telugu Conference. If some part of the amount was invested, we could have got these Telugu Typewriters.

శ్రీ జె. వెంగళరావు.— రెమింగ్‌టన్ తెలుగు టైపురైటర్స్‌వాళ్ళ కీబోర్డులో కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చాయి. ఈమధ్యనే ఫైనలైజు అయింది. ఈ మధ్యనే రెమింగ్‌టన్‌వాళ్ళకు ఆర్డర్స్ యిచ్చాము. ఈ సంవత్సరం సఫిషియంటుగా వస్తాయి. ఈ కీబోర్డు రెండు నెలల క్రిందటే ఫైనలైజు అయింది.

శ్రీ పి. దాస్ (సత్యవీడు):— అధ్యక్షా, ఆడిట్ రిపోర్ట్సు ఒక ప్రోఫార్మా ఉంది. ప్రతిఒకటి టైపుచేసి పంపించేకంటే ప్రోఫార్మా అచ్చువేయడానికి అవకాశము ఉంటుందని ఆలోచిస్తున్నాము. తరువాత ఆగస్టు నెలలో యిష్యూ చేసిన నోటిఫికేషనులో ఒక పంచాయితీ మధ్యన, పంచాయితీ మధ్యన కూడా తెలుగులోనే ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరగాలనిఉన్న విషయం గౌరవనీయులు మంత్రిగారి దృష్టికి రాలేదా ? అది వచ్చినప్పుడు దానితోపాటే యీ ఆడిట్ రిపోర్ట్సు మొత్తం రాష్ట్రంలో 2 జిల్లాలలో ఎక్స్‌పరిమెంటల్‌గా అయింది. మొత్తం రాష్ట్రం అంతా వెంటనే ఆడిట్ రిపోర్టు తెలుగులో వేయడానికి అమలుపరుస్తారా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:— ఇది బాగానే ఉంది. ఇది అన్ని జిల్లాలలో చేయా అనే అనుకుంటున్నాము. తెలుగు టైపురైటర్స్, తెలుగు టైపిస్టులు లేని కారణము చేత చేయలేకపోతున్నాము. వచ్చిన వెంటనే దీనిని అన్నిచోట్లకు ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తాము.

Mr. Speaker— I am postponing question 29 since the concerden Minister is not in a position to attend the House to-day.

STANDARAD OF CONTROLLED CLOTH SUPPLIED BY GOVERNMENT OF INDIA

30—

* 6209 -N- Q. — Sarvasri J Narasing Rao (Madanapalli) D. Damodra Rao and G. Bhoopathi (Neralla) .—Will the Minister for Handlooms & Textiles be pleased to state·

(a) whether it is a fact that the controlled cloth being supplied to the common man by the Government of India is substandard and the consumer is rejecting it ; and

(b) whether the Government consider getting this cloth manufactured by the Handloom weavers who are under-employed and well-versed in producing standard cloth?

The Minister for Handlooms Sri K. V, Keshavlu :—(a) The controlled cloth is not actually supplied by the Government of India At the instance of the Government of India, the Textile Mills are required to earmark certain precentage for production of controlled cloth which is intended for the common man. It is true that there has been a fall In the standard of this variety of cloth.

(b) Yes, Sir. The State Government have already taken up the matter with the Governmenr of India.

*శ్రీ జి కోటయ్య (చీరాల):—స్టాండర్ క్లాత్ యొక్క స్టాండర్డ్స్ పడిపోయినవి అన్నారు. స్టాండర్డు క్లాత్ రీడ్ అండ్ పిక్ ఎంతో నిర్ణయించారా?

శ్రీ కె.వి.కేశవులు :—అది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు నిర్ణయించేటటువంటిది. దాని సమాచారము మన దగ్గర లేదు. స్టేటు గవర్నమెంటు క్రింద కాదు.

*శ్రీ జి. కోటయ్య :—క్లాత్ యొక్క క్వాలిటీ సరిగా లేదని చెప్పారు. మంచిదే. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా రీడ్ అండ్ పిక్ ఎంత యిచ్చింది? తయారుచేసే వారు ఎట్లా తయారు చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. వి కేశవులు :—అది స్టాండర్డ్ క్లాత్ కన్స్యూమర్ రెసిస్టెన్స్ మన దగ్గర కొంతవరకు. ఎందుచేతనంటే స్టేట్ గవర్నమెంటు దగ్గర డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసే ఏజన్సీ బాధ్యత ఉన్నది తప్ప మాన్‌ఫాక్చర్ చేసే బాధ్యత మన దగ్గర లేదు. 9-30 a. m
అది అమ్మకం కావటం లేదు. షెల్ఫ్స ఆ విధంగా మిగిలిపోతున్నాయి కాబట్టి అది సబ్ స్టాండర్డు అని చెప్పబడుతున్నది. చెపుతున్నాము.

*శ్రీ జి కోటయ్య ·—గత సంవత్సరం హైదరాబాద్‌లో దక్షిణ రాష్ట్రాల చేనేత మంత్రుల యొక్క సమావేశం జరిగింది. అందులో సబ్ స్టాండర్డు క్లాత్ ఉత్పత్తిలో 20 పర్సెంట్ చేనేత పరిశ్రమకు కోరి ఉన్నారు అది ఎంతవరకు సాధించగలిగారు?

శ్రీ కె వి. కేశవులు :—ఆ మాట నిజం. దక్షిణ రాష్ట్రాల చేనేత మంత్రుల సమావేశంలో ఈ తీర్మానం చేయడం దానిని భారత ప్రభుత్వమునకు నివేదించుకోవడం జరిగింది. (అది భారత ప్రభుత్వం దగ్గర · కన్సిడరేషన్‌లో యున్నది.

దానికి కొన్ని సాధక బాధకాలు ఉన్నాయి. ఈ బట్ట మాన్యుఫాక్చరింగు కాస్ట్ కన్న మిలు క్లాత్ తక్కువ ధరకు పంపుతున్నప్పుడు దానిని చేనేత పరిశ్రమకు యిచ్చినప్పుడు యింకా నష్టం వస్తున్నది. ఆ నష్టాన్ని ఏ విధంగా భరించాలి, ఎవరు భరించాలి అనేది భారత ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. మనకు చేయడానికి అవకాశం లేదు. వారు చేస్తున్నారు. చేసినప్పుడు చూస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—సబ్‌స్టాండర్డు క్లాత్ మన నెత్తి మీద రుద్ది వేస్తున్నది. మనం ఏమి చేస్తున్నాము కంట్రోల్ క్లాత్ కామన్ మాన్‌కు యిచ్చినప్పుడు సబ్‌స్టాండర్డు చేయవద్దని చెప్పనక్కరలేదా? చేతకాని వారమా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—చేతకానివారము కాము. రెసిస్ట్ చేస్తున్నాము. 8524 బేల్స్ ప్రతి మాసానికి ఉండగా ఫెడరేషన్ వారు రెండువేల బేల్స్ లిఫ్ట్ చేస్తున్నారు. నేను చేనేత మంత్రిగా దెబ్బలాడుతున్నాను. నెలకు 8 వేల బేల్స్ యిక్కడ నుంచి పంపే శక్తి మన దగ్గర యున్నది. చేనేత వారు చేస్తున్నప్పుడు ఆ కంట్రోల్ క్లాత్ వద్దని చెపుతున్నాము. కాని వారు చేస్తున్నారు.

Matters under Rule 341

re: Non-payment of Salaries to the Staff of the District Medical Health Office, Kakinada.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, రూల్ 341 కు సంబంధించి యిచ్చిన విషయమై నాకు టెలిగ్రామ్స్ వచ్చినాయి. మంత్రిగారికి కూడ వచ్చినాయి. టెలిగ్రామ్ యొక్క పాఠం యిది.

"Starving no Salaries since 6 months. Pray further continuance order G. O. 620 Health Dated 5-4-1969"

ఇవే మిగతా మిత్రులకు కూడ వచ్చినాయి. ఆరు నెలలుగా జీతం లేకుండా బాధపడుతున్నారు. దీనికి ఎక్కడో లిటిగేషన్ ఉండి ఉంటుంది. మంత్రి గారు కాకినాడకు వచ్చినప్పుడు 4-1-1976 న చెప్పుకొన్నారు. చెప్పుకొన్నప్పటికి కూడ వారిని యిలాగే పడి ఉంచడం ధర్మమా? ఆరు నెలలు జీతం లేకుండా ఉంచే పరిస్థితి అయితే రాష్ట్రం ఏమి బాగుపడుతుంది మంత్రులు ప్రతి చోటికి పోయి ఉపన్యాసాలు దంచివేస్తున్నారు. ఇంకెవరి మాట రాదు. ఇది నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించినది. ఇది డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ హెల్తుకు సంబంధించినది. మీకు కూడ వచ్చినది. 1969 లో పోస్టు శాంక్షన్ అయినది. ప్రతి సంవత్సరం కూడ వారికి జీతం యిస్తూ ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఆరు నెలలుగా పదే పదే రిప్రజెంట్ చేసినప్పటికి కూడ యివ్వకుండా చేశారు అంటే ఇంత అసమర్థమైన గవర్నమెంటు ఉన్నదా? ఎవరైనా అసమర్థుడైన ఉద్యోగస్తుడు ఉంటే తీసి వేస్తారు. మంత్రులను ఎవరు తీసివేయాలి. తక్షణమే చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు హామీ యిచ్చి వారి జీతాలు యిప్పిస్తున్నామని చెప్పమని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—అధ్యక్షా, సి. వి. కె. రావు గారు ఉపన్యాసాలు తంచినట్లు దంచడం అలవాటు లేదు. ఆ టెలిగ్రామ్ వారికి వచ్చినది. నాకు వచ్చినది.

Immediately after the receipt of the notice from the Hon'ble Member and also a telegram sent by the staff of the District Medical office, Kakinada, the Director of Medical Services was instructed to contact the District Medical and Health Officer, Kakinada. The facts of the case are as follows:

"It is not true to say that the entire staff of the District Medical and Health office are without salaries from the last six months. Actually two L D Cs and one Typist could not be paid their salaries for want of further continuance of the posts. The G G. referred to in the telegram pertains to 1969 and as per the information given by the department these posts were specially created on the wake of agitation in 1969 to accommodate some of the displaced persons from the Telangana Region, However, they are being contimuted even after without examining the necessity or other-wise of continuance Any how the proposals have been submitted by the D,M S, to the Government for the further continuance of the posts, orders will be issued shhortly in consultation with the Finance Department",

Orders have already been issued.

POINT OF INFORMATION

re : Not Publishing the name of Members in the press

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:- అధ్యక్షా, నిన్న కండొలెన్స్ మోషన్స్ మీద కాంగ్రెస్ మెంబర్స్ పేర్లు రావాలా? కమ్యూనిస్టు పేరు ఒక్కటే రావాలా?

What is the procedure you are adopting ? What is the reason for not publishing your names ?

బ్రూట్ మెజారిటీలో ఉన్నారు కాబట్టి వీరి పేర్లు రావాలి. వారు వీరికి అనుకూలంగా ఉన్నారు కాబట్టి వీరు పేర్లు రావాలా?

Sri M Nagi Reddy.— We take strong objection of the remark passed by Smt J. Eswari Bai.

Sri V Srikrishna :—We are not sparing even the Ruling Party we are not putting our votes for sale for any candidate

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి - నేను చెప్పిన దానికి మీ తట్టు నుంచి సమాధానం రావాలి.

Press is not the mouth-piece of opposition but it is the mouth piece of the poor people also.

Mr. Speaker:— Neither I have permitted nor prevented the publication.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— మేము వారిని తిట్టినవి అనుకుంటే అవి రావు అనుకోండి. ప్రజల గురించి చెప్పినవి కూడ రావడం లేదు,

What is the reason? నిన్న బిజినెస్ ఎడ్వయిజరి కమిటిలో ముఖ్య మంత్రిగారు మీద మాట్లాడినప్పుడు పేర్లు యిస్తాము అన్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు:—రంగదాసుగారు మాట్లాడినట్లు యిస్తారు.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్లాపూర్):—ఏవైనా విమర్శలు ఉంటే అవి రాకపోతే రాకపోయినా రాష్ట్రంలో ప్రజలకు సంబంధించిన విషయాలు చెపితే అవి ఆయినా రావడం తప్పా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు —దాని మీద వారు కూడ మాట్లాడారు అవి వచ్చినది.

శ్రీ సి. వి కె. రావు:—ఏమి మాట్లాడారో వచ్చిందా? ముఖ్య మంత్రి గారు కూడా వినలేదు ఆయన యిక్కడ లేరు, ఇంత నిరంకుశంగా పరిపాలించాలనుకుంటే మరొక లోకం లోనికి పోకూడదా? ఇక్కడ ఎందుకు?

9-40 a.m.

CONDOLENCE MOTION

re: Demise of Sri Cn. Gangi Setti, former M. L. A.

Sri J. Vengal Rao.-Sir, I beg to move:-

> "This House places on reeord its deep sence of sorrow at the demise of Sri Ch Gengi Setti, a former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family."

Mr. Speaker.-Motion moved.

శ్రీ జె వెంగళరావు:—అధ్యక్షా, శ్రీ గంగిశెట్టి గారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా అల్లవరం నియోజకవర్గం నుంచి శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికయినారు. హరిజన నాయకులు. ఆయన చాలాకాలం ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఉండి రాజీనామాచేసి రాజకీయాలలోనికి వచ్చి శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికయి వచ్చారు మనకందరకు పరిచితులు. 1962-67 మధ్య కాలంలో శాసనసభ్యులుగా ఉన్నారు. మొన్న నవంబరు నెలలో దివంగతులయినారు. వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి మన సభ వారి సానుభూతిని తెలియచేస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెడుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అధ్యక్షా, గంగిశెట్టి గారు 1962-67 మధ్య మాతో పాటు శాసనసభ్యులుగా ఉన్న వ్యక్తి. హరిజన అభ్యర్థి. ఆయనగురించి

ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విషయాలతో ఏకీభవిస్తూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను

శ్రీ కె రంగదాసు :—అధ్యక్షా, శ్రీ గంగిశెట్టి గారు అకాల మరణానికి ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. వారి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతి కలిగించాలని కోరుతూ వారి కుటుంబానికి నా తరఫున మా గ్రూప్ పక్షాన్ని సానుభూతి తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Sreeramulu : —I am sincerely supporting the resolution moved by the Chief Minister.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - ایوان میں جو قرارداد تعزیت پیش ہوئی ہے اسکی تائید کرتے ہوئے اپنے جذبات کو ایوان کے جذبات کے ساتھ وابستہ کرتا ہوں۔

శ్రీ సి వి.కె. రావు:—అధ్యక్షా, శ్రీ గంగిసెట్టి గారు మా జిల్లాకు చెందిన వారు. వారి అకస్మిక మరణానకి నా సంతాపాన్ని ప్రకటిస్తూ వారి కుటుంబానికి నా ప్రగాఢ విచారాన్ని ప్రకటిస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు —అధ్యక్షా, శ్రీ గంగిసెట్టి గారు మా ప్రక్క నియోజకవర్గమైన అల్లవరం నుంచి 1962 లో ఎన్నికై వచ్చారు. ఎప్పుడూ ప్రజాహిత కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనే వారు. అందరికి సన్నిహితంగా ఉండేవారు. వారు నవంబరు నెలలో ఆకస్మికంగా మరణించడం మా జిల్లాకు తీరని లోటు అని మనవిచేస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారి తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను శ్రీ గంగిసెట్టి గారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి నా సంతాపాన్ని తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకారావుపేట):—అధ్యక్షా, గంగిసెట్టి గారి మరణంపై సభా నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. వారు శాసన సభ్యులుగా ఉంటూ ఆ జిల్లాలోని హరిజనులకు వెనుకబడిన తరగతుల వారికి అందరికి అందుబాటులో ఉండేవారు. వారు ఒక నవీన పద్ధతిలో చక్కగా మాట్లాడుతూ అక్కడ ఉండే కార్యకలాపాల్లో ముందంజ వేసి పని చేస్తుండేవారు. చాలాకాలంగా వారితో నాకు పరిచయం ఉంది. ఏదైనా విషయాలు సాంఘిక సంక్షేమానికి సంబంధించినవి ఉంటే ఇద్దరం మాట్లాడుకునేవారం. వారు కొద్ది వ్యవధిలో అన్ని పాయింట్లు వచ్చేట్లు మాట్లాడేవారు. ప్రజలలో మంచి చెడ్డ అనేవి ఎప్పుడూ ఉంటాయి. మంచిగా పని చేస్తున్నప్పుడు ప్రజలు కొనియాడుతూంటాయి. వారు పోవడం దురదృష్టకరం. వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker ,—I associate myself with the sentiments expressed by the hon. Chief Minister and the hon Members Now as a mark of respect for the departed Member, we will stand and observe silence for 2 minutes.

The question is :

"This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Ch, Gangi Setti, a former Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family".

The Motion was adopted NEM-CON all members standing.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1973-74 (Commercial) of the Government of Andhra Pradesh.

Sri P Ranga Reddy —Sir, with your permission, I lay on the table a copy of the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the year 1973-74 (Commercial), of the Government of Andhra Pradesh under clause (2) of Article 151 of the Constitution of India.

Rules made under Section 107 read with Sub-Section (2) of Section 28 of the A P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966.

Sri R S. Suryanarayana Raju —Sir, with your permission, I lay on the table a copy of the Rule made under Section 107 read with sub-section (2) of section 28 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 and issued in G. O Ms No. 1073, Revenue Endowments, III dated 6-8-1975 as required by sub-section (2) of section 107 of the said Act.

Amendment to Rule 60-B of the A. P. Co-operative Societies Rule 1964 made in G. O. Ms. No. 64, Food and Agriculture (Cool-IV) Department, dated 31-1-1975.

Sri Ch. Venkata Rao :—Sir, with your permission and on behalf of the Minister for Co-operation, I lay on the Table a copy of the amendment to Rule 60-B of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules 1964, made in G. O. Ms. No. 64 Food and Agriculture (Crop-IV) Department, dated 31-1-1975 as required under section 130 (2) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964.

Notifications issued through (1) G O Ms. No 476, General Administration (OL 1), dated 4-8-1975 and (2) G.O.Ms. No. 477, General Administration (OL. 1) dated 4-8-1975.

Sri Asif Pasha (Minister for Law) :—Sir, with your permission and on behalf of the Minister for Education, I lay on the Table two notifications issued through (1) G O. Ms No. 476, General Administration (OL. 1), dated 4-8-1975 and (2) G. O. Ms. No 477, General Administration (OL 1), dated 4-8-1975 under the Andhra Pradesh Official Language Act, 1966.

Mr Speaker :—Papers laid on the Table of the House.

PRESENTATION OF THE REPORT

Third Report of the Committee on Public undertakings, 1974-75 on Andhra Pradesh State Financial Corporation

Sri Kaza Ramanatham (Mudinepalli) —Sir, I beg to present the "Third Report of the Committee on Public Undertakings, 1974-75 on Andhra Pradesh State Financial Corporation"

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

re : Fixation of remunerative prices for Food grains and Commercial Crops

Sri M Nagi Reddy —Mr Speaker Sir, with your Permission, I beg to move.

"That this House recommends to the Government to take immediate steps to fix remunerative prices for food grains and commercial crops being raised by ryots "

Mr. Speaker :—Motion moved

Sri C V K Rao.—Mr. Speaker Sir, with your permission, I beg to move:

"add the following at the end:

"And the food grains and other essentials be supplied to common people at cheap price".

Mr Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ సి.వి.కె రావు:—నాగిరెడ్డి గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానానికి నేను సవరణ ప్రతిపాదిస్తున్నాను. నా సవరణ ఉద్దేశం ఏమిటంటే సామాన్య ప్రజలకు చవక ధరలకు ఆహార పదార్థాలు ఇతర అత్యవసర వస్తువులు సప్లయి చేయాలని నా సవరణ ఉద్దేశం.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, రైతులు పండించే పంటలకు గిట్టుబాటు ధర అనేది ఒక పెద్ద సమస్యగా తయారైనది. ప్రధానంగా అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడిన తరువాత ఈ సంవత్సరం రైతులు పండించిన ఆహార ధాన్యాలకు

వ్యాపార పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోవడంతో రైతులు దివాళా తీసే పరిస్థితులు ఏర్పడాయి. 1961-62 నాటి వస్తువుల ధరలు బేసిక్‌గా తీసుకుని గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా దేశంలో ఉంటున్న హోల్‌సేల్ ప్రైస్ ఇండెక్స్ తీసుకుంటే ఏ విధంగా పెరుగుతూ వచ్చిందో తెలుస్తుంది. 1965-66 నాటికి 137.5, 1970 నాటికి 192.5, 1972-73 నాటికి 218.5, 1974-75లో ఎమర్జెన్సీకి పూర్వం 306.3 పాయింట్లు చేరుకున్నది. ఎమర్జెన్సీ వచ్చిన తరువాత కూడా 13-10-75 నాటికి 307.2 పాయింట్లు ఐనది. అంటే కొద్దిగా మాత్రమే పెరిగింది. అన్ని వస్తువుల ధరలు కూడా పెరుగుతూ వచ్చాయి. ఎమర్జెన్సీ వచ్చిన తరువాత ధరలు నిలకడగా ఉన్నాయని ఇన్‌ఫ్లేషను పెరుగుదల అరికట్టబడిందని అనుకుంటున్నప్పటికి, అరికట్టబడిన ధరలు ఏ విధంగా ఉన్నాయి అనేది చూస్తే వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలు విపరీతంగా తగ్గిపోయాయని చెప్పవలసి ఉంది.

9.50. a.m ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ ఎమర్జెన్సీ ముందు 431.4 వున్నది 359.2 కి తగ్గినది. ఆయిల్ సీడ్స్ 399.6 వున్నది 293.2 కి తగ్గినది. ఫైబర్స్ 267.8 వున్నది 226.3కి తగ్గినది. ఇండస్ట్రియల్ కమోడిటీస్ ఒక్క టెక్స్‌టైల్సు తప్ప మిగతావి పెరిగినవి టెక్స్‌టైల్సు మాత్రము 238.4 వున్నది 228.2కి తగ్గినది. షుగర్ 343.3 నుంచి 393.4కి పెరిగినది, మిల్ ప్రొడక్ట్సు 282.6 నుంచి 299.5కి పెరిగింది. కోల్ 244.3 నుంచి 331.6కి పెరిగింది. ఫ్యూయల్ అండ్ పవర్ 320 4 నుంచి 351కి పెరిగింది. కోక్ 357.3 నుంచి 423.4 కి పెరిగింది. కనుక ఇనుఫ్లేషన్‌ని అరికట్టగలిగాము, ధరలను అదుపులో పెట్టగలిగాము అని ప్రభుత్వము చెప్పే దానిలో వాస్తవము లేదు పారిశ్రామిక వస్తువులు, రైతులకు అవసరమైన వస్తువుల్ను ధరలు నూటికి 25, 30 వంతులు పెరిగినవి రైతులు పండించిన ఆహార ధాన్యాలకుగాని, వ్యాపార పంటలకుగాని ధరలు పూర్తిగా తగ్గినవి, ధరలు నిలువుదల చేయగలిగాము అంటే రైతుల పైన భారము వేశారని మనవి చేస్తున్నాను. పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరల పెరుగుదలకు అవకాశము యిచ్చారు. పారిశ్రామిక యజమానులకు, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు లొంగిపోతూ, వారు ఉత్పత్తి చేసిన వస్తువుల ధరలను పెంచుతూ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వున్న రైతులపైన, వ్యవసాయ కార్మికులపైన, పారిశ్రామిక కార్మికులపైన భారము వేశారనేది స్పష్టముగా కన్పిస్తున్నది పారిశ్రామిక కార్మికులకు వేజ్ ఫ్రీజ్ చేశారు బోనసు హక్కును తొలగించారు. రైతులకు యివ్వవలసిన అప్పును కుదింపు చేయడము జరుగుతున్నది రైతులు పండించిన పంటకు ధరలు తగ్గిపోవడమువల్ల వారు చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితులలో వున్నారని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రైతులు పండించే పంటలకు ఏ విధంగా ఖర్చు అవుతున్నది, వాటికి వున్న ధరలు చూస్తే స్పష్టముగా కన్పిస్తుంది. వరి బాగా పండించే ప్రాంతము ఖర్చులు తక్కువ అయ్యే కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతమును తీసుకొన్నాను. ఈ మధ్య వచ్చిన నాగార్జున సాగరు, పోచంపాడు, కడప-కర్నూలు కాలవ, తుంగభద్ర ఎగువ కాల్వల క్రింద ప్రాంతములో అదనముగా చాకిరీ చేయవలసివుంటుంది. అదనముగా ఎరువులు వేయవలసి వుంటుంది. భూములను

లెవెల్‌లోకి తీసుకురావాలి కృష్ణా, గోదావరి ఏరియాలో వరి పండించడానికి ఆయ్యే ఖర్చు: విత్తనాలకు రు. 35 లు, నారుమడికి రు. 15 లు, దమ్ము 50 రూ లు, సరిచేయడానికి 15 రూ.లు, ఆకుతీతకు 15 రూ.లు, మోతకు రు. 30 లు, ఊడ్పుకు 70 రూ లు, సర్దడానికి రు. 30 లు, కలుపు తీతకు 50 రు లు, కట్టలు కట్టడానికి రు 30 లు, మందులు చల్లడానికి 50 రూ లు, ఎరువులకు 460 రూ.లు తేలుతుంది శిస్తు 80 రూ.లు మొత్తము అన్నీ కలిపితే రు 1085 లు తేలుతోంది. ఈ సంవత్సరం 3 బస్తాలే ఎకరానికి పండిందనుకోండి. యెకరానికి 20 బస్తాలు పండుతున్నది అనుకొన్న సంవత్సరము తీసుకొన్నాను ప్రభుత్వము బస్తాకు రు. 57.50 పైసలు నిర్ణయించినది. 20 బస్తాలకు రు. 1150లు వస్తుంది. 1085 రూ లు ఖర్చులు తీసివేస్తే రైతుకు మిగిలేది 65 రూ లు రెండవ కారు మినుము వేస్తే 150 రూ.లు మిగులుతుందనుకొన్నప్పటికి మొత్తము రూ 250 ల కంటె మిగిలే పరిస్థితి లేదు. క్రొత్త ప్రాజక్టుల క్రింద ఎరువులకు డబుల్ పెడితేగాని పండవు. మంత్రులు దాళ్వా వేయండి అని రేడియోలోను, పేపర్సుద్వారాను చెబుతున్నప్పటికి కృష్ణా బరాజ్ క్రింద సగానికి సగము తగ్గిపోయినది అంటే రైతులకు ఏ మాత్రము గిట్టుబాటు కాకపోవడము వల్లనే అని మనవి చేస్తున్నాను. చెరుకు తీసుకొంటే సీడిలింగ్స్‌కి 500 రూ.లు. గోతులకు 100, యూరియా, ఎరువులకు 800 రూ.లు చుట్టలు చుట్టడానికి 150 రూ.లు వాటరింగ్‌కి 100 రూ. హార్వెస్టింగ్‌కి 875 రూ.లు మొత్తము ఎకరానికి 2800 రూ ల వరకు ఖర్చు అవుతుంది. ప్రభుత్వము టన్ను చెరుకు ధర 80, 90 రూ.లుగా నిర్ణయించినది. కో అపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు 120 రూ. ఇస్తున్నా 25 టన్నులు పండుతుంది అంటే ఎకరానికి రూ. 3,000లు వస్తుంది. 2,800 రూ లు ఖర్చులు తీసివేస్తే 25 టన్నులు పండే ఎకరానికి కూడ 200, 150 రూ.ల కంటె ఎక్కువ మిగలదు. వరి వేసినా గిట్టుబాటు కావడము లేదు. చౌక దుకాణాలలో కిలో బియ్యము రూ. 1.40 పైసల చొప్పున అమ్ముతున్నారు. ప్రొక్యూర్‌మెంటు ధర క్వింటాలుకు 70 రూ.లు నిర్ణయించారు. మిల్లింగ్‌కి తవుడు తీసుకొంటే సరిపోతుంది. క్వింటాలు 140 రూ. అమ్ముతున్నారు అంటే మధ్యలో మిడిల్‌మన్ మిగతాదంతా కాజేస్తున్నాడన్నమాట. షుగర్ తీసుకొంటే లక్షలకు లక్షలు మిగులుతున్నది. రైతుకు టన్నుకు 150 రూ, యివ్వాలంటే యివ్వడానికి వీలులేదంటున్నారు. మోనోపలిస్టుకి, గుత్త పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలమైన వైఖరిగా వుంది తప్ప రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రావడానికి ప్రయత్నము జరగడము లేదు. కాటన్ యమ్ సియు 5 కి రూ. 300లు రేటు వుంది. 2 కిలోల కాటన్ మిల్ ఆడిస్తే కిలో లింట్ వస్తుంది. దానికి ప్రభుత్వము యిచ్చే రేటు 9 రూ.లు. ఆల్ ఇండియా కాటన్ కార్పొరేషన్ యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారము కిలో లింట్ మిల్ బట్ట తయారు చేయడానికి రూ. 15 లు అవుతుంది. మొత్తము 24 రూపాయలు అవుతుంది. అంటే ధోవతిచాపు ఖరీదు 24 రూ.లు అవుతుంది.

10-00 a. m. [illegible] ర్కెటులో 45 రూపాయలు వుంది. యం. సి. యు. పత్తికి 4[illegible], 4[illegible] ఇవ్వటానికి నిర్ధారిస్తున్నారు. కె. జి. లింట్ 25 రూపాయలతో [illegible] దానిని 45 రూపాయలకు మార్కెటులో అమ్ముతుంటే [illegible] మధ్యవారు కాజేస్తున్నారు. పత్తి పెంచాలంటే ఎకరానికి 3, 4 [illegible] అవుతున్నది. పత్తి పండించే రైతులు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నా[illegible] ధర రావడం లేదు యం సి యు. 450 నుండి 500, [illegible] నుండి 900, సూపర్ వెరైటి 1000 నుండి 1100 రూపాయ[illegible] లేకపోతే పత్తి పండించే రైతులు తీవ్ర నష్టానికి గురి అవు[illegible] చేస్తున్నాను ఎమర్జన్సీ రాకముందు 42 కె జి వేరుసెనగ 90 నుండి 110 రూపాయల రేటు వుంటె తరువాత వేరుసెనగ నూనె కిలో 6.80 కి అమ్మారు ఎమర్జన్సీ వచ్చిన తరువాత 42 కె. జి. ల వేరుసెనగ 50 నుండి 60 రూపాయల వరకూ అమ్మితే నూనె కిలో 5.80 రూపాయలకు అమ్మారు అంటె రైతు పండించిన దానికి 40 పర్సంటు రేటు తగ్గితే ఆ ప్రకారం నూనె రేటు తగ్గలేదు కన్జూమర్ కు 15 పర్సంటు మాత్రమే తగ్గింది. మధ్యవారు రైతులను దోపిడి చేస్తున్నారు. కందులు క్రిందటి సంవత్సరం క్వింటాల్ 240 నుండి 280 రూపాయల వరకూ వుంటే కందిపప్పు కిలో 4.50 కి అమ్మారు. ఇప్పుడు కందులు క్వింటాల్ 140 నుండి 160 రూపాయల రేటు వుంటే కందిపప్పు 3.50 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. గుత్త పెట్టుబడిదారులు మధ్యలో వుండి విపరీతమైన లాభాలు గడిస్తున్నారు. 1971-72 లో ఎగ్రికల్చరల్ కమీషన్‌ను వేశారు. నాలుగు సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకూ ఫైనల్ రిపోర్టు రాలేదు. రైతుకు గిట్టుబాటు ధరలు ఎలా ఉండాలి మొదలైన విషయాలను పరిశీలించటానికి అనుభజ్ఞులతో కమీషన్ వేస్తే ఇంతవరకూ రిపోర్టు రాలేదు. రైతులకు గిట్టుబాటు అయ్యేధరలు నిర్ణయించకపోతే వారు దివాలా తీసే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే వాటిని పరిశీలించటానికి ఒక హౌస్ కమిటి అయినా వేయకపోతే రైతాంగం తీవ్ర నష్టాలకు గురి అవుతారని మనవి చేస్తున్నాను.

ఎరువుల విషయం చూస్తే రేట్లు తగ్గాయని అంటున్నారు. బ్లాకుమార్కెట్ రేటును కంట్రోలు రేటు చేశారు. యూరియా బస్తా 50 రూపాయలు వుంటే 100 రూపాయలు చేశారు వ్యవసాయ పనిముట్ల ధరలు పెరిగాయి. ట్రాక్టర్ల రేటు పెరిగింది. రైతు జీవనానికి అవసరమైన అన్ని వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి రైతులకు సర్వసౌఖ్యాలు కల్గించాలని నేను చెప్పడం లేదు. కాని 8,10 ఎకరాలు గల రైతుకు ఖర్చు పోనూ సంవత్సరానికి ఎకరానికి 800 నుండి 1,000 రూపాయల వరకైనా మిగలకపోతే అతను బ్రతకటానికి, తన కుటుంబాన్ని పోషించుకోటానికి అవకాశం ఉండదు ఒక సెకండరి గ్రేడు టీచరుకు సంవత్సరానికి 5 వేలు వస్తుంటే, ఐ. టి ఐ. పాస్ అయి ఉద్యోగం చేసే వ్యక్తికి సంవత్సరానికి 6 వేలు వస్తుంటే ఒక ఎల్. డి. సి కి నెలకు 450 రూపాయలు వస్తుంటే అది మాకు చాలదని వారంతా ఆందోళన చేస్తుంటే 7,8 ఎకరాలు వున్న రైతుకు సంవత్సరానికి

6 7 వేలు అయినా మిగలకపోతే తన కుటుంబాన్ని ఎలా పోషించుకోగలుగుతాడు? తన బిడ్డలను ఎలా చదివించుకోగలుగుతాడు? చొక్కారావు గారికి పొలం వుంది, రామనాథం గారికి పొలం వుంది, వారు ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నారు, ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదో చెప్పమనండి. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించే బాధ్యత కేంద్రానిది అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంటున్నది. రాష్ట్రమే చూచుకోవాలని వారు అంటున్నారు. ఈ సమావేశంలోనే ప్రభుత్వం యీ గిట్టుబాటు ధర విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం వెంటనే గ్యారెంటీ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. 5 రూపాయలు ఖరీదు ఉండే బకెట్ ఈనాడు 15 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. 3 రూపాయలు వుండే పార 13 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు పశువుల ధరలు పెరిగాయి. కాని రైతు పండించే ధాన్యం ధర మాత్రం పెరగడం లేదు. అతనికి గిట్టుబాటు కావటం లేదు.

ఇక, పన్నుల విషయం మాస్తే రోజు రోజుకు పన్నులు పెంచుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పేదానిని బట్టి పట్టణ ప్రాంతాలలో వ్యాపార వర్గాల మీద పన్నులు వేసే అవకాశం కన్పించడం లేదు. కనుక ప్రభుత్వానికి రావలసిన డబ్బు అంతా గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలపై పన్ను వేసి రాబట్టాలి. 1480 కోట్ల పన్ను పడిందంటే అది గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలపై పడిందని మనవి చేస్తున్నాను.

రాజారాంగారు పవర్ రైతాంగానికి సరైన సమయానికి వస్తున్నదో లేదో చెప్పగలరా అని వారిని అడుగుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు విపరీతంగా పెరిగాయి. పంటలకు తెగుళ్ళు వస్తే వాడే మందుల ధరలు ఎంత పెరిగాయో చెప్పనక్కరలేదు. బ్యాంకులు సహాయం చేస్తున్నా అవి రైతులకు లభించడం లేదు. బ్యాంకులు ఇచ్చే ఋణాలలో పది పర్సెంటు మాత్రమే రైతులకు అందుతున్నది. మిగిలిన 90 పర్సెంట్ ఇండస్ట్రియల్ సెక్టారుకు, వ్యాపార వర్గాలకు పోతున్నది. మన ఆంధ్ర దేశంలో నూటికి 90 మంది వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తిగా వున్నప్పుడు వారి మేలును ప్రభుత్వం చూడకపోతే వారి కష్టాలు తీరవని మనవి చేస్తున్నాను. వెంటనే ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యలు వున్నాయి. చొక్కారావుగారు, రెవిన్యూ మినిష్టరుగారితో, ముఖ్య మంత్రిగారితో మాట్లాడి తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలి. డెల్టా ఏరియాతో సహా మొత్తం అన్ని ప్రాంతాలలో వరి దెబ్బ తిన్నది. మూడు నాలుగు బస్తాలు వచ్చేచోట రెండు బస్తాలు కూడా రాని పరిస్థితి వుందంటే అతిశయోక్తి కాదు. అది అందరకూ తెలుసు.

శ్రీ సూర్యనారాయణరాజుగారు ఎండోమెంటు మినిష్టరు గారికి తెలుసు. 10-10a.m.
ఎండోమెంటు క్రింద ఉన్న భూమి అంతో, యింతో సాగుచేసుకుంటూ ఉంటే వారు 20 ఎకరాలు సాగుకు చేసుకుంటే లెవీ కట్టలేదని ఒక అసామీ లారీ, బస్సు గుంజుకున్నారు. ఏ పొలమైనా ఎకరానికి మహా పండితే 20, 30 బస్తాలు పండుతుంది. పంటలు పోయినచోట కూడా వారికి ఏమీ రెమిషను యివ్వకుండా లెవీ వసూలు చేస్తున్నారు. 7, 8 ఎకరాలు ఉన్న రైతు మీద కూడ లెవీ

వేయడంలో ఉద్దేశ్యం ఏమిటి. 5 ఎకరాలలోపు వారికైనా కనీసం యీ లెవీ రద్దుచేయాలి ఈ లెవీ వేయడంవల్ల రైతుకు production చేయాలనే ఉద్దేశ్యం సన్నగిల్లుతుంది. Production చేసే వారికి అన్నివిధాలా దోహదం చేయాలి గాని వారిని దెబ్బతీసే పనులు చేయకూడదు. వ్యాపార పంటలు పోయినాయని అగ్రికల్చరల్ మినిష్టరుగారు ఒప్పుకున్నారు 25, 30 ఎకరాలు ఉన్న రైతుకు కూడా ఏమీ గిట్టుబాటు కావడంలేదు. వ్యాపార పంటల మీద యీ సంవత్సరం పన్నులు రద్దుచేయాలి. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో శాసన సభ్యులతో ఒక కమిటీ వేసి ఈ విషయాన్ని పరిశీలించాలి రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు అయ్యేట్లు చూసుకోవాలి. మిర్చి పంటకు ఒక ధర నిర్ణయించారు. ఈ సంవత్సరం బాగానే ఉండవచ్చు. మిర్చి క్వింటాల్ 1500 ఉన్నప్పుడు బాగానే ఉంది కాని ఈ మిర్చి ధర క్వింటాల్ 600 కు దిగింది ఇదికూడా నిలుస్తుందన్న నమ్మకంలేదు ఈ 600 లు నిలకడగా ఉంటే రైతాంగానికి ఖర్చులుపోను ఎకరానికి 50 రూపాయలు మిగలవచ్చు అదికూడా మిగులుతుందని నమ్మకం లేదు ఈ తగ్గిన ధర వాడకందారులకు అందుతుందన్న నమ్మకం లేదు. ఈ వ్యాపారస్తులు, దళారీలు చేరి ఈ సరుకును కొని వాటిని దాచిపెట్టి మరల 1500 రూపాయలు క్వింటాల్ అంటారు. కాబట్టి కిలో 15 రూపాయల చొప్పున N.G O. లకు గాని, పారిశ్రామిక లేబరుకుగాని, వ్యవసాయ కూలీలకుగాని ఎవరికైనా సరే సరసమైన ధరకు లభించేట్లు ప్రభుత్వం చూడాలి లేకపోతే రైతుకు గిట్టుబాటుగాదు వాడకందారుకు కిట్టుబాటు గాదు మధ్య ఉన్న దళారీలు బాగుపడతారు. ఇక యీ Textile మిల్సును, షుగర్ మిల్సును జాతీయం చేయాలి. మొత్తం ecomony ని కంట్రోలు తీసుకోవడం ఎట్లాగో చూసుకోవాలి ప్రభుత్వం ఈ టెక్స్టైల్ మిల్లులను వెంటనే జాతీయం చేయాలి. శాసన సభ వీటి విషయంలో శాసనం చేసింది. ఈ పంచదార మిల్లులనుకాని, సిమెంటు మిల్లులనుకాని, ఆహార పదార్థాల టోకు వ్యాపారం విషయంలోగాని మిడిల్ మేన్‌ను తప్పించి వాటి సరఫరాను ప్రభుత్వం చేపట్టి ఇటు వాడకందారుకు, అటు రైతుకు మిల్లు యజమానుల గిట్టుబాటు అయ్యేట్లా చూడాలి. ఈ వేళ రెండు ధరలు అనే సమస్యలో సతమతమవుతున్నాము. ఇవి రెండు ఒకటి బ్లాకు రేటు, రెండవది కంట్రోలు రేటు. వీటి మూలంగా ఇటు రైతుకు అటు వాడకందారుకు వస్తువులు సరసమైన ధరలలో దొరకడం లేదు వీటికి తోడు పంటలు పోయిన పరిస్థితిలో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. మీరు పరిశీలిస్తామంటే పది ఏళ్ళు, చూస్తాము అంటే ఏడు ఏళ్ళు అని అనుకోవాలి. అంటే వారం పది రోజులలో ఈ చర్యలు తీసుకోమని కాదు. ఈ విషయంలలో ఏమి చేయాలి. Consumerను, రైతును, మిల్లు, ఫ్యాక్టరీ యజమానులను ఎట్లా కాపాడాలి అనే సమస్యను యీ శాసన సభ వెంటనే చర్చించాలి. ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి. తరువాత ఆస్తులు స్వాధీనం చేసుకుంటామన్నా, లెవీలు వేస్తామన్నా ఏమీ లాభం లేదు రైతాంగాన్నిగాని, మిల్లు యజమానులనుగాని, ఎవరిని ఏమి చేసినా ఉత్పత్తి దెబ్బ తినడమేకాని మీకేమీ రాదు; రైతు గంగి గోవులాంటి వాడు

అతడు ఎంత నష్టం వచ్చినా భూమిని వదులుకోవాలని ఆలోచించడు. ఆ నష్టం వచ్చినా తన పొలం తాను చేసుకోవడంలోనే అతనికి సంతృప్తి ఉంది. వ్యాపారి అయితే ఒక వ్యాపారం నుంచి యింకొక వ్యాపారానికి పోతాడు. రైతు మాత్రం అలా కాకుండా తాను నమ్ముకున్న పొలాన్ని అంటిపెట్టుకొని ఉంటాడు, నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతుకు ఎన్ని ఎకరాలు ఉంటే అంత అప్పులో ఉన్నాడు. అక్కడ నాగార్జునసాగర్ ఏరియాలో ఉన్న దళారిలు బాగు పడ్డారు. ఈ పరిస్థితిని చూసి వెంటనే ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలి, అక్కడ ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చి State Trading ద్వారా యీ సరుకును కొనే యేర్పాటు చేసి ప్రభుత్వం యీ విషయంలో నిర్దుష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. అలా చేయకపోతే చాలా తీవ్రమైన పరిణామాలు ఏర్పడగలవని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఏమయినా సవరణలు ఉంటే తప్పకుండా తీసుకొని ఈ తీర్మానాన్ని అంగీకరించాలని మనవి చేస్తూ నేను శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. దానికి తోడుగా నేను ఒక సవరణ కూడా ప్రతిపాదించాక ఆ సవరణ ఉద్దేశ్యం ఆహారవస్తువులు యితర వ్యాపార సరుకులు ఉత్పత్తి చేసే రైతుకు సరసమైన ధర గిట్టుబాటు చేయడం ఎట్లాగ సబబుగా ఉంటుందో ఆలోచించాలి అట్లాగే దీనిని అనుభవించే వినియోగదారులకు సరసమైన ధరకు వారికి అందుబాటులో పెట్టేటటువంటి ఆర్థిక విధానాన్ని రూపొందించడం నా సవరణ ఉద్దేశ్యం ఈ రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రజానీకం సుమారు 351 లక్షల మంది ఉన్నారు. ఈ గ్రామీణ ప్రజానీకమే ఎక్కువగా ఆహారపదార్థాలను తయారు చేస్తున్నారు. పట్టణాలలో నివశిస్తున్న జనాభా 84 లక్షలు మినహాయించినట్లతే సుమారు 300 లక్షల జనాభా యీ పల్లె గ్రామ ప్రాంతాలలో ఉంటున్నారు. వ్యాపారం క్రింద కనబడుతుందిగాని, వ్యవసాయం మీద జీవిస్తున్నవారు బియ్యాన్ని ధాన్యాన్ని, రాగి జొన్నలు యితర ధాన్యం కూడా పండిస్తున్నారు. శాసనసభ ప్రారంభం నుంచి తీసుకుంటే 29.3 లక్షలు హెక్టారులు 1972-73 లో వుండగా 1974-75 లో ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం 5 లక్షల ఎకరాలు పెరిగింది. జీవితమంతా కష్టపడి భూమిమీద వ్యవసాయం చేసి తద్వారా వారు తయారు చేసే సరుకు తీసుకున్నట్లయితే 1972-73 లో 72 లక్షలు టన్నులు ఉంటే యిప్పుడు 56 లక్షల టన్నుల క్రింద తయారవుతోంది అన్నమాట, ఈ ఉత్పత్తి తగ్గడంవల్ల సామాన్య జనుల స్థితిగతులు ఎట్లా ఉన్నాయి అనేది వేరే చెప్పనక్కరలేదు. 10-20 a.m.
తమకు తెలుసు, తమరు ప్రజా ప్రతినిధులు, ప్రజల మధ్య తిరిగినవారు. ఈ ప్రజలు తమ కుటుంబాలను పోషించుకొలేని పరిస్థితిలో వున్నారు ఒక మూల రైతు ఎక్కువ పంట పండిస్తున్నాడు, వేరొక ప్రక్కన తినడానికి తిండి లేదు. తన బిడ్డకు పెండ్లి చేసే స్థితిలో లేడు. చదివించుకొనే స్థితిలో లేడు. వదిలించుకొన్నా ఉద్యోగం దొరికే పరిస్థితి లేదు ధాన్యం విషయంలో చూస్తే 72-73లో 43.6 లక్షల టన్నులు తయారు అయితే ఇప్పుడు 56.9 లక్షల టన్నులు అవుతున్న యన్నమాట. ఇక రాగుల విషయం చూస్తే 2.2 లక్షల టన్నులు వుంటే ఇప్పుడు 2.7 లక్షలు తయారు అవుతున్నది. నూనె గింజలు, వేరుశెనగ

తీసుకుంటే 14 లక్షల హెక్టార్సులో దున్నేవారు, ఇప్పుడు 15 లక్షల హెక్టార్సులో వున్నతున్నారు. 10 లక్షల టన్నుల వేరుశెనగ తయారు చేసేవారు, ఇప్పుడు 14 లక్షలు పండిస్తున్నాము. ఇవి అన్ని ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను. 1960–61 ధరల పట్టిక 275.2 అయితే ఇప్పుడు ప్రైసెస్ చూస్తే 875 అయింది. అంటే సుమారు 3 రెట్లు పెరిగాయి. ఈనాడు సామాన్య రైతు అష్టకష్టాలకు గురి అవుతున్నాడు. ఇది ప్రభుత్వ బాధ్యత. ప్రభుత్వం ఎందుచేత తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఎన్ని కబుర్లు చెప్పినప్పటికి ఇది ధనికుల ప్రభుత్వం ఇది దళారీల ప్రభుత్వం, కనుకనే ఈ గణనీయమైన ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించలేకపోతున్నది. ఈ శాసనసభ నుండి ఏమైనా గుణపాఠం ప్రభుత్వం నేర్చుకుందా అంటే నేర్చుకోలేదు సరిగదా, పేద ప్రజానీకాన్ని పీడించి పిప్పి చేసి తగినటువంటి ఆదాయం లేకుండ చేస్తున్నది. వేరొకమూల ప్రజలయొక్క వారి ప్రతినిధుల యొక్క నోరు నొక్కుతుంది. అంటే ఈ దేశానికి రైతులు లేరు ప్రజలు లేరు. ప్రతినిధులు లేరు. ఉన్నదంతా మంత్రులు పెత్తనం చేసేదానిక్రింద తయారు అయింది. ప్రధానమైనటువంటి యీ ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించాలని చెబుతున్నాను వ్యవసాయ రంగములో మార్పులు తెస్తాము, విప్లవం తెస్తాము అనే కబుర్లు, కబుర్లుగానే వుండిపోతున్నాయి. ఏదో ఎడ్జెస్టుమెంటు చేస్తున్నారు గాని నిజానికి చూస్తే సామాన్య మానవుడి జీవితం బాగుపడలేదు. బలహీన వర్గాలకు కృషి చేస్తామని స్లోగన్ కన్నీళ్లు తుడిచే సాధనంగా వుంది. నిజంగా కష్టించేవారు అన్నమో రామచంద్రా అని అలమటిస్తున్నారు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి నిర్మాణాత్మకమైన తీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడింది. దానిమీద ఏమి సమాధానం వుంది, రైతాంగము యొక్క కష్టార్జితం వారికే చెందాలంటే ఈ ధనికవర్గం వారి ఏజంట్ల పెత్తనం తొలిగించాలి, అప్పుడే నిజమైన విప్లవం. సోషలిస్టు విధానాలు అమలు జరుగుతవి. ఏదో రంగు పూసి మాయ చేసి అందరిని సమానం చేస్తున్నామంటే, మరి ఈ ధరలు ఎందుకు పెరిగిపోయినాయి? ఎందుకు లక్షలాది ప్రజలు అలమటిస్తున్నారు? నేను చెప్పే రైతు సామాన్య రైతు, భూమి దున్ని కష్టించే రైతు, అందుచేత ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజల సర్వాధికారములు పొందిన ఈ శాసనసభ కించబడకుండా ఈ తీర్మానాన్ని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. రైతులు దోపిడి చేయబడకుండా భూస్వాములను పెద్ద వ్యాపారస్తులను అరికట్టాలి, వారందరిని తీసుకుపోయి మీసా క్రింద పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఆ పద్ధతి మినహా మరో పద్ధతిలో సమాజములో విప్లవం తీసుకు రాలేదు. 20 సూత్రాల పథకం అవి మమ్ములను, మిమ్ములను మోసం చేయడానికి తెస్తున్నారు. సామాన్య మానవుడి జీవన పరిస్థితులు బాగు చేసే స్థితిలో లేరు. యిది కఠిన విద్యుక్తధర్మం, దానిని నెరవేర్చడానికి పండించే రైతుకు తన కుటుంబానికి సరిపోయే ఆదాయం వుండేలా చూడాలని కోరుతున్నాను. అటు పండించే రైతు, యిటు కొనుగోలుదారుడు యిద్దరు బాధపడుతున్నారు, వీరిద్దరి మధ్యన దోపిడి మనిషి వుంటున్నాడు. మధ్య దళారీలు అటు రైతుకు తక్కువ ధర ఇచ్చి యిటు కొనుగోలుదారుడికి ధరలు పెంచుతున్నారు. యిక మిగతా

పేదవారి విషయం చెప్పనే అక్కర లేదు, వుద్యోగుల సంగతి చెప్పనక్కర లేదు, 10-30 a.m. అందుకని తీర్మానంయొక్క ముఖ్య వుద్దేశము గమనించి కష్టపడి పండించే రైతుకు తన కుటుంబం జీవించడానికి ఆధారం చూపుమని దీని ద్వారా హెచ్చరిస్తున్నామ సరుకులు కొని తమ కుటుంబాలను పోషించుకోడానికి సామాన్య ప్రజలకు గిట్టుబాటు ధరలు వుండేలా చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వములో వున్న మంత్రివర్గం నిజాయితీతో ఆలోచించి దీని గురించి నిర్ణయం చేయవలసి వుంటుంది, అది చేయాలని హెచ్చరిస్తున్నాను ఎన్నికలు దగ్గిరకు వస్తున్నాయి, ప్రజల నుండి తప్పుకోడానికి వీలు లేదు. ప్రజల మనుషులుగా వుంటున్నప్పుడు యీ శాసనసభ తన పూర్తి బాధ్యతను గుర్తించాలని కోరుతున్నాను, గుర్తించడానికి యీ తీర్మానాన్ని అంగీకరించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కాజ రామనాథం.—అధ్యక్షా, శ్రీ నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి తీర్మానానికి ఏ ఒక్కరికి వ్యతిరేకత వుండవలసిన అవసరం లేదు. ప్రధానంగా మనకు తెలిసిన విషయమే. మన రాష్ట్రం అగ్రికల్చరల్ స్టేట్, మన ఆర్థిక ప్రగతికాని అభివృద్ధిగాని వ్యవసాయాభివృద్ధిపైననే ఆధారపడి వుంటుందనే దానిలో సందేహం లేదు. అయితే గత కొద్ది రోజులుగా వ్యవసాయం తగ్గిపోతున్నది, వ్యవసాయదారుడికి రావలసిన ధరలు తగ్గుతున్నాయి, వ్యవసాయదారులకు వ్యవసాయం మీద అసంతృప్తి ఏర్పడిందనే విషయం ప్రభుత్వం గమనించి వుంటుంది. అయితే యీ వ్యవసాయ ధరలు తగ్గిపోతున్నాయి, గిట్టుబాటు ధరలు రైతులకు లభించేట్లు చూడాలని, ప్రోత్సాహకరమైన ధరలు వారికి రావాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్న విషయం మనకు తెలుసు. వ్యవసాయ మంత్రిగారిని కలసినప్పుడల్లా ప్రతి ఒక్కరికి వారు చెప్పే విషయం ఏమిటంటే, ఈ వ్యవసాయ దరలు పడిపోతున్నవి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరగాలంటే బాగా గిట్టుబాటు ధరలు రావాలి, ఏమి చెస్తే బాగుంటుంది అని ప్రశ్నిస్తున్నారు, యీనాడు మార్కెట్‌లో ధరలు పూర్తిగా పడపోవడం వల్ల నాగిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు వ్యవసాయ ఉత్పత్తి తగ్గిపోతున్నది కాని వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి వినియోగించేవాటి ధరలు మాత్ర పెరిగిపోతున్నవి. నిత్యాఅవసర వస్తువులు, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులనుండి తయారు చేసినప్పటికి, వాటి ధరలు మాత్రం విపరీతంగా పెరగడం ప్రతివారికి అనుభవమైన విషయమే. అది గమనించినప్పుడు ఒక తక్షణ చర్య తీసుకోవలసి వుంటుందనేది విస్మరించవలసిన విషయం గాదు. ఈ రోజు మనము రెజుల్యూషను పాసు చేసినప్పటికి, పాసు చేయక పోయినప్పటికి పార్టీల నిమిత్తం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరిఅభిప్రాయం యిదే అని అందరకు తెలుసు. ఈ విషయములో ఏమి చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలి అనేది ఆలోచన చేయాలి. ఇప్పుడు లెక్కల గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు, ప్రతి ఒక్కరికి తెలిసిన విషయమే.

ఈ రోజున ధరలు గిట్టుబాటు కానందువల్ల రెండవ పంటకు మనం నిర్ణయించినటువంటి పరిమాణంలో రాబీ పంటను కొంతవరకు వదిలించడం జరుగుతున్నదనే విషయం కూడా మనకందరకూ తెలుసు. అందుచేత రైతులకు ఉత్సాహం

కల్పించి వారికి గిట్టుబాటు రేటు ఉండేట్లు చూడవలసి ఉంటుంది. రైతులకు పెట్టుబడి ఖర్చులు పెరిగాయనడంలో ఎవరికి సందేహం లేదు. ఎరువుల రేట్లు, పెస్టిసైడ్సు రేట్లు. లేబర్ రేటు అన్నీ పెరిగాయని అందరికి తెలిసిన విషయమే. గవర్నమెంటు ఆఫీసర్సుకు డి ఎ. క్రింద 37 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వడానికి నిర్ణయించాము. వ్యవసాయదారులకు మాత్రం గిట్టుబాటు రేటు లేకపోవడంవల్ల వ్యవసాయోత్పత్తులు తగ్గిపోతున్నాయి. వ్యవసాయదారులకు గిట్టుబాటు ధరలుంటే వ్యవసాయోత్పత్తులు పెరిగి ఇతర దేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకోవలసిన అవసరం లేకుండా ఉంటుంది. మన దేశానికి సరిపడు ఆహారధాన్యాలను ఏర్పరచుకొనే దానికి అవకాశం ఉంటుంది. వందలాది కోట్ల రూపాయలు ప్రాజెక్టులపైన ఖర్చుపెట్టి కట్టి నీరు తీసుకొని వస్తే రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేకుండా ఉందనిపిస్తే ఈ పెట్టిన పెట్టుబడి వృధా అవుతుందని గ్రహించవలసిన అవసరం ఉంది. రైతుకు గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోతే మనం ప్రాజెక్టుల మీద పెట్టినటువంటి పెట్టుబడి కూడా తిరిగి రాబట్టుకొనే అవకాశం ఉండదు. వ్యవసాయమే జీవనాధారంగా కల మన రాష్ట్రం దెబ్బ తినే అవకాశం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో కన్నా ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇంకా ఎక్కువ రేట్లు ఉన్నట్లు మనకు తెలుస్తున్నది. అందుచేత రైతుకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకొని రావలసి ఉంటుంది. రైతులకు ఇస్తున్నటువంటి చెరకు ధరను గురించికాని ఇతర రాష్ట్రాలతోబాటు మనకు ఇవ్వకుండా తక్కువ ఇవ్వడం గురించికాని ప్రస్తావించడం, వాటి మీద తీర్మానాలు చేయడం కూడా జరిగింది. గిట్టుబాటు ధర లేకుండా చేయడం జరుగుతున్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా నచ్చచెప్పవలసిన అగత్యం కూడా ఉంటుందనుకుంటున్నాను. ఈ గిట్టుబాటు ధరల గురించి ఒక హౌస్ కమిటీని వేయడమే కాకుండా ఇక్కడున్నటువంటి నాయకులందరితోను మంత్రిగారుకాని, చీఫ్ మినిస్టరుకాని కాన్ఫరెన్సు పెట్టి డిస్కస్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రతింపులు జరపితే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వం అటువంటి చర్యలు తీసుకొనడం కూడా సమంజసం. మనం ఈ ధరలను గురించి మాట్లాడడినప్పుడు ముఖ్యంగా ఎలక్ట్రిసిటీ రేటు కూడా పెరిగిపోయింది. కమర్షియల్ టాక్సు పెంచడం, లెవీ వసూలు చేయడం సమంజసం కాదని, 5 ఎకరాల లోపు వారందరిని లెవీ నుంచి మినహాయించాలని అనడం సమంజసం. రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ రేటు పెంచడం సమంజసం కాదు. ఈ సంవత్సరం కమర్షియల్ టాక్సు కూడా మినహాయించడం మంచిది. ఈ వ్యవసాయోత్పత్తిని మనం ప్రోత్సహించాలంటే రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చినప్పుడే అది సాధ్యం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అగ్రికల్చరల్ లాండ్ రిఫారమ్సు మనం తెచ్చినప్పుడు 5, 10 ఎకరాలు ఉన్నవారికి 5, 10 వేలు ఆదాయం వచ్చేదానికి అవకాశం ఉంటుందనే విధంగా మనం ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు వారికి ఆ విధంగా గిట్టుబాటు ధర రాకపోతే వారికి అన్యాయం చేసినట్లు భావించ బడుతుంది. కాబట్టి ఖచ్చితంగా ఈ ధరలు నిలకడగా ఉండేట్లు చూడాలి. తిండి ధాన్యాలు పండించేవారికి మిగిలేది ఏమీ లేదు. అలాగే కమర్షియల్ క్రాప్సు పండించేవారు కూడా ఎక్కువ ఖర్చులు పెట్టి వ్యవసాయం చేయడం తప్ప వారికి

ఏమీ రాని విషయం ఉంది. భూసంస్కరణలు అమలు చేయాలని అనుకొంటున్నాము కనుక వారి కుటుంబం గడచేదానికి ఆదాయం వచ్చేట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంది కాబట్టి వారికి గిట్టుబాటు ధరలను నిర్ణయించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని, అన్ని పార్టీల నాయకులను సమావేశపరచి కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరకు డెలిగేషను పంపిండం కాని చేయాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను. 11-40 a m.

*శ్రీ సి హెచ్ పరశురామనాయుడు (పార్వతీపురం). --అధ్యక్షా, యీ తీర్మానాన్ని నేను నిండైన మనస్సుతో బలపరుస్తున్నాను. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర కావాలని శైము ఉన్నప్పుడల్లా నేను చెబుతూనే ఉన్నాను. ఈ ప్రతిపాదన కమ్యూనిస్ట్ బెంచెస్ నుంచి రావడం చాలా ముదావహం ఈ ప్రతిపాదన కమ్యూనిస్టు బెంచెస్ నుంచి వచ్చినందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాము రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కావాలని చాలా కాలంనుంచి ఆచార్య రంగాగారు ప్రతిపాదించినటువంటి సిద్ధాంతబద్ధమైన విషయం. వారు 1929 నుంచి ఇందుగూర్చి గ్రంథాలు వ్రాసి ఉద్యమాలు నడిపినవారు. ఈనాడు భారత దేశం మొత్తం మీద అన్ని పార్టీలవారు ఈ సిద్ధాంతాన్ని బలపరుస్తున్నారు ఇప్పుడన్న ధరలు వారికి చాలవు వారికి సుఖమయమైన జీవితం లేదు వారికి ఎంత కావాలని సైంటిఫిక్ బేసిస్ మీద నిర్ణయం కావాలి. ఈ గిట్టుబాటు ధరల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద గట్టిగా ఒత్తిడి చేయాలని శ్రీ కాజా రామనాథంగారు అన్నారు. ఏమి ఒత్తిడి తేవాలి? ఒత్తిడి అంటే తగినటువంటి లెక్క డొక్క కావాలి కేసు బిల్డప్ చేయాలి. క్రిందటి సంవత్సరం క్వింటాలు ధాన్యం ధర 94 రు.లు కావాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎదుట ముఖ్యమంత్రి ప్రతిపాదించారు. కాని సెంట్రల్ లో ఉన్నటువంటి ప్రైసెస్ కమిషన్ వారు 74 రు.లు అని నిర్ణయం చేశారు 94 రూపాయలు ధర అనేది గిట్టుబాటు ధర. రైతుకు కనీస న్యాయం పంటకు కనీస న్యాయం యిచ్చినటువంటిది కేంద్రప్రభుత్వం వారు ప్రైసెస్ కమిషన్ వారు తిరస్కరించి పొమ్మన్నారు. దీనికి యేమి చేయగలిగారు. 20 రూపాయలు రైతు జీవిత ప్రమాణం నుంచి తీసివేసి యితర వర్గాలకు యివ్వడం జరుగుతున్నది. 20 రూపాయలు తీసివేయడానికి యితడు అర్హుడా? 20 రూపాయలు కొట్టి వేయడానికి తగినంత ఎత్తయిన జీవిత ప్రమాణం అతనికి ఉన్నదా? జీవిత ప్రమాణం అనేది యీ వ్యవసాయ సమాజానికి ఒక లెక్క ఉన్నదా? ఎక్కడయినా వెతికితే భారత రాజ్యాంగ విధానంలో భారత పాలనా విధానంలో యెప్పుడయినా యెక్కడయినా, రైతు కూలి వ్యవసాయ సమాజానికి జీవిత ప్రమాణం ఉందో లేదో కూడా ఒక్క ఆలోచన లేకపోయిందని మనవిచేస్తున్నాను లివింగ్ ఇండెక్స్ అనేది యితర వర్గాలకు వేర్వేరు ప్రపంచాలు తయారవుతున్నాయి. భారత సమాజంలో ఉద్యోగ సమాజము అనేది ఒకటిగా పోతూ ఉన్నది. పారిశ్రామిక కార్మిక సమాజము ఒకటిగా పోతూ ఉన్నది. వారికి వారివి సంఘాలు ఉన్నాయి నోరు ఉన్నది, బుద్ధి ఉన్నది. ఇక్కడ యీ నోరు లేనటువంటి, అమాయకులు అయినటువంటి యీ మేకలు అయినటువంటి

యీ వ్యవసాయక సమాజము యొక్క జీవిత ప్రమాణం గుర్తించేటటువంటి విధానం యెక్కడ ఉంది? భారతదేశంలో జరిగేటటువంటి ఘోరమైనటువంటి విధానాలలో మొట్టమొదటి అన్యాయం యిది ఒక్కటే అని మనవిచేస్తున్నారు. ఎవరయితే పంటపండించి దిన దినం 24 గంటలు కష్టపడి శ్రమించి చెమటార్చి మనకు తిండి పెడుతున్నాడో అతనికి యేమో తిండి బట్ట లేని పరిస్థితి ఉంది ఇంత కంటే అన్యాయం యేమిటి? పరిపాలనా విధానం యేమిటి అంటారు? దీనిని తెలియక కాదు. అందరికీ తెలుసు, మంత్రి పదవులు చేస్తున్నవారికి తెలియదా? దీనిని ఎదుర్కొని యీ సంవత్సరం స్థితినైనా గుర్తించి అవసరమైనటువంటి ధర నిర్ణయించేటటువంటి విధానం అవలంభించడానికి ఆ యిందిరమ్మకు ఒక్కతికే ధైర్యం ఉంది. ఆమెకు నచ్చ చెప్పుకోవాలి. నచ్చ చెప్పితే పోతే యేమైన చేయగలరు. నచ్చ చెప్పే విధానం మనకు కావాలి. ఈ ప్రభుత్వం వ్యవసాయ కూలీకి నాగలికి వీటిఅన్నిటికి అగ్రికల్చరల్ వేజస్ యెంత నిర్ణయం చేశారు? నాగలికి 5 రూపాయిలు 6 రూపాయలు కూలి 4 రూపాయలు 2 రూపాయలు చొప్పున నిర్ణయం చేశారు. రైతు యెంత కాలం కష్టపడుతున్నాడంటే దినముకు 12 గంటలువారు తెల్లవారులేవగానే యెవరిని కలవడానికైనా తీరికలేని పరిస్థితివుంది. వీరు ఒక సంఘాన్ని అయినా యేర్పాటు చేసుకోడానికి అవకాశం లేదు. ఉదయమే వెళ్లి రాత్రి వచ్చినతర్వాత తెల్లవార్లు వాళ్లు పడుకుంటేనే గాని ఉదయం లేచి పని చేయడానికి వీల్లేదు. పొలం లోనికి పోయి ఆ పోతుల వెంట నాగలి పట్టుకొని, బుర్రను పడుకోబెట్టి ఆ పశువుల వెంట తిరుగుతూ, మరల యింటికి చేరి, కాస్త కుడితి త్రాగి పడుకోవడముతోనే వాళ్ల జీవితము గడుస్తూ వున్నది. సమితి ఆఫీసు బంట్రోతుకు నెల జీతం 250 రూపాయలు. బ్యాంకు బంట్రోతుకు జీతం 400 రూపాయలు, రైల్వే గేట్‌మన్‌కు 350 రూపాయలు వీరు సంవత్సరములో కష్టపడే దినములు యెన్ని, పని చేసిన దినములు యెన్ని? 52 ఆదివారాలు, 12 శనివారాలు, 17 పబ్లిక్కు శలవులు, 14 క్యాజువల్ లీవులు, ఒక నెల ప్రివిలేజ్ లీవు 19 ఐచ్ఛిక శలవులు, మెడికల్ లీవు వీరికి వుంటాయి ఇవన్నీ కలిపితే 140 8 గంటలు పని చేస్తున్నాడా? మనకు తెలియదా? నేను బంట్రోతు మాట మాట్లాడుతున్నాను. పెద్ద ఉద్యోగుల మాట మాట్లాడ లేదు. వారికి తెలివి వుండవచ్చును. కాని దేశ సేవచే గణితంలోకి తీసుకోవాలి కాని వారి తెలివిని అంతటను కూడా డబ్బు లెక్క కట్టుటలో వారు ప్రతిభావంతులు నేను కాదనడం లేదు. ప్రభుత్వ నౌకరిలో బంట్రోతునకు వచ్చేటటువంటిది కనీసం 12 రూపాయలు అది స్టాండర్డ్ ఆఫ్ లివింగ్‌కు చాలదు అంటున్నారు. కనీసం జీవిత ప్రమాణం అనే దానికి లెక్క అక్కరలేదు. ఇదే లెక్క? అంటే బంట్రోతు అనే వానికి యింత జీతం ఉంటేనేగాని సామాన్య అవసరాలు నడవవు ఏ మనిషి అయినా గాని బ్రతక లేడంటే యీ జీవిత ప్రమాణం ఏ వ్యవసాయ సమాజమైతే తిండి పెడుతున్నదో ఏ వ్యవసాయ సమాజమైతే పోషిస్తున్నదో ఏ వ్యవసాయ సమాజమైతే నిలబెట్టి ప్రభుత్వాధికారం చెలాయిస్తున్నదో ఇటువంటి వ్యవసాయ సమాజంలో కష్టించి జీవించి సిన్సియర్‌గా బాధపడుతూ ఉన్నవారికి యీ కనీస జీవిత ప్రమాణం అక్కరలేదా? కావాలా, అక్కరలేదా అనేది

పరీక్ష చేసుకోవాలి అని కోరుతున్నాను ఆ న్యాయం మనము చేస్తున్నామా? పెద్ద తప్పుగా చేస్తున్నది. ప్రభుత్వం దీనిని గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. దీనికి అవసరమైన డేటా ఏమిటి? దానికి కావలసినటువంటివి అగ్రికల్చరల్ ఫారమ్స్ ఉన్నాయి. భూములలో అనేక రకాలు ఉన్నాయి. ఎస్యూర్ వాటర్ సప్లయి ఉండే భూమి ఉన్నది. 5 ఎకరాలు 10 ఎకరాలు 25 ఎకరాలు ఉన్నవి అని మనం సీలింగ్ పెట్టినా భూమి ఏమి మిగలలేదు కదా. సామాన్యమైనటువంటి రైతు తాను వ్యవసాయం మీద పండించేది ఒక కుటుంబానికి ఎంత రాబడి వస్తున్నది? 5 ఎకరాలు లేదా 10 ఎకరాలు మీద 365 దినాలు పనిచేస్తే ఆ భూమి పైన పండించే పంట యెంత వస్తున్నది. ఆ పంటకు ధర నిర్ణయం వేయండి. మొత్తానికి ధర వేను ఎక్కువగా కోరలేదు ప్రభుత్వ నౌకరిలో ఆఖరివాడు అయినటువంటి బంట్రోతు యొక్క జీవిత ప్రమాణంలోని రైతు కూలీలకు యివ్వండి. ఈ మధ్యనే జూటు తాలూకు ధర నిర్ణయం గురించి శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టరుతో చర్చించవలసి వచ్చింది. దానికి గిట్టుబాటు ధర లేదు అది మార్కెటింగుకు లోబడి వుంది. మార్కెటింగులో లోపంవుంది. ఆ లోపాలు చెప్పాలంటే చాలా టైము తీసుకుంటుంది. కలెక్టరు అన్నాడు రైతుకు కిట్టుబాటు లేకపోతే యీ జనము ఎట్లా వేస్తున్నాడు? నాయనా చాలా చక్కని ప్రశ్న వేశావు 16 సంవత్సరములు పనిచేసిన కలెక్టరుకు యీ ప్రశ్న ఉదయించింది. నిన్ను నిజంగా మెచ్చుకోవాలా అన్నాను. మా భూములన్నీ మీకు ఒప్పజెప్పుతాము మా వాళ్ళఅందరికి బంట్రోతులు క్రింద లెక్కవేసి 250 రూపాయలు యిప్పించే ఏర్పాటు చేయమన్నాను. వారు ఒకరిని ఉద్యోగం కోరలేదు. ప్రభుత్వాన్ని అడగలేదు ఏమి అడగకుండా తనంతట తానే ఉద్యోగం నిర్ణయించుకొని మన అందరికి ఉద్యోగాల యిచ్చే పనిచేస్తున్నారు. అటువంటి మహానుభావుడు దిక్కులేకుండా యున్నాడు. గ్రామాలకు ఓట్ల కాలం లోనే వెడుతుండడం ఎక్కువమందికి అలవాటు అయిపోయింది. వారిలో నూటికి 90 మందికి మూడు కమీజులు, మూడు పంచెలు కంటే ఎక్కువ లేవు. అటువంటి జీవన ప్రమాణం ఉండి అన్యాయం జరుగుతూఉంటే ఏమిచేస్తున్నాము? గిట్టుబాటు ధర సైంటిఫిక్‌గా నిర్ణయించడానికి యిప్పుడయినా అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. కేంద్రప్రభుత్వంలో అగ్రికల్చరల్ ప్రైస్ కమిషను అని ఉన్నారు, వారు పొలిటికల్ కన్‌సిడరేషన్‌తో నిర్ణయాలు చేస్తున్నారని చెప్పకతప్పదు. పొలిటికల్ కన్‌సిడరేషన్స్ కాకపోతే other process of peoples rebel against any sort of increase in prices... అంటే అర్థం ఏమిటి? వీరిని ఎంతతన్నినా బాధ లేదు. మెత్తనివాడు. నెమ్మది అయినవాడు. తన్నుతూ ఉంటే సహించుకుంటూ ఉంటాడు వీరిని జాగ్రత్తగా చూడాలి అని చెప్పినటువంటి విషయం పొలిటికల్ కన్‌సిడరేషన్ కాకపోతే ఏమిటి? కొందరు ఎక్స్‌పర్ట్సు పల్లెటూళ్ళలో వ్యవసాయదారుల దగ్గర లావు డబ్బు ఉండిపోయింది. ఇన్‌సిడెన్స్ ఆఫ్ టాక్సేషన్ తక్కువ అవుతున్నారు. కాబట్టి ఆ డబ్బు వచ్చేటటువంటి పన్ను చూడండి అన్నారు. వారి ఒత్తిడి కారణంగా గత రెండేళ్ళుగా వేసిన పన్నులు తెలిసిన విషయమే. ఇక్కడ ఎక్స్‌పర్ట్సు లేరా? పరిపాలకులు లేరా? కాబట్టి సైంటిఫిక్ యిన్‌వెస్టిగేషను చేసి ఇదే ఇంత స్టాండర్డ్ ఆఫ్ ప్రైస్ ఉండాలని నిర్ణయం 10-50 a.m.

చేయాలి, గత 25 సంవత్సరాలుగా అశోకధర్మచక్రం పూని ఉన్నారు. ఈనాటి కయినా ఎవరయితే అన్యాయంగా బ్రతుకుతున్నాడో అతనికి న్యాయం చేసేటట్టువంటి సిస్టం రావాలి. ఈ శాసనసభలో 287 మందిలో 220 మంది వ్యవసాయదారులకు పుట్టినవారు ఉన్నారు. వ్యవసాయవర్గం నుంచి వచ్చినవారు. వారి నోరు కట్టడిపోయి కూర్చోకుండా యిదిఅన్యాయం, అధర్మం తగదు అని ఇక్కడ కాకపోతే కనీసం పార్టీలో అయినా అనే ధైర్యం తెచ్చుకోండి, కమ్యూనిస్టు వారు 500 రూపాయల జీతం తెచ్చుకొనేవారిని వర్కరు క్రింద అంగీకరించాలని తీర్మానం పెట్టారు. అది యాక్సెప్టు అయింది. 500 రూపాయలు వచ్చేటటువంటి మానవుడు వర్కర్ అయితే అతనికి అనేక ప్రివిలేజెస్ ఉన్నాయి, ఫ్రీ మెడికల్ ఎయిడ్, ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్, పెళ్ళికిలోన్, ఉష్ణం వస్తేలోన్ సెలవుపెడితే లోన్, యాత్రకు వెడితేలోన్, అన్నిటికీలోన్. వారికి యిన్ని ప్రివిలేజెస్ ఉన్నాయి. వెంగళరావుగారి మంత్రివర్గంలో.........

Sri A. Sreeramulu:—I wanted to know whether Mr. Parasuram Naidu is speaking on the resolution or moving another Resolution.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—I do not think that I can bring wisdom to Mr. Sreeramulu.

Sri C. V. K. Rao·—Sir, there is one point for clarification. . .

Sri Ch. Parasurama Naidu:—There are certain implications and there is very little understanding on those matters. Sir, unnecessarily, they are obstructing me, However, I will try to continue the subject, though my continuity of thought has been disturbed

Sri C. V. K. Rao:—Speak in Telugu please.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—Yes Sir,

వ్యవసాయదారులు కొనుక్కొనే సరుకు, పంటల నిమిత్తం కావలసినది అం ఎక్కువధర అయిందని నాగిరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆ విషయం రిపీట్ చేసి చెప్ప గాని ఒక విషయం చెప్పాలి. సీలింగ్ అనేది ఉన్నది. మంచి చక్కని సిద్ధాం అధిక ధనం వారి ఆధీనంలో ఉపయోగించుకొని సుఖాలు అనుభవించకూడ సిద్ధాంతం ఈ సీలింగ్ లో యిమిడి యున్నది. నేషనల్ స్టాండర్డు ఆఫ్ లివి నమసరించి నేషనల్ యిన్‌కం స్టాండర్డు కావాలి. నేషనల్ ఇన్‌కం అనే స్టాం లేదు. కంపెనీ వారికి రు. 20 వేలు, రు. 10 వేలు, రు. 5 వేలు జీత ఉన్నాయి. వ్యవసాయదారుడి మాటఏమిటి? పంటలనుబట్టి గదా రైత గింజలు పండించే వారిమీద, పంచేవారిమీద, మొత్తం సమాజం ఆధారపడియున్న కొడవలి, మేడి వీరిజీవితం అంతా, వీరి నాగరికత యావత్తు. గింజధరపైన ఆధ పడి యున్నది. అటువంటి జీవితాన్ని బాగుపరచిన మనం దేశ జీవితాన్ని బా పరచినవాళ్లమవుతాము. ఆఖరుకు బంట్రోత్ స్టాండర్డు తీసుకురావలసిం చెప్పాను. అదిచేసినప్పుడు చాల సంతోషిస్తాను అనిచెప్పాను.

(At this stage, the House observed two minutes silence while all Members standing in their seats in memory of those who had given their lives in the India's freedom struggle.) 11-00 a.m

పంటలు పండించి దేశాన్ని అభివృద్ధి చేస్తూ ఉండేటటువంటి వ్యవసాయ శ్రామిక జీవితం, ఒక ఫరమ్ మేనేజర్ తాలూకు స్టాండర్డు ఉండాలి. కనీసం యు.డి. క్లర్కు తాలూకు స్టాండర్డు ఆఫ్ లివింగ్ అనేదిఉండాలి. వ్యవసాయం అనేదాని ఆ స్టాండర్డ్ ఫిక్సుచేసి ఆ లెక్కలతో గిట్టుబాటు ధర చేస్తే కూలి చేసుకొనే వాడు బ్రతుకుతాడు. వ్యవసాయదారుడు బ్రతుకుతాడు. వారు బ్రతికితేనే కుషి వారు కొనేవారు, అందరు బ్రతుకుతారు. అందరికి అక్కడనుంచే డబ్బువచ్చేది. ఇదిన్యాయం అనే విషయంలో ఎవరికీ బేధాభిప్రాయం లేదు. అన్ని వర్గాలవారు అంగీకరిస్తున్నారు కాబట్టిమంత్రివర్గంవారు దీనినిఅంగీకరించుతూఅవసరమైనటువంటి Scientific basis for fighting for the rights and for right standard of living of the Agriculturist should be created ఇది ఏర్పాటు చేయడానికి అవసరమయినటువంటి యిన్వెస్టిగేషన్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ సెలవుతీసు కుంటున్నాను.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తూ కొద్ది మాటలు చెప్పదలచుకున్నాను. వివరాలు ఇతర సభ్యులు చెప్పారు. మనం చదువుకున్న రోజులలో రెండవ తరగతి పుస్తకాలలో వ్రాసి ఉండేది రైతు అంటే దేశానికి వెన్నెముక అని. ఈనాడు ఈ వెన్నెముకగా ఉంటున్న రైతు స్థితి ఏ విధంగా ఉందో చెప్పడానికి లేకుండా ఉంది. రైతే దేశంలోని ప్రజలను నడుపుతున్నాడు తన రక్తాన్ని ధారపోసి పంటలు పండిస్తున్నాడు. ఇంత కష్టపడినప్పటికి నేడు రైతుకు తినడానికి తిండి లేదు, ఉండడానికి చోటు లేదు, కట్టుకోడానికి గుడ్డ లేని స్థితిలో ఉన్నాడు. మహాత్మాగాంధీ రైతు కూలీ రాజ్యం రావాలని అన్నాడని చెబుతూంటారు. ఆయనను అడ్డం పెట్టుకునీ ప్లాట్ఫారం మీద చెబుతూండడమే తప్ప చేసింది లేదని చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా అవసరమైన వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతుంటే చిన్న రైతు, సన్నకారు రైతు పశువుకు కూడా మేత కొనలేని స్థితిలో ఉన్నాడు. ఎరువులు, పనిముట్లు అన్నిటి ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. రైతు వచ్చి ప్రభుత్వాన్ని నౌకరీ ఇమ్మని అడగడం లేదు, డిఏ పెంచమని అడగడం లేదు, ప్రమోషను అడగడం లేదు, ఇండ్లు వాకిళ్లు కావాలని అడగడం లేదు. స్వంతంగా కష్టపడి బ్రతుకుతూ దేశాన్ని బ్రతికిస్తున్నాడు. కేంద్రానికి ఇంతింత బియ్యం పంపామని గొప్పగా చెప్పుకుంటూంటాము. ఎవరు కష్టించి పనిచేస్తే పంపించ గలుగుతున్నారు? పంకాల క్రింద ఫోం సీట్లలో కూర్చున్న మనం రైతు గురించి ఏమైనా పట్టించుకుంటున్నామా? రైతుకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేట్లు ప్రభుత్వం చూడాలి. రైతువద్ద మిల్లర్లు చవకగా కొంటారు కన్స్యూమర్సుకు మాత్రం ధర పెరుగుతూనే ఉంటుంది. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర లేదు, కన్స్యూమరుకు చవక ధర లేదు. రేడియోలో ధరలు తగ్గిపోతున్నాయని చెబుతూంటారు అన్నీ అబద్ధాలే చెబుతూంటే ఒకసారైనా న్యాయం, నిజం ఉండాలి కదా. రేడియోలో ధరల ప్రకారం బజారులో అడిగితే దొరకనే దొరకవు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి చెవుడా? బజారులో ఏమీ మంత్రులు కొనుక్కోరా అని అడుగుతున్నాను.

ఇరవై సూత్రాల పథకం గురించి ఢిల్లీ నుంచి క్రిందవరకు చెబుతూనే ఉన్నారు కదా దీని క్రింద ఎంతమంది పేద రైతులకు ఉపయోగం కలిగిందని చెబుతున్నాను బ్యాంకులలో అప్పు తీసుకోవాలన్నా కూడా 18 శాతం వడ్డీ ఇవ్వాలి పే రైతుకు అప్పు ఇస్తే తిరిగి వస్తుందో రాదో అనే భయంతో బాంకర్లు ఎవరు ముందుకు రావడం లేదు లక్షాధికారి అప్పు కావాలని వస్తే అప్పటికప్పు సంతకం పెడతాడు. లక్షల రూపాయిల అప్పు ఐనా వానికి దొరుకుతుం కాని పేద రైతుకు వందలు, వేలు కూడా దొరకవు. ఉల్లిగడ్డ ధర కిలో రూ. 8-50 లు అంటే ఏమి అనుకోవాలి? నా 56 సంవత్సరాల జీవితంలో ఈ రకమైన ధరలు వినలేదు. చక్కెర, పప్పులు, నూనెలు అన్నీ పెరిగాయి రైతులకు కన్స్యూమర్స్‌కు కూడా గిట్టుబాటు కావడం లేదు బ్లాక్ మార్కెటీర్లను పెంచి వారిని ఎంకరేజి చేస్తున్నాం ఒకసారి కంట్రోలు, మరో సారి ఫ్రీ మార్కెటు. పెడితే పూర్తిగా కంట్రోలు పెట్టండి, లేదా ఫ్ర మార్కెటుకు వదలండి కిరసనాయలు దొరకదు. దొరికినా అందులో నీర కలుపుతారు. పత్తి ముట్టిస్తే మండదు. ఇటువంటివి జరుగుతున్నా ప్రభుత్వ కళ్లు మూసుకుని కూర్చుంటున్నారు దీనికి ఒక హౌస్ కమిటీని వేయాలనే ప్రతిపాదనను నేను బలపరుస్తున్నాను. రైతుల పడే బాధ పల్లెటూళ్ళకు వెడితే తెలుస్తుంది. నేను గ్రామాల నియోజకవర్గం నుంచి వచ్చాను కనుక నాకు తెలుసు అన్నమో రామచంద్రా అని కూడు గుడ్డ లేక కష్టపడుతున్నారు. వారి పిల్లలక చదువు చెప్పిస్తున్నారా? ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నారా? ఏమి చేస్తున్నారు? ఈ క్వాలిటీ అని చెబుతూంటాము కదా, ఎక్కడ ఉంది ఈ క్వాలిటీ? దినం ప్రొద్దుట నాలుగు గంటలకు లేచి రాత్రివరకు కష్టపడతాడు. అతనికి గొంగడి బిచానా వారు వెండి కంచాలలో తినరు కదా. పండ్లు ఫలహారాలు తినరు కదా. తినేది గొడ్డు కారం అందుకు కూడా మిరపకాయలు ధర పెరిగింది మహాత్మాగాంధీ ఉప్పు గురించి సత్యాగ్రహం చేసారు. దానిపై కూడా ఇప్పుడు పన్ను వేస్తున్నారు. ఐదెకరాల లోపు రైతులకు శిస్తు పూర్తిగా మాఫీ చేయాలని అంటున్నాను. రైతులు అక్కడ పనులు వదిలిపెట్టి పట్టణాలకు వచ్చి రిక్షాలు త్రొక్కుకుని కూలి చేసుకుని బ్రతుకుతున్నారు. ఎమర్జెన్సీ పేరుతో వ్యతిరేకంగా మాట్లాడేవారిని జైళ్ళలో పెడుతున్నారు. ఎంతమందిని జైళ్ళలో పెట్టగలరు? రైతులు తిరగబడిన నాడు మీ జైళ్ళు సరిపోవు. మీకున్న బంగళాలు అన్నీ కూడా సరిపోవు. వారు తిరగబడిన నాడు అన్నానికే కరువు అవుతుంది. నేను దీనిపై హౌస్ కమిటీ వేయాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి (దొమ్మత్):—అధ్యక్షా, రైతులు పండించే ఆహార ధాన్యాలకు వాణిజ్య పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు రావాలని మందపాటి నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. 1973 నుంచి ఆహార ధాన్యాలు, వాణిజ్య పంటల ధరలు రోజు రోజుకు పెరుగుతూ వస్తున్న సంగతి అందరికి తెలిసినదే. ఈ ధరల పెరుగుదల తీవ్రమైన సమస్యగా తయారయిన సందర్భంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వినియోగదారులకు ఇబ్బందులు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయనే భావంతో కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నట్లు కూడా మనకు

తెలుసు. దానిఫలితంగా అనేక వస్తువుల ధరలతో బాటు ఆహారవస్తువుల వాణిజ్య పంటలు ధరలు పడిపోయాయివి కూడా తెలిసిన విషయమే. వీటిధరలు పడి పోవడము వరకు బాగానే ఉంది, వినియోగదారులను ఆదుకోవడము సముచితముగానే వుంది అదే సమయములో లక్షల సంఖ్యలో ఉంటున్న ఉత్పత్తిదారుల పరిస్థితి కూడా ప్రభుత్వం చూడవలసిన బాధ్యత ఉందని చెబుతున్నాను రెండు సంవత్సరాల క్రితం కంటె ఈనాడు ధరలరీత్యా రైతులకు చాలా ఎక్కువగా డబ్బులు వస్తున్నాయి వ్యవసాయ కూలీలకయి ప్రభుత్వం మినిమం వేజెస్ చట్టం చేశారు వ్యవసాయ కూలీలకు అది అవసరం కూడా. వారు కూడా బ్రతకాలి కదా. కాని ఇందువల్ల రైతుపై బరువు పడింది. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో హెచ్ పి కి అదనంగా రూ. 3 ల చొ. వసూలు చేస్తున్నారు. సర్వీసింగు ఉన్నా లేకపోయినా ప్రతినెలా కనెక్షన్‌కు రూ. 5 ల చొ. వసూలు చేస్తున్నారు. ఇంతకుముందుకు మీటరు రెంటు, డిపాజిటు ఉంటే సరిపోయేది. ఇప్పుడు రూ. 150—180 ల వరకు అదనంగా ఖర్చు అవుతున్నది. రైతు తాను తినడానికి వడ్లు తీసుకుపోయి బియ్యం చేసుకోవాలన్నా అక్కడ ఖర్చులుకూడా చాలా పెరిగాయి డీసెల్ ఆయిల్, ట్రాన్స్‌పోర్టు ఖర్చులు, భూమి శిస్తు, నీటి తీరువా అన్నీ పెరిగాయి. వాణిజ్య పంటలపై అదనంగా పన్నులు కూడా వేశాము. పెస్టిసైడ్స్ ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. రైతుల కుటుంబ అవసరాలు, అంటే విద్య, వైద్య అవసరాలకు ఖర్చులు కూడా ఎంతగా పెరిగాయో మనకు తెలుసు. కొన్ని సందర్భములలో ప్రభుత్వ కృషివల్ల ధరలు తగ్గినా మొత్తంమీద ఆహార ధాన్యాల ధరలు, వాణిజ్య పంటల ధరలు ఏ మోతాదులో తగ్గినవో ఆ 11-10 a.m. మోతాదులో తగ్గలేదని స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నది. వినియోగదారులను దృష్టిలో పెట్టుకొంటున్నారు సంతోషము. దానితోపాటు ఉత్పత్తిదారులను దృష్టిలో పెట్టుకొనే ప్రధాన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన వుంది. ఒకసారి వారిమాట చెబుతారు. మరొకసారి వీరిమాట చెబుతారు. వ్యవసాయ కార్మికులకు, రైతులకు తగాదా పెట్టడం కాకుండా రైతు పెడుతున్న పెట్టుబడి ఏమిటనేది దృష్టిలో తీసుకొని రైతుకు ప్రోత్సాహం కలిగే విధంగా ధరలను నిర్ణయించవలసిన అవసరం వుంది. ఇది ఆషామాషిగా చేసే వ్యవహారం కాదు. కొన్ని శాస్త్రీయ పద్ధతులను ఆధారంగా చేసుకొని రైతుకు, కూలీలకు, వినియోగదారులకు యిబ్బంది లేకుండా చేయవలసిన బాధ్యత వుంది. వడ్లకు, గోధుమలకు ధర నిర్ణయించడము అగ్రికల్చరల్ ప్రైస్ కమీషన్ చేతులలో వుంది కాని మన రాష్ట్రప్రభుత్వ చేతులలో లేదు. అయినా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల సమావేశములో మన ముఖ్యమంత్రిగారు కమీషన్ సూచించిన ధర సబబుగా లేదు దానిని పెంచాలని వాదించారు. మన వ్యవసాయశాఖామంత్రిగారికి వ్యవసాయముగూర్చి బాగా తెలుసు. రైతుల సమస్యల గురించి బాగా విచారిస్తూ వుంటారు. వ్యవసాయ మంత్రిగారు. ముఖ్యమంత్రిగారు రైతుల సమస్యలుకూడ పరిష్కారము చేయడము అవసరము. అందువల్ల వ్యవసాయములో అనుభవము వున్న అధికారులను, అనధికారులను సమావేశపరచి గిట్టుబాటు ధర ఏమి వుండాలి ? ఖర్చులు ఎట్లా వున్నాయి ? రైతులు చెల్లించే పన్నులు ఎట్లా పెరిగాయి అనేవన్నీ ఆలోచించి శాస్త్రీయ పద్ధతులలో నిర్ణయము తీసుకొని గిట్టుబాటు ధర యిప్పించటానికి కేంద్రప్రభుత్వమునకు నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— అధ్యక్షా, నాగిరెడ్డిగారు పెట్టిన తీర్మానమును హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. మేము ఎంతమంది మాట్లాడినా ఇవన్నీ నిజమే అని మీరు, మంత్రులు అంగీకరిస్తారు. కాని కార్యరూపంలోకి వచ్చేటప్పటికి అన్నీ వెనక్కు పడిపోతాయి. ఇవన్నీ ముఖ్యమంత్రిగారికి కాని, ఇతర మంత్రులకుగాని తెలియనివి కావు. సివిల్ సప్లయిస్‌కి సంబంధించిన విషయాలకు సమాధానము ఇవ్వవలసివచ్చేటప్పటికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఎందుకో తప్పుకొని సత్యదూరమైన విషయాలు చెప్పడానికి సుబ్బారాయుడుగారు వస్తూవుంటారు. ఆయన సమాధానము యిచ్చేడపుడు తప్పకుండా విచారిస్తాను. తప్పక ప్రయత్నము చేస్తాము, అని చెబుతూవుంటారు. ఒక్కటి నిజముగా రావు, పోవు. ధరల విషయములో రాష్ట్రప్రభుత్వము ఏమైనా గట్టి చర్య తీసుకొంటున్నారా అంటే ఢిల్లీలో చెప్పివచ్చాము అని విమానాశ్రయములో విమానము దిగగానే చెబుతారు క్వింటాలు ధాన్యము ధర రు. 100 లు వుండాలని నచ్చచెప్పాము అంటారు. తప్పకుండా ఆ ధర వస్తుందనుకుంటాము. పేపర్సులో బాగా వస్తుంది రైతులు సంతోషపడతారు. కనీసము క్వింటాలుకు 25 రూ లు మిగులుతుందని రైతు సంతోషపడతాడు. కాని టైము వచ్చినపుడు మేము ప్రయత్నము చేశాము, కేంద్రము ఒప్పుకొనలేదని అంటారు. మన రాష్ట్ర రైతుల విషయం గురించి నచ్చచెప్పలేరా ? రైతుల సమస్యలను తీర్చలేని బలహీన స్థితిలో వుంటూ, పదవులను కాపాడుకొనటానికి, పొట్టపోసుకొనడానికి వుంటున్నారు. అన్నం పెట్టండి అంటే సుబ్బారాయుడుగారు సున్నం పెడతారు. వారి రిప్లయి ఏట్లా వుంటుందో నేను మొదలే మనవిచేశాను తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము అని చెబుతారు. మరల సంవత్సరానికి మనము ఇక్కడ సమావేశమవుతాము. మాన్‌సూన్ సెషన్, వింటర్ సెషన్ గురించి మరచిపోయాము. మరల బడ్జెటు సెషనుకే వస్తాము, ఎలక్షన్స్ పెడితే మేమంతా పోతాము. వారు కంటిన్యూ కావడానికి ఎక్స్‌టెన్షన్ తెచ్చుకొంటే మరల బడ్జెటు సెషనుకే వస్తాము. ప్రయత్నము చేశాము కాలేదు, సారీ, మరల ప్రయత్నము చేస్తాము అని సుబ్బారాయుడుగారు సమాధానమిస్తారు. సుబ్బారాయుడుగారు వారి గ్రామానికి పోయేటపుడు చూడడము లేదా ? మెరుకపగ నాశనమయినది. ఆముదాలు నాశనమైనవి. పొగాకు వేసినవారు నాశనమైనారు. పత్తుపిల్లవము వచ్చినది. ఎక్కడచూసినా బ్రహ్మాండమైన పంటలు, 90 లక్షల టన్నులు మన దగ్గర పండినాయి అని గొప్పలు చెప్పుకొంటున్నారు. కాని గ్రామాలలో చూస్తే 10 రోజులకు కూడ కూటికి లేని రైతాంగము వున్నారు. ఒక సభ్యుడు వారి జిల్లాలో మూడు జతల బట్టలు వున్నట్లు చెప్పారు. కాని మా తెలంగాణా జిల్లాలో జతబట్ట కూడ లేని పరిస్థితి వుంది. పన్ను కట్టడానికి పశువులను అమ్ముకోవలసివస్తున్నది. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో చెప్పినట్లు అన్నీ పటాపంచలైనవి. ప్రభుత్వ దౌర్జన్యానికి, పోలీసులభయానికి భయపడిపోతున్నారు. కానివసభలో నిజాయితీతో వున్న రైతులు ఒకసారి ఎలుగెత్తి చాటినపుడు పరిస్థితి ఏమిఅవుతుందో తెలియదు కాని అంతవరకు ఏమీ

కాదు కూలీలకు సంఘాలు వున్నవి. ఉద్యోగులను ఎన్నోసంఘాలు ఉన్నాయి కాని రైతాంగానికి మాత్రము సంఘాలు లేవు.

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—రంగదాసుగారు వారిలో చైతన్యం తీసుకవచ్చి పుణ్యము కట్టుకొనవచ్చును కదా.

శ్రీ కె. రంగదాసు —పార్టీ సభ్యులు మాట్లాడడానికి డిసిప్లిన్ అంటారు. భూసంస్కరణలపైన పార్టీ మీటింగులో సభ్యులను మాట్లాడనిచ్చినారా? కొంపలు కాలిపోతూ వున్నా ఏమి చేయలేక అంతా నిర్జీవులే వున్నారు. సత్యదూరమైన విషయాలను చెప్పడానికి వారికి ఒక్కరికే అవకాశము వుంది. రైతులకు ఏమీ సహాయం చేయలేకపోతున్నారు. ఎరువులు ఎక్కువగా సరఫరా చేస్తున్నామని చొక్కారావుగారు అన్నారు దీనిలో వారి గొప్ప ఏమి వుంది? డీలర్స్ సరఫరా చేస్తున్నారు. ఇప్పుడువున్న ధరలకు కొనే దిక్కు లేకుండా వుంటే బాగా సరఫరా చేస్తున్నామని అంటే ఎంత విపరీతముగా వున్నదో ఆలోచించండి. మధ్య తరగతి రైతు 10 సంచులు కొని సెకండ్ క్రాప్ కి వేసే పరిస్థితి లేదు. రబీ క్రాప్ కి ఇన్ని కోట్లు పంచిపెడుతున్నామని అన్నారు. ఎక్కడ పంచారో తెలియదు. మహబూబునగర్ జిల్లాలోని ఏ ఒక్క తాలూకాకు రబీ క్రాప్ కి లోను అందలేదు. ఎరువులు యివ్వలేదు. నవంబరులో నార్లు వేయండి, డిసెంబరులో వేయండని రేడియో ద్వారా చెబుతున్నారు. జనవరిలో ఎరువులు ఇస్యూ చేస్తామంటారు కాని జనవరి అయిపోయింది. ఇంతవరకు ఎరువులు లేవు. ఏప్రిల్ నాటికి కోతలు వస్తాయి ఇదంతా ఎవరిని మోసము చేయడానికి చేస్తున్నారు? రైతులను మోసము చేసి, రైతుల నోరు నొక్కి వారి యిష్టము వచ్చినట్లు చెలగాటం అడుతున్నారా? ధాన్యము కంట్రోల్ రేటు రు. 84 లుగా నిర్ణయించారు రు 84 లు రైతులకు యిస్తున్నారా? ధాన్యమును తాలూకా కేంద్రాలలో తీసుకొంటాము అంటే రైతులు 20 మైళ్ల దూరము తీసుకువచ్చి యివ్వాలి. ఖర్చులు అని 6 రూ.లు తీసివేస్తున్నారు. బస్తా వద్ద ఆడించుకోవాలంటే తహశీల్దారు వచ్చి పట్టుకొంటాడు సంచికి 4 రూ.లు ముడుపు యిస్తే విడిచిపెటతారు. ఇక్కడనుంచి పంపిస్తున్న ఆర్డర్స్ క్రిందకు అందటము లేదా? క్రింది ఉద్యోగులు రైతులను ఎందుకు బాధపెడుతున్నారు? స్పెసిఫిక్ కేసుయిస్తే చర్య తీసుకొంటామంటే నేను యిక్కడకు వచ్చినప్పటినుంచి ఎన్ని చెప్పినా చర్య తీసుకొనలేదు. వారికి ఏజెంట్లు కావాలి. దుర్మార్గులు వుంటే చలామణి కావడానికి వారికి అవకాశము వుంది. చక్కెర సంచులు నిజముగా పోతున్నవా? తహశీల్దారులే అమ్ముకొంటున్నారు. ఈ విషయాలపైన ఏమీ చర్య తీసుకొనడము లేదు. పదే పదే చెప్పవలసిన దుస్థితి ఏర్పడుతున్నది. రైతుల విషయము ప్రభుత్వానికి తెలిసి కూడ నిర్దాక్షిణ్యముగా ప్రవర్తిస్తున్నది. వాణిజ్యపు పంటలు సమూలముగా నాశనమైనప్పటికి పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది చాలసార్లు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. కాని పన్నుల వసూలు ఆపలేదు. ఇటువంటి విషయాలు తెలిసికూడా రైతులకు ఏమాత్రం సహాయం చేయలేని 11-20 a.m.
ప్రభుత్వాన్ని గురించి ప్రజలు ఏమనుకొంటారనేది కూడా ఆలోచించాలి, కనీసం

హౌస్ కమిటి వేయటానికి కూడా వారు ఇష్టపడరు, అధ్యక్షా, మీరుకూడా రైతులే కాబట్టి మీరు ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒప్పించి ఒక హౌస్ కమిటిని వేయవలసినదిగాను ఆ కమిటి ఢిల్లీకి వెళ్లి అక్కడి పరిస్థితుల్ని ఒప్పించేటట్లుగానూ చూడవలసినదిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) జె. దామోదరరావు:—అధ్యక్షా, నాగిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను చెప్పదలచుకున్నాను. ప్రభుత్వం రైతాంగం పండించే పంటకు బిక్షగా ఏదో ధర ఇవ్వడం కాదు, సైంటిఫిక్ బేసిస్ పై వీరు పండించే పంటకు ధర నిర్ణయించాలి. లాండ్ సీలింగుకు ఎలా స్టాండర్డ్స్ ఫిక్స్ చేసి తీసుకున్నామో అట్లాగే 10, 20, 30, ఎకరాలను యూనిట్స్ గా తీసుకొని వాటిపై ఎంతదిగుబడి వస్తున్నది చూసి గిట్టుబాటు ధరలు నిర్ణయించాలి. ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేటును నిర్ణయిస్తున్నారు. ఎక్కడో ఢిల్లీలో కూర్చుని ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ నిర్ణయిస్తున్నారు, ఎప్పుడో బ్రిటిష్ వారి కాలంలో వున్న పద్ధతినే ఇప్పుడు కూడా అమలు పరుస్తున్నారు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా అదే పద్ధతి అనుసరించడం సిగ్గుచేటు అని మనవిచేస్తున్నాను ఈ నాటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా విధానాన్ని మార్చి రైతాంగానికి సహాయపడాలి. వెంగళరావుగారు నేను రైతుబిడ్డను, చొక్కారావుగారు నేను రైతుబిడ్డను అంటూ వుంటారు. రైతులను మోసంచేయటానికి ఈ విధంగా చెబుతున్నారు. వారికి రైతులపై నిజంగా అభిమానము ప్రేమ వుంటే తక్షణం నిర్ణయం తీసుకోవలసిందిగా కోరుచున్నాను. కేంద్రం ఒప్పుకోకపోతే మన ప్రభుత్వమే నిర్ణయం తీసుకుని మనమే ధరలు నిర్ణయించాలని మనవిచేస్తున్నాను ఆలా చేస్తేకాని కేంద్రం కళ్లు తెరవదని భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకోకుండా కేంద్రంతో మాట్లాడతామని చెబితే కేవలం ప్రజలను మోసం చేయటానికి చెపుతున్నారనుకోవలసి వస్తుంది. పల్లెల్లో ఉన్న ప్రజలు నివురుగప్పిన నిప్పు మాదిరిగా వున్నారు, బాధలు భరించలేకుండా ఉన్నారు, వారిపై వేస్తున్న పన్నులను మోయలేకుండా ఉన్నారు. వారి పిల్లలకు చదువు చెప్పించుకో లేకుండా ఉన్నారు. రోగాలు వస్తే మందులు కూడా ఇప్పించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారిని ఆదుకోకపోతే దేశం విపత్కర పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను రాబోయే పంట బాగా ఉంటుందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడే తక్కువ పండుతున్నదని ఇతర దేశాలను బిక్ష మెత్తుతున్నాము, ఎక్కువ ధర ఇచ్చి తెచ్చుకుంటున్నాము. ఆ ఎక్కువ ధర మన రైతులకే ఇస్తే వారే ఎక్కువ పండించగలుగుతారు ఆ విధంగా ఎక్కువ ధర ఇచ్చి రైతులను ప్రోత్సహించకూడదా అని అడుగుతున్నాను. రైతు బాలుగు పైసలు మిగిలినా అతను వృధా చేయడు. షోకులకు పోడు. ఉత్పత్తిని పెంచటానికి, వసతులను సృష్టించుకోటానికే ఖర్చు పెడతాడు దాని వల్ల దేశానికి కూడా లాభం కలుగుతుంది. మన దేశంలో బ్యాక్ వర్డ్ నెస్ ను తొలగించటానికి మనం ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఎవరు ఏ వృత్తిపై ఆధారపడ్డారో ఆ వృత్తికి ప్రోత్సాహం ఇస్తే బ్యాక్ వర్డ్ నెస్ పోతుంది. బ్యాక్ వర్డ్ నెస్

గ్రామాలలో ఎక్కువగా వుంది. బలహీన వర్గాలలో ఎక్కువగా వుంది. వారి వృత్తి వ్యవసాయం ఈనాటి అధిక ధరలకు వారు కృంగిపోతున్నారు వారిని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావడానికి, బ్యాక్‌వర్డునెస్ పోగొట్టటానికి మనం కృషి చేయాలి అందుకు ముఖ్యంగా వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహిస్తే బ్యాక్‌వర్డునెస్ పోతుంది పశువులు దొరకడం లేదు ట్రాక్టర్స్ ధర పెరిగింది, అందువల్ల ఎక్కువ భూమిని సాగులోనికి తేలేని పరిస్థితి వుంది. ముందుగా ఎరువుల పై టాక్స్ తగ్గించాలి, క్రిమి సంహారక మందుల ధరలను తగించాలి, రైతుకు కావలసిన ఎరువులు సప్లయి చేస్తే ఉత్పత్తిని పెంచగలడు రైతుకు ఏ సహాయం చేసినా దానిని దేశానికి ఉపయోగ పడేట్లుగా రైతు చెయగలడు కనుక రైతుకు అవసరమైన అన్ని సహాయాలూ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ వీరప్ప (నల్లమడ) :—అధ్యక్షా, రైతుకు కిట్టుబాటు ధరలు కావాలని చెప్పి ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం నేను బలపరుస్తూ దేశానికి వెన్నెముక అయిన రైతుకు ఆ వెన్నెముక విరిగిపోయిందని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను ఈనాడు రైతు ఏ విధంగా ఉన్నాడంటే నోరు తెరచి చెప్పుకోలేదు, ధరలు పెరిగాయనే ఉద్దేశ్యంతో ఉద్యోగస్థులకు జీతాలు పెంచారు రైతుయొక్క జీవన స్థాయిని పెంచే బాధ్యతకూడా ప్రభుత్వంమీద ఉంది. ఏ విధంగా ఉద్యోగస్థుల యొక్క ఆర్థిక స్తోమతు బాగుచేయాలని D A. పెంచారో ఆ విధంగానే రైతులకు కూడా అతనికి అవసరమయ్యే వస్తువులు ఎరువులు, ఎడ్లు మొదలగు వాటిని తక్కువ ధరలకు వారికి అందజేసే ఏర్పాటు ప్రభుత్వం చేయాలి ధరలను నిలకడ చేసి రైతుకు కిట్టుబాటు ధరకు సరకు ఇప్పించాలి. ఎరువులమీద పన్నులు తగ్గించాలి బెల్లం ధర 120 రూపాయలు ఉంది ఆ ధరలు వారికి కిట్టుబాటులో ఉన్నాయో లేవో పరిశీలించి చూడాలి రైతు చాలా క్షీణ దశలో ఉన్నాడు రైతులకు అవసరమయే నీటిమీద పన్ను తగించండి. కరెంటుమీద పన్ను తగ్గించండి ప్రభుత్వం ఇవి చేస్తే బాగుంటుంది ప్రభుత్వం ధరలు తగ్గించలేక జీతాలు పెంచాము అంటే అది జరిగే పని కాదు. ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జెస్ విషయంలో రైతు చాలా యిబ్బందులలో ఉన్నాడు ఈ విషయంలో రైతుకు ప్రభుత్వం చేతనైనంత సహాయం చేయాలి. రెవెన్యూబోర్డువారు విధించిన కొత్త పన్నులను తగ్గించి రైతుకు చేతనయిన సహాయం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి .—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి చూస్తే మనము వ్యాపారం చేసుకొనడానికి మధ్యవర్తులుగా తయారయ్యాము. రైతులు పండించే పంటకు కిట్టుబాటు ధర యివ్వలేక, వినియోగదారులకు సరసమైన ధరకు వస్తువులు అందించలేక పోతున్నాము. Food Corporation of India వారు రైతుల దగ్గరనుంచి 40 రూపాయలకు ధాన్యం బస్తా కొని మార్కెట్టులో ఎక్కువకు విక్రయిస్తున్నారు. బస్తాకు కార్పొరేషనువారికి ఎంత లాభం వస్తున్నది అన్న విషయం మంత్రిగారు వివరాలు తెలియజేస్తే బాగుంటుంది Civil Suppies Minister గారు యీ విషయాన్ని తెలియ

11-30 a.m.

చేయాలని కోరుతున్నాను ఇక sugar cane విషయంలో ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను 2500 పెడితేగాని చెరకు పంట చేతికి వచ్చే సాధ్యం కాదు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎకరానికి చెరకు ఉత్పత్తి 25 టన్నులు ఉంటుంది, రైతుల దగ్గరనుంచి ఫ్యాక్టరీ యజమాని కొన్న ధరకు వినియోగదారుకు అందజేసే ధరకు కనీసం టన్నుకు 50 రూపాయలు తేడా వుంటుంది Consumer ఏమి బాధలు పడుతున్నాడు. మనము వారికి ఏ సహాయము చేయాలి అన్నది ప్రభుత్వం చూడాలి. ఏదో విధంగా రైతును బాధిస్తూ ఉండే పద్ధతి మంచిది కాదు. ఇక జనపనార విషయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు Purchasing Officers ద్వారా రైతుల దగ్గరనుంచి జనపనార తీసుకుంటున్నారు మార్కెటు రేటుకంటే చాలా తక్కువ ధరకు తీసుకుంటున్నారు. ఇక పన్నుల విషయం తీసుకుంటే రైతులమీద 40 కోట్ల వరకు tax లు వేస్తున్నారు అందువల్ల రైతుకు ఏమీ కిట్టుబాటు కావడం లేదు. వారు పండించడానికి వెచ్చించిన డబ్బుకూడా వారికి అందడం లేదు. వారికి ఎటువంటి organisation లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వమే వారి విషయంలో ఎప్పటికప్పుడు శ్రద్ధ వహించి వారికి న్యాయం చేకూర్చాలి. మంత్రి చొక్కారావుగారు వ్యవసాయ కుటుంబములోనుండి వచ్చినవారు. వారు యీ విషయాలన్నీ పరిశీలన చేసి రైతుకు కిట్టుబాటు ధర వచ్చేలా చూసి రైతులను బాగు చేస్తారని ఆశిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను

1-40 a.m. శ్రీ వి పాలవెల్లి (చోడవరం) :— అధ్యక్షా, మిత్రులు నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం చాలా సమయోచితంగా వుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను రైతులకు ఏదైనా ఒక మేలు జరుగాలని కోరినప్పుడు ప్రతి ఒక్కరు హర్షిస్తారనే దానిలో సందేహం లేదు ఇది ఒకసారి ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టిని యీ విషయం మీద కేంద్రీకరింప చేసి యీ సమస్యల పరిష్కారానికి ఒక సమగ్రమైనటువంటి ఆలోచన చేయడానికి దోహదం చేస్తుందని సంపూర్ణంగా విశ్వసిస్తున్నాను ఈ రోజు రైతులలో ఒక రకమైన నిరాశనిస్పృహ కన్పిస్తున్నది గత ఆరేడు సంవత్సరాలలో విపరీతమైన కరువు వచ్చి నీళ్లు లేక మొహం వాసిపోయి అనేక ఇబ్బందులు పడ్డారు, ఈ సంవత్సరం విపరీతమైన వర్షాలు కురిసి నానా ఇబ్బందులు పడవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. బాగా పంటలు పండుతున్నాయి, పండుతాయి అని ఎదురు చూసిన రైతాంగం తీరా పంట చేతికి వచ్చేసరికి నిరాశ వచ్చింది. యిక్కడ నుండి వుద్యోగస్థులు వస్తారు, విశాఖపట్నం రావాలంటే విమానములో వస్తారు, విమానం నుండి క్రిందికి చూస్తే గ్రీన్‌గా కనబడుతుంది, ఎంతో సస్యశ్యామలంగా కన్పిస్తుంది, మనోహరంగా కన్పిస్తుంది, మనోజ్ఞంగా కన్పిస్తుంది, విశాఖపట్నం వచ్చి సర్క్యూట్ హౌస్‌లో ఫ్యాన్స్ క్రింద కూర్చుని బాగా పంటలు పండాయి అనుకుంటారు, యథార్థమైన పరిస్థితులు తెలుసుకోలేకపోతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మా వైపున ఒక సామెత వుంది, కరణం, మున్సబుకు తగాదవచ్చింది, మున్సబు గారిని కరణం గారు పనగ్రరను పంపించమన్నారు, దానికి మున్సబు గారు లేదు అన్నారు దానిపైన కరణం గారికి కోపం వచ్చింది. జమాబంది లెక్కలు వచ్చాయి, మున్సబు గారి చేలో పంట బాగా పండింది అన్నాడు, తహసిల్దారు

యినస్పెక్షన్ చేస్తున్నాడు, మున్సబుగారు, కరణం గారిని యిదేమైనా ధర్మమా అనిఅడిగాడు. అడిగి రెండు వ్రేళ్లు చూపించాడు. అంటే రెండు వందల రూపాయలు మున్సబు ఇస్తాడని కరణం అనుకున్నాడు ఆశ పడ్డాడు. తరువాత మున్సబు గారి చేను బారెడు, దూస్తే దోశడు, ఊదితే ఏమీ లేదు అని లెక్క చెప్పాడు. లెక్కలో ఏమీ లేదు అన్నాడు సాయంత్రం కరణం గారు మున్సబు గారింటికి ఒకరిని పంపించాడు, రెండు వందలు యిస్తాడన్న నమ్మకముతో. అయితే మున్సబుగారు పనగర్నను పంపించాడు. అలాగే కంటికి మాత్రం పంటలు కన్పిస్తాయి, దిగుబడి చూస్తే వుండదు, ప్యాడీ అంతా పొల్లు క్రింద మారిపోయింది. వేరుసెనగ వేస్తే భూమిలో నుండి బయటకు రావడానికి అంగీకరించ లేదు, ఏమైపోయింది తెలియడం లేదు, చోడవరం తాలూకాలో చెరుకు వేస్తే మూడు నాలుగు వేల ఎకరాలలో రెడ్ రాట్ వచ్చి నాశనం అయిపోయింది, యీ పరిస్థితులలో రైతుల కొరకు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాలనే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి వుంది. అయితే మిత్రులు కొంత మంది ఒక విషయానికి బదులు మరో విషయాన్ని చర్చించారు. కొన్ని అన్ చారిటబుల్ రిమార్క్స్ చేశారు, బాధ కలిగించారు, కాని నిజంగా రైతుల గురించి ఏదైనా చేయడానికి శక్తిగాని సామర్థ్యముగాని స్తోమతగాని ఎవరికైనా వుందా అంటే అది ఒక మా పార్టీకే వుందని చెబుతున్నాను. ఎత్తిపొడుపు మాటలవల్ల ప్రయోజనంలేదు. సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మేము ముందు వుంటాము, నాగిరెడ్డిగారు తీర్మానం ప్రవేశ పెడితే ఏ పార్టీ అని ఆలోచించలేదు, యీ తీర్మానము యొక్క గుణాన్ని పిమర్శచేసి రైతులకు అవసరమని అందరము బలపరుస్తున్నాము. విషయాన్ని పరిశీలన చేస్తున్నాం. సమస్యలు ఆలోచన చేస్తున్నాము, యీ సంవత్సరము రెండు ఎనాక్ట్ మెంట్స్ ఎడిషనల్ వెట్ ఎసెస్ మెంటు యాక్టు. కమర్షియల్ క్రాప్స్ యాక్టు చేశాము. కమర్షియల్ క్రాప్స్ యాక్టువల్ల రైతుల మీద చాలా భారం పడింది, యిప్పుడు రైతులు దెబ్బతిన్న పరిస్థితిలో వున్నారు, వారికి కొన్ని వసతులు కల్పించాలి, అందుకని దాని గురించి పునరాలోచన చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను విశాఖపట్నమును దృష్టిలో పెట్టుకొని వెట్ ఎసెస్ మెంటు గురించి చెబుతున్నాను, కృష్ణా గోదావరి డెల్టా జిల్లాలలో వున్న భూములను విశాఖపట్నము భూములను ఒకే రకంగా పరిశీలనచేసి వేశారు, కాని విశాఖపట్నము జిల్లాలో వర్షాలు వుంటేనే కుంటలు గాని ఏరులుగాని నిండి వ్యవసాయానికి వీలు వుంటుంది, సంవత్సరానికి 8 మాసాలు కరువుతో వున్నప్పటికి సేమ్ యాక్టును అప్లయి చేసినప్పుడు యిబ్బందిగా వుంది, యీ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాను. పునఃపరిశీలన చేసి రైతులకు న్యాయం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను, పోతే ధరల విషయం వుంది యిదొక విషియస్ సర్కిల్, ఒక ప్రక్కన చౌక దుకాణాలు ఓపెన్ చేసి కొనుగోలుదారులకు ధాన్యం సప్లయి చేయాలి, మరొక ప్రక్క రైతుకు సరైన ధర యివ్వాలి అంటున్నాము. ఇదొక విష వలయం, దీనిని ఛేధించాలంటే సమైక్యత దృష్టితో సహనముతో ఆలోచన చేయాలి, ఫర్టిలైజర్సు ధరలు పెరిగిన సంగతి అందరు ఆలోచించాలి, మనము నిర్ణయించిన ధరలే యీ సంవత్సరం పెరిగినవి, మిగతా యింప్లిమెన్

ధరలు పెరిగినవి, లేబరు చార్జీలు పెరిగినవి, యివి అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచనచేసి యాక్చువల్‌గా రైతు శ్రమ పడినదానికి ఎంత వస్తుంది, రైతు నిలబడడానికి ఏమి చేస్తే బాగుంటుందనే దాని గురించి ప్రభుత్వం యొక్క సానుభూతి సంపూర్ణంగా వుంది, దీనిలో అనుమానం లేదు. అయితే యీ సమస్య పరిష్కారం ఎలాగ ? ఏ రకంగా చేస్తే గిట్టుబాటు ధర వస్తుంది ? స్టాటిస్టిక్స్‌కు యిచ్చారు, అందులో చూస్తే ఆశాజనకంగా కన్పిస్తుంది, కాని యీ నాటి పరిస్థితికి స్టాటిస్టిక్స్‌కు సంబంధం వున్నట్లు కన్పించడం లేదు ఒకటి ఒప్పుకోవాలి, గత సంవత్సరం వరకు రైతు పండించిన వస్తువులకి ధరలు పెరుగుతూ వచ్చాయి, యీ సంవత్సరం అనుకోని విపత్తు వచ్చింది అనుకోకుండా ధరలు పడుపోయినవి, ప్యాడి 72-73 లో రూ. 93-10 వుంటే, 73-74 లో 104-13, 74-75 లో 131 69 వుంది సెకండు క్రాప్ 72-73 లో 82 91 వుంటే 73-74 లో 91.13, 74-75 లో 115.76 వుంది, ఈ రకంగా చూస్తే ఆశాజనకంగా కన్పిస్తుంది ఈ రోజు క్వింటాల్ ప్యాడీ 45 రూపాయలు నిర్ణయం చేసి అమ్మకానికి వచ్చేసరికి రెండు మూడు రేట్సు వస్తున్నవి, పరిస్థితి ఆ విధంగా వుంది, పోతే ఏ జిల్లాలో ప్రొక్యూర్ చేసిన ధాన్యాన్ని ఆ జిల్లాలోనే మిల్లింగ్ చార్జెస్, సర్వీసు చార్జెస్ యాడ్ చేసి కంజ్యూమర్‌కు యిస్తే తక్కువ ధరకు యివ్వడానికి వీలు వుంటుంది. అలా జరగనందువల్ల అనేకమైన అవాంతరాలు వచ్చి అసలు ధర కంటే నాలుగు రెట్లు పెరిగిపోయి అటు కంజ్యూమర్‌కు సుఖంలేదు, యిటు ప్రొడ్యూస్ చేసిన వారికి సుఖం లేదు. దీనిని సమగ్రంగా ఆలోచన చేయాలి ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందనేది పరిశీలించడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీని వేయాలి. రైతు నడుము విరిగిపోతే ఏమీ చేయలేడు రైతులలో నిరాశ కన్పిస్తున్నది, ఆశ కన్పిస్తున్నది, యీ ప్రభుత్వం చాలా కార్యక్రమాలు చేస్తుంది అని ఎంతో సంతోషములోను, ఆశతోను వున్నారు, అయితే బాధకూడా వుంది, భూములు వదిలిపెట్టి పారిపోవాలనే స్థితికి రైతు దిగజారిపోతున్నాడు. తగిన ఉత్సాహం, ప్రోత్సాహం కల్పించి అతనిలో ఆత్మ విశ్వాసాన్ని కల్పించవలసిన అవసరం వుంది. దాని గురించి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని ఒక కమిటీని వేయవలసిందని హృదయ పూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

11.50 a.m. డాక్టర్ వి. చక్రధరరావు (నిజామాబాద్) :— అధ్యక్షా, శ్రీ నాగిరెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ రోజున రైతు పండించినటువంటి ధాన్యానికి సరైనటువంటి ధర లేక ఇబ్బంది పడుతున్నాడు. కన్‌స్యూమరుకు కూడా తక్కువగా రావడం లేదు. మధ్యన దళారీలు కొట్టుకొని పోతున్నారు ఈనాడు టన్ షుగర్ కేన్‌కు 120 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఆ టన్ షుగర్ కేన్ అడితే ఒక సంచీ షుగర్ అవుతుంది. ఆ సంచి షుగర్ బయట 430 రూపాయలు ఉంది అంటె దాదాపు 300 రూపాయలు తేడా ఉంది. రైతుకు ఎకరం చెరకుకు 2,500 రూపాయలు కంటె ఎక్కువ రావడం లేదు ఫ్యాక్టరీవారికి 9,000 రూపాయలకుపైగా దొరుకుతుంది. వాడుకునే వారికి కూడా సరిగా దొరకడం లేదు. లెవీ షుగర్

తీసివేస్తే రైతు బాగుపడడానికి అవకాశం ఉంది. మా దగ్గర నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. ఒక హెక్టారుకు 80 టన్నులు పెట్టాలని ఉంది. నాన్ కాంట్రాక్టర్సు ఏరియానుంచి కూడా తీసుకుంటే వారు ఫర్టిలైజర్సు కూడా తీసుకునే అవకాశం ఉంది. ఇప్పుడు వారు ఫ్యాక్టరీలకు ఇద్దామా లేక ఖండసారి ఫ్యాక్టరీలకు ఇద్దామా లేక బెల్లం అడుకుందామా అని ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీలవారు వచ్చే కాంట్రాక్టు షుగర్ కేన్ వదలిపెట్టి నాన్ కాంట్రాక్టు షుగర్ కేన్ వారిని పట్టుకొని చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ లెవీ తీసి వేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు ధాన్య సేకరణ ఎఫ్. సి. ఐ. ద్వారా చేస్తున్నారు. రైతుకు ఎఫ్. సి. ఐ. వారు సరైన ధర ఇవ్వడం లేదు. క్వింటాలుకు కొంత ధాన్యం కోస్తున్నారు. క్వింటాలుకు 66½ % దిగుబడి రావాలని ఉంది. అది రావడం లేదని డబ్బు కోస్తున్నారు. లెవీ ఇచ్చిన వారికి 2 సంవత్సరాలైనా డబ్బులు రావడం లేదు. అటు ప్రొడ్యూసర్స్ దగ్గరనుంచి ఇటు మిల్లర్సు దగ్గర నుంచి లెవీ వసూలు చేయకుండా ఎవరో ఒకరి దగ్గరనుంచి మాత్రమే వసూలు చేయాలి. మా దగ్గరనుంచి లారీలలోను, ఒంటెలమీద ఇతర రాష్ట్రాలకు దొంగ రవాణా జరుగుతున్నది. కంట్రోలు పెట్టినా అక్రమ రవాణా జరుగుతూనే ఉన్నది. రైతు ఎంత కష్టపడి పని చేసినా లాభం లేకుండా పోతున్నది. వారికి గిట్టుబాటు ధర ఉండడం లేదు. ప్రభుత్వం వారు ఇంటిలిజెన్సు డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఇతర రాష్ట్రాలకు అక్రమ రవాణా ఎంత జరుగుతున్నదో తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది. అక్రమ రవాణా వల్ల, లెవీ వల్ల ఈ ధాన్యం ధరలు పడిపోయినాయి. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఉండాలంటే రైతు ఎక్కడికైనా రవాణా చేసుకునేట్లు ఉండాలి. చెక్ పోస్టులు ఎక్కడా తీసి వేయలేదు. రైతులయొక్క గిట్టుబాటు ధరల గురించి పరిశీలించేందుకు ఒక కమిటీని వేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. రామశర్మ :— అధ్యక్షా, శ్రీ నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచాను. ఈనాడు రైతాంగం తాము పండించినటువంటి పంటకు గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదని తీవ్రమైన అసంతృప్తి పెరుగుతున్నది. రైతుకు తాను పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధర రాకుండా వ్యవసాయ వస్తువుల ధరలు పెరిగి పోవడంవల్ల అతను వ్యవసాయం చేయాలా, వద్దా అనే సందిగ్ధావస్థలో ఉన్నారు. వ్యవసాయం చేయకపోతే బ్రతుకు తెరువు ఏమిటని రైతు బాధ పడుతున్నాడు. ఈనాడు వాణిజ్య పంటల పరిస్థితి చూస్తే—ప్రధానంగా మా తాలూకాలో ఆముదాల పంట క్రితం సంవత్సరం లక్ష 80 వేల ఎకరాలలో సాగు అయింది. ఈ సంవత్సరం 70 వేలకు తగ్గిపోయింది. 1973 లో క్వింటాలు ఆముదాలు 300 రూపాయలు ఉండేది. 1974 లో 150, 160 రూపాయలకు తగ్గింది. ఈనాడు 150 రూపాయలవరకు వచ్చింది. ఈ విధంగా ధరలు తగ్గిపోవడంతో రైతులకు నిరాశ కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వం వాణిజ్య పంటలమీద వేసిన పన్ను దృష్ట్యా ఈ పంట తగ్గడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. ఆ విధంగా రైతుకు వాణిజ్య పంటల మీద కూడా డబ్బు రావడం లేదు. ఆహార ధాన్యాల పరిస్థితి చూస్తే—ఇంతకు

ముందు శ్రీ నాగిరెడ్డిగారు వరి గురించి చెప్పారు ఎకరానికి 1,000 రూపాయలు ఖర్చు అయితే మిగులు 200 రూపాయలకంటె మించడంలేదు అది వాస్తవమైన విషయం. కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో 200 రూపాయలు మిగులుతుందంటే ఇక మెట్ట ప్రాంతాలలో మరీ అధ్వాన్నమైన పరిస్థితి ఉంటుంది. బావులమీద ఆయిల్ కొనాలంటే 280 రూపాయలు పెట్టి క్యారన్ ఆయిల్ కొనవలసి ఉంటుంది. ఆ రకంగా ఆయిల్ ధరలు పెరిగాయి. అలాగే కరెంటు రేట్లు కూడా పెరిగాయి. అన్ని విధాలా కరెంటు రేట్లు పెరిగి, ఆయిల్ రేట్లు పెరిగినా పంటలు పండిస్తూ ఉంటే పండిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడంవల్ల రైతులు బాధ పడుతున్నారు. వారి గురించి ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదని అనుకొంటున్నారు. ప్రధాన మంత్రి 20 అంశాల ఆర్థిక కార్యక్రమంలో ఏమైనా ఆలోచన ఉందో లేదో—ఉంటే గిట్టుబాటు ధర లభించాలి అనుకొంటున్నారువారు ఈ ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని బలపరచాలంటే వారి అసంతృప్తిని తొలగించాలి. కనుక వారికి గిట్టుబాటు ధర కలిగించాలి. లేకపోతే వ్యవసాయరంగం చాలా దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉంది. ఎరువుల ధరలు చాలా తీవ్రంగా పెరిగి పోయాయి. ఎరువుల వాడకం గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరంలో బాగా తగ్గిపోయింది. కాబట్టి 1972 నాటికి ఎరువుల రేట్లు ఏవైతే ఉన్నాయో ఆ రేట్ల వరకు తగ్గించ డానికి పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అప్పుడు రైతులు ఎక్కువ ఎరువులు వాడడానికి ముందుకు వస్తారు దానివల్ల అధికోత్పత్తి సాధించవచ్చు. బ్యాంకుల పరపతి విధానం చూస్తే—వాణిజ్య బ్యాంకులు కాని స్టేట్ బ్యాంకు కాని 10 కిలో మీటర్ల దూరం కన్నా ఎక్కువ ఉంటే లోన్సు ఇవ్వము అంటున్నారు.

12-noon మనం ఒక వైపు మారటోరియం ప్రకటిస్తున్నాము. వడ్డీ వ్యాపారస్తులు యిచ్చినటువంటి అప్పులకు యీ మారటోరియం సంవత్సర పాటు ఉంటుందని చెప్పినప్పుడు యీ మారటోరియం సక్రమముగా అమలుజరపాలంటే యీ పేద రైతాంగానికి అవసరమైన ఆర్థిక సహాయం యెవరు అందచేయాలి? ఈ వేళ కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులు అంత శ్రద్ధ తీసుకొని పని చేయడం లేదు గ్రామాలలో ఉన్న పరపతి సంఘాలు ఓవర్ డ్యూస్ అయి ఉన్నాయి. ఓవర్ డ్యూస్ అయిన అన్ని సంఘాలకు మేము అప్పులు యివ్వము అని మరి కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ వారు అంటారు. స్టేట్ బ్యాంకు వారు సెంట్రల్ బ్యాంకు వారు మేము 10 కిలోమీటర్ల నుండి 15 కిలోమిటర్లు మించము అని వీరు అంటారు. ఒక్కొక్క తాలూకా 20 కిలోమీటర్లు 25 కిలోమీటర్లు 30 కిలోమీటర్లలో ఉన్నటువంటి తాలూకాలకు అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతాంగానికి వ్యవసాయానికి అవసరమైనటువంటి అప్పు లభించనటువంటి పరిస్థితిలో యెక్కడికి బయలు దేరాలి? ఇటు ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుడు యేమో మీరు మారటోరియం ప్రకటించారు మేము అప్పు యివ్వడానికి వీలులేదు అప్పు యివ్వము అంటారు. రెండవ వైపున బ్యాంకు వాళ్లు అప్పు యివ్వరు, అప్పు దొరకని పరిస్థితిలో రైతు అనేక

ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నాడు ఈ బ్యాంకుల యొక్క విధానం. పరపతి విధానం మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధమైనటువంటి రూపంలో మార్పు జరిగితేనే తప్ప లేకుంటే లాభం పొందే అవకాశం లేదు. ఈ సమస్యలన్నీ చర్చించి యీ నాడు రైతాంగం అందించేటటువంటి పంటకు గిట్టుబాటు ధర లభించే పద్ధతులలో రూపొందించడానికి ఒక హౌస్ కమిటీ వేయాలి దీని ద్వారా యీ వేళ సెంట్రల్ బ్యాంకుమీద వత్తిడి తీసుకువచ్చేది యేదైతే ఉందో ఆ గిట్టుబాటు లభించేట్లు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ కె రామచంద్రరావు (యూరుగుపూడి) — నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రం వ్యవసాయక ప్రధానమైనది. వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తిగా కలిగినటువంటి రైతులు మన రాష్ట్రంలో వారి స్థితిగతులను గురించి ఆలోచించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన యెంతయినా ఉంది ఈనాడు రైతులకు వ్యవసాయం చేయడంలో కావలసిన పెట్టుబడి వానికి వచ్చిన పంట పంటకు వచ్చే ధర యీ లెక్కలు చూసి అతనికి దిగుబడి ఎంత వస్తున్నది, వ్యవసాయం మీద అంతగా ఉందో లేదో చాలా విచారించ దగిన పరిస్థితిలో రైతు ఉన్నాడు ధర వ్యవసాయానికి అవసరమైనటువంటి భూమిపై నీటి తీరువ పన్ను గాని వాణిజ్యపు పంటలపై వేసే పన్ను గాని మందు చల్లడం యివన్నీ విపరీతంగా పెరిగిపోతూ ఉంటే ఉదాహరణగా తీసుకుంటే ఇది గత 3, 4 సంవత్సరాలుగా మూడంతలు పెరిగింది 3 సంవత్సరాలు క్రితము 65 రూపాయలకు దొరికే అమోనియా ఫాస్ఫేటు సంచి యీ నాడు '60, 170 రూపాయలకు పెరిగిపోతూ ఉంటే యీ విధంగా రైతు ఉపయోగించవలసిన పెస్టిసైడ్స్ గాని, మిగతా వస్తువులు గాని అన్నిటి ధరలు పెరిగిపోతూ ఉంటే పంట పండించిన తర్వాత వచ్చే గిట్టుబాటు ధర ఆ రేషియోలో పెరగడం లేదు ఇది చాలా యిబ్బందికరంగానే ఉంది వినియోగదారులకు తక్కువ ధరలో యివ్వవలసిన బాధ్యత ఉంది కాబట్టి యీ విధంగా నిర్ణయించినామని ఆలోచన చేస్తే రైతు అతను పంట పండించే దశలోనే ప్రమాదం వచ్చే అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను లెవీ వల్ల కొన్ని యిబ్బందులు వస్తున్నాయి 5 ఎకరాల లోపు ఉన్నవారికి లెవీ వేయడము సమంజసముగా లేనట్లు తోస్తున్నది. లెవీ నిర్ణయించడం ధర రైతుకు రావడం లేదు ఎఫ్. సి ఐ వాళ్లు ముచ్చులు రకానికి 84 రూపాయలు ప్రభుత్వం లెవీ ధరగా నిర్ణయం చేస్తే యిక్కడ వీరు 80 రూపాయలు మాత్రమే యిస్తున్నారు ఇదేమిటంటే ఎఫ్. సి. ఐ. లో దానికి ధరలు రావడం లేదని, 4 రూపాయలు కట్ చేసి రైతుకు ఇప్పుడు నిర్ణయించిన ధర కూడా యివ్వడం లేదు మరి ప్రైస్ ఫిక్సేషన్ అగ్రికల్చర్ ప్రైస్ కమీషన్ వారు చేయాలనుకున్నప్పుడు ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో చాలా చక్కగా ఉన్నాయి కాబట్టి రైతులకు సబ్సిడీ ఇవ్వడమో లేకపోతే యింపుట్స్‌కు ధర తగ్గించే ఏర్పాటు యేదైనా చేస్తే తప్ప వ్యవసాయ రంగంలో ఉన్నవారు ఇబ్బందులకు గురి కాకుండా ఉండలేరని మనవిచేస్తున్నాను. మిగత రంగాలలో పని చేస్తున్నవారికి ఇటు పారిశ్రామిక రంగంలో అటు

కార్మికులకుగాని ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాని ప్రభుత్వం ఆవిధంగా ఇతర సౌకర్యాలు కలిగించే వాళ్ళకు కనీస వేతనాలు యేవిధంగా ప్రతి నెలా యే పెట్టుబడి లేకుండా యే వ్యవస్థకు యే విధంగా చేస్తున్నారో అదే మాదిరిగా రైతుల సమస్యలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతుకు సరైన ధర వచ్చే మార్గాన్ని ఆలోచించాలని నాగిరెడ్డి గారు ప్రతిపాదించినట్లు ఒక హౌవుస్ కమిటీని వేసి అనుభవజ్ఞులైన రైతులతో, శాసన సభ్యులతో ఒక కమిటీ వేసి వీరి పరిస్థితులను క్షుణ్ణంగా ఆలోచించి వీరి ఇబ్బందులను దూరం చేయడంలో శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే వ్యవసాయ రంగంలో ఉన్నటువంటి వారికి చాలా యిబ్బంది కలిగే ప్రమాదం ఉందని, ఉత్పత్తి పడిపోయే ప్రమాదం ఉందని మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు యీ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి బసప్ప (ఉరవకొండ) :—అధ్యక్షా, నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం చాలా మంచిది. దీనిని నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. మన రైతే దేశానికి వెన్నెముక. రైతు ప్రధానంగా దేశానికి పంట పండించి ఎంతో కష్టపడి దున్ని, దుక్కి రాత్రింబవళ్లు తెలనక, పాముననక ముబ్బునక ఎంతో కష్టపడి అందరికి తిండి అందించేటటువంటి రైతుకు నేడు ఉండే దుస్థితిని గురించి ఆలోచన చేసినప్పుడు వాడు పండించే పంట గిట్టుబాటు అవుతోందా? గిట్టుబాటు కాకుండా ఉండడానికి కారణాలు యేమిటి అని ఆలోచన చేస్తే పోయిన సంవత్సరం ఇదివరలో వాళ్లకు ఉండే రేట్లను పోల్చి చూస్తే నేడు చాలా ఎక్కువగా తగ్గిపోయినాయి. ఈ తగ్గిపోవడానికి కారణాలు ఎక్కువ వర్షాలు వచ్చి కొన్ని ప్రజా ప్రాంతాలలో పంటలు నష్టపడి కొన్ని ప్రాంతాలలో దెబ్బతిని పంటలే పండకుండా పోవడము. పూర్తిగా కరువు వచ్చి దెబ్బతిని పోవడము యీ విధంగా జరిగిపోతూ ఉండేది. పరిపాటుగా జరుగుతూ ఉండేది. రైతు పరిస్థితి ఆలోచన చేస్తే అతడు పండించే పంటకు సరియైన ధర లేకపోతే అతనికి అవసరమైన వస్తువులు యినము కాని, బట్టలు కాని లేక సిమ్మెంటు రేట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయా? దీటిని రైతు చాలా విపరీతమైన రేట్లకు కొనాలి. అతడు పండించిన పంటకు ధాన్యం పంటకు గాని తదితర వాణిజ్య పంటకు గాని ధర పడిపోయిందంటే అతనికి అవసరం అయ్యే వస్తువుల ధర విపరీతంగా పెరిగిపోవడమే. అతని పరిస్థితి చాలా అగమ్యగోచరంగా వుంది. దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ రోజున ఎరువుకు ధర ఎక్కువగా పెరిగిపోయింది. ఈ పెరిగిన దానిని తగ్గించడానికి మార్గం లేదా? దానికి బదులు సబ్సిడీ యిచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేయడం ఎంతైనా అవసరం. నిరంతరం పండించే పంటకు అనేక విధాలుగా రోగాలు వస్తున్నాయి. ఆ రోగాలకు వాటి నివారణకు తగిన చికిత్స చేయడానికి రోగ నివారణ పరికరాలు కాని, ఔషధాలు సక్రమంగా గాని అందించడం జరుపుకోకుండా వుంది. ఈ విధమైన దుస్థితి ఉన్నప్పుడు అతడు చెల్లించవలసిన పన్నులు విపరీతంగా పెరిగిపోయినాయి. ఇతర డైరెక్ట్, ఇన్‌డైరెక్ట పన్నులు ఎక్కువగా పెరిగిపోయినాయి. అతను పండించే పంటకు రేట్లు తగ్గిపోయినాయి. ఇతర్రా అనేక తరగతులకు సంబంధించి ఉండే కార్మికులు కాని,

యితర ఉద్యోగులు కాని, ప్రభుత్వం దగ్గరకు వచ్చి చెప్పుకొనే ట్రేడ్ యూనియన్స్ ఎక్కువగా ఆందోళన చేసి వారి యొక్క కోరికలు తీర్చుకోవడానికి అనేక విధాల సమర్థనీయమైన అవకాశాలు ఉన్నాయి కాని రైతుకు, నిరంతరం కష్టపడే రైతు ప్రభుత్వం దగ్గరకు వచ్చి చెప్పుకొనేవారికి నోరులేకుండా ఉందేది, అధోగతి ఉందేది కూడా చూస్తూనే ఉన్నాము. ప్రభుత్వోద్యోగులలో రైతుకు ఏవిధమైన పరపతి కాని గౌరవం గాని లేకుండా పోతోంది, ఇది కూడా మనము చూస్తూనే ఉన్నాము

వీటినన్నిటిని ఆలోచన చేసినప్పుడు రైతు పండించే పంటకు సరైన విలువ 12–10 p.m.
లేనప్పుడు అతను కొనుగోలు చేసే వస్తువులకు విపరీతమైన ధరలు యివ్వవలసి వచ్చినప్పుడు దీనికి ఏదైనా ఒక పద్ధతి అవలంభించి పంట పండినటువంటి ప్రదేశాలలో రెమిషన్ యివ్వడం, శిస్తులు మాఫీ చేయడం, వ్యాపార పంటలకు సంబంధించి రద్దు చేయడం యిట్లాంటివి చేయకుండా పోతే రైతు దుస్థితి పాలు అవుతాడు. ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్లు పెంచేది చూస్తే చాలా విపత్కరమైన పరిస్థితి. దానిని గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఆ డిపార్టుమెంట్ తగ్గించేదానికి ఒప్పుకోకుండా యున్నది. రైతుకు అవసరమైన యినుము గాని వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఎరువు గాని ఎలక్ట్రిసిటీ గాని రేట్స్ తగ్గించే సదుపాయం కలిగించకపోతే అది ప్రభుత్వం యొక్క పొరపాటుగా భావించవలసి వస్తుంది అందరికీ తిండి అందించే రైతుకు, అతడు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేకుండా యున్నందు వల్ల రైతులలో ఆందోళన, ఆక్రోశం చాలావిపరీతంగా యున్నది. దీనిని ప్రభుత్వం గుర్తించకుండా పోతే యిది ఒకనాడు బడబాగ్నిగా మండుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని దీనికి తగు మార్గాన్ని అన్వేషించి రైతుల యొక్క కోరికలను, వారియొక్క బాగోగులను అతడు పండించిన పంటకు రేట్స్ ఏర్పాటు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారని భావిస్తూ ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన ఈ తీర్మానం వివాదరహితమైనది. ఇందులో ఏమైనా చేర్పులు ఉంటాయి తప్ప తీసివేతలు ఉండవు. అప్పులో పుట్టి, అప్పులో పెరిగి అప్పులో చచ్చి పోయేవాడు ఎవరు అంటే రైతు అని చెప్పాలి అతని అప్పు దుబారా కోసం చేసేది కాదు. ఆడంబరం కోసం చేసేది కాదు. ఉత్పత్తికి పెట్టుబడి నిమిత్తం చేసే అప్పు. ఆ అప్పుకు కూడా వడ్డీలు పెరిగాయి. బ్యాంక్ రేట్ 14 రూపాయలు. సహకార సంఘాల రేటు 16 రూపాయలు అయింది. ఇంకా పెరిగే స్థితిలో యున్నది నాగిరెడ్డిగారి అంచనా ప్రకారం ఏకరానికి 20 బస్తాలు పండితే అన్నీ పోను రు. 150 మిగులు తెచ్చారు. ఈ వడ్డీ లెక్క వేసుకుంటే రు. 150 కూడ మిగలదు. రైతు చేసే ఉత్పత్తికి రక్షణ కల్పించాలి. ఇప్పుడు ఈ ఉత్పత్తికి రక్షణ లేదు. ఉదాహరణ మనవి చేస్తాను. కృష్ణా ఈస్టరన్ డెల్టాలో నాగిరెడ్డిగారి అంచనా ప్రకారం

20 బస్తాలు పండేది యిప్పుడు యావరేజ్ న అధిక వర్షాల వల్ల, పెస్టిసైడ్స్ వల్ల 8 బస్తాలు పడింది ఈ సంవత్సరం ఈల్డ్ చాల తగ్గిపోయింది ఈ సంవత్సరం సగానికి సగం పడిపోయిన తరువాత ఆ నష్టం ఎంత ఉంటుందో వేరే అంచనా వేయనక్కరలేదు ఇమీడియట్ గా ఈ ఉత్పత్తిని రక్షించాలి ఈ సంవత్సరం రెండు లక్షల 50 వేల ఎకరాలు దాళవా వేయడానికి నీరు సప్లయి చేస్తామని ప్రకటించింది. రైతు ఎంతో ఉత్సాహంగా దాళవా పండించే వారు. ఈ సంవత్సరం కృష్ణా ఈస్టరన్ డెల్టాలో 50 వేల ఎకరాలకు మించి దాళవా వేయము అని స్పష్టం చేశారు. మొన్ననే కలెక్టరు స్పష్టం చేశారు. అంటే అర్థం ఏమిటి ? ఉత్పత్తి పడిపోతున్నది. రక్షణ కలిగించాలి ధాన్యం విడుదల కావాలి. దానికి సరైన రేటు కావాలి. ఇదివరకు ఇచ్చిన ధాన్యానికి వెంటనే పేమెంట్ యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. రెవెన్యూ వారు వేసే శిస్తు కోసం కూడ యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. దీనికి వెంటనే చర్య తీసుకోవలసివున్నది. గత సంవత్సరం ఏ రేషియో ప్రకారం వసూలు చేశామో ఆ రేషియో ఫుల్ ఫిల్ చేసే విషయం కనబడ లేదు అధిక భారం అయింది. ఈ రేషియోని సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గించాలి. పండితే యివ్వకూడదని లేదు. దేశం యొక్క అవసరాలను ప్రత్యక్షంగా గాని, పరోక్షంగా గాని చూడగలిగిన వాడు రైతే. అది చూడలేని పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం ఏర్పడింది పన్ను చెల్లించే మనిషి కాబట్టి అతని బరువును బాధ్యతను గమనించాలి వెంటనే లెవి మినహాయింపు చేయడం అవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర అవసరాలకు అదనంగా తీసుకోవలసిన అవసరమున్నట్లయితే అతను పండించిన దానిలోనుంచి యిప్పుడున్నటువంటి రేషియో ప్రకారం కాకుండా కొంత భాగం తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను కర్ణాటక రాష్ట్రంలో రెండు జిల్లాలలో లెవిని మినహాయించినట్లు వార్త వచ్చినది. అంతకంటే అధ్వాన్నంగా మన రాష్ట్ర పరిస్థితి యున్నది కనుక లెవి విషయంలో పరిశీలన చేయక పోయినట్లయితే చాల యిబ్బంది పడతాము అని మనవి చేస్తున్నాను. సామాజిక అవసరాలు తీర్చాలి అన్నప్పుడు ఎప్పుడూ గిట్టుబాటు ధర ఉండాలి. కన్స్యూమర్ కు అధిక భారం కలిగించేదిగా ఉండకూడదు. ఈ రెండింటికి నియంత్రణ కావాలి. ధరల స్థిరీకరణ అనేది శాశ్వత మైన విషయం. ధరల స్థిరీకరణ, ప్రొక్యూరింగ్ రేట్ కు కన్స్యూమర్ రేట్ కు మధ్య గణనీయమైన వ్యత్యాసం లేకుండా మధ్య దళారీల ప్రమేయం లేకుండా ఈ రెండింటిని అదుపులో పెట్టాలి. అందుకు కావలసిన యంత్రాంగాన్ని సృష్టించమని అధిక ధరలు నిరోధించే విషయంలో ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. దీనిపై యిప్పుడైనా సర్వేచేసి ఈ రెండింటి మధ్య వ్యత్యాసం తొలగించి ఉత్పత్తిదారును ప్రోత్సహిస్తూ, వినియోగదారునికి అధికభారం కాకుండా ఉండే స్థితిని కల్పించడంలో ప్రభుత్వం గణనీయమైన సర్వే జరిపి నిర్దిష్టమైన ప్రయత్నం చేసినప్పుడు ఈ సమస్య పరిష్కారం అవడానికి అవకాశం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఖర్చుల విషయంలో నాగిరెడ్డిగారు చెప్పారు వాస్తవమైన విషయం. చెరకు విషయం

వరి విషయం, కమర్షియల్ క్రాప్స్ విషయంలో మొట్టమొదట ప్రభుత్వం తీసుకో వలసిన చర్యలలో లెవి మినహాయించడం. యిప్పుడున్నటువంటి భారాన్ని తగ్గించడం అవుతుంది. ఇటీవల పెరిగిన ఎలక్ట్రిసిటి చార్జెస్, ఉత్పత్తి పడిపోయిన పరిస్థితులలో కూడ పెంచడం జరిగింది దానిని తగ్గించాలి. వాణిజ్య పంటలు గణనీయంగా తగ్గిపోయినాయి అతనికి పెట్టుబడి రాకపోవడమే కాకుండా విత్తనపు గింజలు నిలువ చేసుకోవడం కూడ సాధ్యం కాలేదు పెట్టుబడి పెట్ట లేని కారణం చేతనే దాళవా లేయడానికి ముందుకు రావడం లేదు అందుచేత ప్రభుత్వం ఉన్న యిబ్బందులను తొలగించాలి ఎరువుల ధరలను తగ్గించుటకు మొట్టమొదట ఆలోచించాలి మన రాష్ట్రం అధికంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యొక్క అవసరాలకు, జాతీయ అవసరాలకు కూడ మనం ఆహార ధాన్యాలు సప్లయి చేసే స్థితిలో ఉన్నాము. అప్పుడే తగ్గుదలలో పడిపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి కాబట్టి ఎరువుల ధరల విషయంలో కూడ ఆలోచన చేయమని మనవి చేస్తున్నాను. చెరకు విషయంలో ఉత్పత్తి చాలా గణనీయంగా పడి పోయింది. దానికి అధిక వర్షాలు కారణం. యావరేజ్ 30 టన్నులు పండేది ఈ సంవత్సరం 20 టన్నులకు పోయింది. అని చెపుతున్నారు. ఫ్రీ మార్కెట్ కన్సెషన్ ఫాక్టరి యజమానులకు యిచ్చారు. వారు ఫ్రీ మార్కెట్ చేసే దానిలో వచ్చే లాభం రైతుకు ముట్టడం లేదు. ఈ విషయంలో అనేక పర్యాయములు ఆందోళన వెలిబుచ్చాము. అటువంటి వ్యత్యాసాలు ఉండడంవల్ల రైతు ఎప్పటికప్పుడు పంట పండించినా తన యొక్క ముక్తికి ఎంతో ఆందోళన పడవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. గత సంవత్సరం ప్రత్తి ధర పడిపోతే రక్షణ కల్పిస్తామని చెప్పాము కాని చేయలేక పోయాము. 12-20 p.m.
గత సంవత్సరం ప్రత్తి ధరలు పూర్తిగా పడిపోతే రక్షణ కల్పిస్తామని చెప్పడం జరిగిందే కాని ఎటువంటి రక్షణ కల్పించలేదు. దానితో ప్రత్తి వేయడమే మాని వేశారు 50 శాతం మంది ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి వేయలేదు. వేసిన వారి పరిస్థితి కూడా అంతంత మాత్రంగానే ఉంది పొగాకు విషయం కూడా అంతే ప్రతి పైరు విషయంలోను నిర్దుష్టమైన సర్వే జరిపించాలని నేను కోరుతున్నాను పంట ఎంత ఉత్పత్తి అవుతుంది, అందుకు అయ్యే పెట్టుబడి వ్యయం ఎంత, ఎంత ధర ఐతే గిట్టుబాటు అవుతుంది, ఎంత లాభం వస్తుంది. ఈ వివరాలన్నింటిపైన ప్రతి పంట విషయంలోను నిర్దుష్టమైన సర్వే జరిపించాలని నేను కోరుతున్నాను. ఈ డేటాను సమకూర్చుకొని జయప్రదంగా ఖచ్చితంగా అమలు చేస్తే తప్ప మనం ఆశించిన ఫలితాలు రావు. రానప్పుడు ప్రభుత్వ ఆదాయం దెబ్బ తినడమే కాకుండా వెనుకబడిన వర్గాలను ఉద్దేశించి మనం చేస్తున్న డెవలప్‌మెంటు పనులన్నీ స్థభించిపోతాయి దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం నిర్దుష్టమైన కార్యక్రమానికి గడంగవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను జై హింద్.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలోని రైతులు ఆదర్శప్రాయులయిన రైతులని అందరికి తెలిసినదే. గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ మంత్రిగారు రైతు బాంధవులని అందరికి తెలిసినదే. ఐతే సరయిన సహకారం లేక దినదినం రైతు వెనుకకు పోతున్నాడు దిగజారిపోతున్నాడు రైతు అన్నప్పుడు 30 ఎకరాలున్నవాణ్ణి రైతే అంటున్నాం, 20 ఎకరాలున్నవాణ్ణి రైతే అంటున్నాం, పది ఎకరాలున్నా రైతే అంటున్నాం, ఐదెకరాలున్నా రైతే అంటున్నాం, ఐదెకరాలలోపల ఉన్నా రైతే అంటున్నాం, ఎకరం ఎకరం లోపల ఉన్నవారిని కూడా రైతే అంటున్నాం. పదెకరాలున్న రైతు విషయంలో గిట్టుబాటు ధర ఉన్నా లేకపోయినా, వ్యవసాయకంగా జీవనం గడుపుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాని ఐదెకరాలు లోపల ఉన్న రైతులకు అటువంటి అవకాశం వుంటుందా అనేది ఆలోచించ వలసి ఉంది ఇదికాక లోపాయికారి రైతులుంటారు ఒక పెద్ద రైతు వద్ద ఏ రెండెకరాలో సాగు చేసుకుంటూంటాడు సాగుకు వర్షాలు లేక నీటి సదుపాయం లేక మెట్ట పంట వేసినప్పటికి ఒక నెల భత్యం వస్తుంది. మిగతా సమయానికి కూలికి వెళ్ళలేడు వ్యవసాయ కూలీలకే కూలి లేదు రైతులకు కూడా ఎక్కడ ఉంటుంది. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర చూపించకపోతే వాని కుటుంబ పోషణ జరగడం చాలా కష్టం. పాలవెల్లిగారు చెప్పినట్లు, రైతులు నిరాశ, నిస్పృహకు లోనై అవుతున్నారు మనకు తిరుగుబాటు అనేది లేదు. కాంగ్రెసు పార్టీని పటిష్టం చేసింది రైతే. ఏ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పటికీ రైతును పైకి తేవలసిన ఆగత్యం వుంది. రోజురోజుకు వ్యవసాయానికి అవసరమైన అన్నిటి ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. నీటి తీరువ ఎక్కువ చేశారు. అటువంటప్పుడు వారు పండించే పంటలకు కూడా సరయిన గిట్టుబాటు ధర రానట్లయితే వారు ఎప్పటికీ ముందుకు రాలేరు. మంత్రిగారు దూరదృష్టితో ఆలోచించి రైతుకు ప్రోత్సాహమిస్తారని ఆశిస్తున్నాను మా విశాఖపట్టణం నెలకు ఇద్దరు ముగ్గురు మంత్రులైనా వస్తుంటారు. రోడ్డు మీద వర్షం పడితే ప్రక్కన పచ్చగా కనిపిస్తూంటుంది లోపలకు వెడితే అక్కడి రైతుల పరిస్థితి తెలుస్తుంది. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నీటి సౌకర్యం ఎంతగా ఉందో తెలుస్తుంది. ఒక బావి, పంప్ సెట్ ఇచ్చిననాడే అక్కడ రైతు కొంచెమైన ముందుకు వస్తాడు. అనుకున్న ప్రకారం సంవత్సరానికి ఇవ్వకపోతే లోపాయికారి రైతును తొలగించి మరొకరికి ఇస్తారు. ఇటువంటివారు 50 శాతం రైతులలో ఉన్నారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నీటి వనరులు లేవని పాలవెల్లిగారు చెప్పింది పూర్తిగా నిజం. సహకార సంఘాలు పెట్టినప్పటికి అక్కడ సన్నకారు రైతులు రాలేరు. బాంకులకు వెళ్లినప్పటికి డిపాజిటు కావాలంటారు. ఎక్కడనుండి తెస్తారు. నాకు ఐదెకరాలు లాండ్ లెస్ పూర్ క్రింద ఇస్తే ఈ నాటికి రు 50 లు పెట్టుబడి పెట్టలేని రైతుగా ఉన్నాను రైతునుంచి రు 50 లకు కొంటారు. మార్కెట్‌లో రు. 150 లు ఉంటున్నది. సన్నకారు రైతు అమ్ముకునేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ఎఫ్.సి.ఐ. వారు కొనేటప్పుడు సరయిన గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలి. మన రాష్ట్రంలోని రైతులు పంటలు పండించి మనలనే కాక ఇతర రాష్ట్ర ప్రజలనుకూడా ఆదుకుంటున్నారు. వ్యవసాయంలోను పాడిపంటలలోను మన

దేశం మొత్తంపై ఘనత వహించాం, సరైన గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోతే రైతులు ముందుకు రాలేరు. ఈ తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తూ హౌస్ కమిటీని వేయాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

కుమారి యమ్ కమలమ్మ (నకిరేకల్) :—అధ్యక్షా, రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు యివ్వాలనే తీర్మానముపైన యీరోజున చర్చ చేస్తున్నాము చాలా 12-30 p.m.
మంది సభ్యులు మాట్లాడినారు. పటేలు, పట్వారిల విషయము చూద్దాము 10 రూపాయల లోపు శిస్తు వున్నవారినుంచి పన్ను వసూలు చేయకూడదని వుంటే పటేలు పట్వారీలు వారినుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. ఎరువులు 50 కిలోల బస్తాకు 1, 2 కిలోలు తగ్గించి అమ్ముతూ ఉండడము వల్ల రైతులకు ఇబ్బంది అవుతున్నది మా సమితిలో క్వింటాలుకు 2 కిలోలు తక్కువ జోకి అమ్ముతున్నారు. అటువంటివారిని గురించి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తే వారిని మీసా క్రింద అరెస్టు చేయించలేకపోయారు. సెక్రటరీ వద్దకు పోయి చెప్పమని అన్నారు దీనిలో ఏవో రాజకీయాలు ఉన్నవన్నారు. పన్ను దగ్గరనుంచి ఎరువుల వరకు ఎన్నో విధాలుగా సహాయము చేయాలనుకొంటున్నా కార్యరూపములోకి వచ్చేటప్పటికి చేయలేకపోతున్నాము. యూరియా బస్తా రు. 50 లు ఉండేది రు. 125 లు అయినది. ఇట్లా ఎరువుల ధరలు పెరుగుతూ ఉన్నప్పుడు రైతు ఎక్కువ పండించాలని కోరినప్పటికి ఎట్లా పండించగలుగుతాడు ? పండించిన ధాన్యమును కొనేవారు ఎవరు ? క్వింటాలు రు 90/- లుగా ఫిక్స్ చేశాము ఫ్రీ మార్కెటులో క్వింటాలు బియ్యము రు. 250/-లకు అమ్ముతున్నారు అందువల్ల కొనుగోలు ధరకు మినిమమ్, అమ్మకము ధరకు మాగ్జిమమ్ ఫిక్స్ చేయాలి. కొనడానికి ఒక రేటు అమ్మకము వచ్చేటప్పటికి సంబంధము లేకుండా ఎక్కువ రేటు వుండడము జరుగుతున్నది. 150, 200 రూ లు ధర పెట్టి ఎవరు కొనగలుగుతారు ? చాలా మంది పేద ప్రజానీకము నూకలు వండుకొని తింటున్నారు. వ్యవసాయపు పనులు మాత్రం ఎంత కాలము వుంటాయి ? మన రాష్ట్రములో నూటికి 80 వంతులు వ్యవసాయముపైన ఆధారపడి వున్నారు. కాని మనము ఉద్యోగులపైన 80 శాతము, రైతాంగముపైన 20 శాతము ఖర్చు పెడుతున్నాము దీనిని జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ఆహారధాన్యాల వ్యాపారమును జాతీయము చేయడము ఒక్కటే మార్గమని మనవి చేస్తున్నాను. మిల్లర్ లెవీ 50 శాతము యిచ్చిన తరువాత మిగతా 50 వంతులు మిల్లర్ తన యిష్టము వచ్చినట్లు మార్కెట్‌లో అమ్ముకొనే అవకాశమును యిస్తున్నాము ఆ ధాన్యమును మహారాష్ట్ర ప్రాంతానికి పంపించడము జరుగుతున్నది. గత సంవత్సరం 9 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను సేకరించి 5 లక్షలు బయట రాష్ట్రాలవారికి ప్రభుత్వము యిచ్చినది మధ్య వున్న దళారులను తీసివేయాలి. దానివల్ల ట్రేడర్స్‌కి, రైతులకు, వినియోగదారులకు గిట్టుబాటుగా వుంటుంది. ధరల పెరుగుదలను బట్టి ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు కరువు భత్యమును పెంచినట్లే ఎరువుల ధరలు పెరుగుతున్నప్పుడు రైతులకుకూడ కొంత సబ్సిడైజ్ చేయవలసిన

అవసరము ఉంటుంది. దానివల్ల రైతులు బాగుపడతారు. సబ్సిడైజ్ చేయడానికి అవకాశము ఉందేమో ఆలోచించి రైతులకు సహాయము చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది వ్యాపారమును జాతీయము చేయడం అవసరమని కొనుగోలు అమ్మకం ధరలకు మినిమమ్, మాగ్జిమమ్ ధరలను పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి.బి తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) :—అధ్యక్షా, నాగిరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానమును బలపరుస్తూ రెండు ముచ్చట్లు నేను కూడ చెప్పదలచుకొన్నాను. చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులను గురించి ఆలోచించినట్లయితే మన బాధ్యతను మనము నెరవేర్చినవారమవుతాము పబ్లిక్ ఎన్నో బాధలు పడుతున్నది. మనందరము ఇక్కడ చెబుతున్నాము కాని ఒక్కటీ అమలు చేయడము జరగడము లేదు. రైతులకు ఎన్నో విధాలు నష్టము వస్తున్నది. ఎక్కువ పంట పండించాలని ప్రభుత్వము చెబుతున్నది. కాని ఎరువులు 150 నుంచి 180, 200 రూపాయల వరకు అముతున్నది ఎక్కువగా పండిస్తే దేశము బాగుపడుతుందని చెబుతారు ఒక ప్రక్క. మరొక ప్రక్క ఎరువులు సక్రమమైన ధరలకు దొరకవు లోను కావాలంటే 60 శాతము లోనుకు ఎరువులు తీసుకోవాలి చెరువులు, కుంటలు వున్న చోట ఎరువుల ఉపయోగము వుంటుంది కాని మెట్ట ప్రాంతాలలో వాటి ఉపయోగము ఏమిటి ? అందువల్ల వాటిని బజారులో అమ్ముకొంటున్నారు అందువల్ల లోను ఇచ్చినప్పుడు ఎరువులు కూడ తీసుకోవాలనే సంబంధం తీసివేయాలి.

12-40 p. m అప్పులకు అప్లికేషను పెట్టుకుంటే సగానికి పైగా ఖర్చు పెడితే కాని మిగిలిన సగం డబ్బు చేతికి రావడం లేదు. కరెంటు విషయం చూస్తే ఎన్నో గ్రామాలకు సప్లయి చేస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది కాని అది చాలా చోట్ల అమలు జరగడం లేదు హెచ్చు చార్జిలు వసూలు చేస్తున్నారు. వాణిజ్య పంటలపై విధించే పన్ను తెలంగాణాకు వర్తింపచేయకూడదని నేను ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పాను. దానివల్ల రైతులు ఎన్ని ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారో ప్రభుత్వం గ్రహించాలి పేద ప్రజలకు సహాయం చేయటానికి బ్యాంకులు ముందుకు రావడం లేదు. పత్రికలలో మాత్రం పేదలకు ఎన్నో సహాయాలు చేస్తున్నట్లు ప్రకటనలు చేస్తూవుంటారు ప్రతి గ్రామంలోని రైతులకు ఋణాలు అందేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. రైతులపై అధికంగా లెవి, పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు తహసిల్దారు ఎంత పండిందని వ్రాస్తే అంత తప్ప వాస్తవాన్ని చూసేవారు లేరు. పంట పండినా పండకపోయినా వసూలు చేస్తున్నారు. కూలీల విషయం చూస్తే వారికి రోజుకు అయిదు రూపాయలు ఇవ్వాలని అంటారు. కాని 2 రూపాయలు కంటే ఎక్కువ ఇవ్వడం లేదు ప్రభుత్వం ఎన్నో జి.ఓ లను ఇష్యూ చేస్తున్నది కాని అవి సక్రమంగా అమలు జరుగుతున్నాయో లేదో చూసేవారు లేరు మంత్రులు పర్యటనలకు వెళ్లినప్పుడు ఆ జి. ఓ లు అమలు జరుగుతున్నాయో లేదో చూస్తూవుండాలి ఆఫీసర్స్ సరిగా పని చేస్తున్నారో లేదో పరిశీలించాలి. పేదలకు పట్టాలు ఇస్తామని, ఇండ్లస్థలాలు ఇస్తామని చెబుతున్నారు కాని అది సరిగా అమలు జరుగుతున్నట్లు లేదు. వాటిని కూడా పేదలకు అందేట్లు తొందరగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం చెప్పే ప్రతి విషయం అమలు జరిగేట్లు చూడాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు —అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుంచి మనం వాడుకగా రైతు దేశానికి వెన్నెముక, జీవనాడి అని చెబుతువుంటున్నాము. కాని రైతుకు కావలసిన కనీస అవసరాలు ఎంతవరకూ తీరుస్తున్నామని వెనక్కు తిరిగి చూస్తే కనీసం సామాన్యమైన న్యాయం కూడా చేయలేకపోతున్నామని అనుకుంటున్నాను ఈ దేశంలో ఏ తరహా ప్రజలు వున్నప్పటికి అందరిలో ఒక యూనిటి వుంది కాని రైతులలో మాత్రం యూనిటి కాని, వారికొక యూనియన్ కాని లేకపోవడం వల్ల వారు నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నారని అనుకోవలసివస్తున్నది నాగిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఎన్ జి. ఓ లకు కాని, ఇతర ఉద్యోగులకు కాని తమకు ఇచ్చే జీతాలు చాలటంలేదంటే, కాస్ట్ అఫ్ ఇన్ డెక్స్ పెరిగిందని అలజడి చేస్తే వారి వారి సంఘాలు ఆందోళన చేస్తే ప్రభుత్వం వెంటనే వీలైనంతవరకూ వారి కోర్కెలను మన్నించడం జరుగుతున్నది కాని రైతులు ఎన్ని కోరినా వారి కోర్కెను తీర్చడం లేదు. మేము ఉపయోగించే ప్రతి వస్తువు ధర పెరిగింది. పశువుల ధరలు పెరిగాయి, కరెంటు రేటు పెరిగింది, వ్యవసాయ పనిముట్లు ధరలన్నీ పెరిగాయి అని వారు గోల చేస్తున్నా వారికి న్యాయం చేయలేకపోతున్నాము. మేము కేంద్రం దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. వారేమిచేయడం లేదు అని మన ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ధాన్యం ధర పెంచాలని దేశంలో వున్న అందరు ముఖ్య మంత్రులు చెప్పినా కేంద్రం చర్య తీసుకోవడం లేదని చెబుతున్నారు. ఈమధ్య నేను స్వయంగా ఎన్నో గ్రామాలలో తిరిగాను. ప్రతి చోట రైతులు నిరుత్సాహంగా, అధైర్యంగా వున్నారు. ఈ సంవత్సరం సెంట్రల్ డెల్టాలో సెకండ్ క్రాప్‌కు ముఖ్యమంత్రిగారు అవకాశం ఇస్తే అంతా పండించారు. పంట పండిన తరువాత ధరలు తాము పెట్టిన ఖర్చుకు సరిపడా లేనందువల్ల తమ పెట్టుబడి డబ్బు కూడా రాదేమోనని వారు భయపడుతున్నారు. వ్యాపారస్థుల మాదిరిగా రైతుల ఇన్‌కమ్ వుండదు. రెండు పంటలు వరుసగా దెబ్బతింటే రైతు కోలుకోలేడు. కనుక రైతులకు సరైన న్యాయం కలుగచేయకపోతే వారు ఉత్సాహంగా పండించలేరు. పరిస్థితులు ఇలాగే వుంటే వచ్చే సంవత్సరం ఎక్కువ ఏకరేజ్‌లో పంట వేయరేమోనని అనిపిస్తున్నది. లెవి వసూలు చేస్తున్నారు. చాలా చోట్ల దౌర్జన్యంగా, దుర్మార్గంగా వసూలు చేస్తున్న సంఘటనలు చాలావున్నాయి. ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే మేము కలెక్టర్లకు ఇన్‌స్ట్రిక్షన్స్ ఇచ్చామని అంటారు. వారిని అడిగితే మాకేమీ రాలేదని అంటారు. కష్టపడి పండించిన రైతులను తహసిల్దార్లు, ఆర్. డి. వో. లు స్మగ్లర్ల మాదిరిగా వ్యాన్స్‌లో ఎక్కించుకొని తీసుకొనివెడుతున్నారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో జరిగిన ఒక సంఘటన మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. 60 సంవత్సరాల ముసలావిడ తన 20 ఎకరాల భూమిని దేవస్థానానికి దానం చేసింది. ఆమె ట్రస్టీగా కూడా వుంది. కౌలుకు ఇచ్చాను. ఇంకా రైతు ఇవ్వలేదు. ఇచ్చాక నేను లెవి ఇస్తానని చెప్పినా విన లేదు. ఆమెను తీసుకువెళ్ళారు. ఇటువంటి విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, ఎగ్రికల్చరల్ మినిష్టరుగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. వారు చర్య తీసు కుంటామని చెప్పారు. అందుకు సంతోషం.

12-50 p.m. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు మన రాష్ట్రప్రభుత్వం మన యొక్క కష్టనష్టాలు చెప్పి పనులు చేయించికోవాలి. ధరలు పెంచినట్లయితే కాస్టు ఆఫ్ లివింగ్ ఇండెక్స్ప్యూ పాయింట్సు పెరిగితే వారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎంప్లాయీస్‌కు యిచ్చే జీతాలు సుమారుగా 100 కోట్లకు పైబడి అవుతుంది కాబట్టి అది దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడానికి వెనుకంజ వేస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి రైతుల కష్టసుఖాలు చూడాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు చేయకపోయినా స్టేట్‌గవర్నమెంటు ఎంతో కొంత సబ్సిడి యిచ్చి రైతు ఫర్టిలైజర్సులో గాని, ఆయిల్సులో గాని కన్సెషన్ యివ్వకపోతే ముందు ముందు రైతాంగానికి నిరుత్సాహం వచ్చి పంటలు పండించడానికి వెనుకంజవేస్తారు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు ఒక హౌస్ కమిటీవేసి అన్నిపార్టీల నుంచి ఒక రిప్రజంటేషన్ కనస్ట్రక్టివ్‌గా ఆలోచించి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు ప్రపోజల్స్ పంపించాలని మనవిచేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, ఇంతవరకు మాట్లాడిన గౌ. సభ్యులు అందరూ కూడా యీ రిజల్యూషన్‌ను బలపరుస్తూనే మాట్లాడారు ప్రభుత్వం కూడా బలపరుస్తున్నదని అనుకొంటున్నాము. ముఖ్యంగా యేదో ఒక తీర్మానం చేసినంత మాత్రంచేత రైతుకు కిట్టుబాటు ధర ఆటోమేటిక్‌గా వస్తుందని నేను అనుకోవడంలేదు. దానికి కొన్ని స్టెప్స్ తీసుకోవాలి. ఆ స్టెప్స్ తీసుకోవడంలో ప్రజాప్రతినిధుల సలహాలు తీసుకోవాలి. తీసుకొని వాటిని ఎగ్జిక్యూట్ చేయించడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడే మంత్రిగారికి యేమైన సాధ్యం అవుతుంది ప్రభుత్వం రైతులకు ఉన్న కష్టనష్టాలు తొలగించడానికి మంత్రిగారు కొన్ని సత్వర చర్యలు తీసుకోవచ్చు. ఆ చర్యలు యెందుకు తీసుకోవడంలేదో అర్థంకావడం లేదు. ఉదాహరణకు చెరకుపండించే రైతులు ఉన్నారు అగ్రికల్చరల్ మినిస్టరుగారు యిక్కడ ఉన్నారు. ఆయనకు తెలుసు. మనము చెరకును వేసినప్పుడు అది 13 మాసాలలో కాని పంటకు రాదు అది రెండు మాసాలకు పంటకు రాదు. రైతుకు రెండుసార్లు పన్నులు వేస్తున్నారు. సంవత్సరానికి రెండుసార్లు అంటే రూ. 160, 160 మొత్తం 320 రూపాయలు పన్నులు అన్నమాట. ఆ డ్యూరేషన్ భూమి అందించే నీటి తీరువ దృష్టిలో పెట్టుకొని వేయవలసివస్తుంది. సంవత్సరానికి ఒకే పన్ను, ఒకే పంటకు ఒక పన్ను వెయ్యాలి కాని ఒక పంటకు రెండు పన్నులు యెందుకు వేస్తారు ?

యీ పద్ధతిని మార్పు చేయాలి. ధరలు పెరిగినాయంటే ముందు ప్రభుత్వం కొన్ని రైతుకు ఉండే కష్టనష్టాలను ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల ద్వారా తొలగించడానికి యెందుకు కృషి చేయడం లేదో అర్థం కావడం లేదు. ఒక సంవత్సరం వేసిన చెరుకు మీద ఒకే పన్ను వేయవచ్చు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు వెంటనే ఆర్డర్స్ యివ్వాలి. ఒక ప్రకటన కూడా చేయాలి. అట్లా చేస్తారని కోరుతున్నాను. ఇక రెవిన్యూ బోర్డ్ స్టాండింగ్ ఆర్డర్స్ ఉన్నాయి. అవి యిన్వా కుల కాలం నాటివి స్వాతంత్ర్యం రాక ముందు ఇంగ్లీషు వాళ్లు రైతులను త్రొక్కి పెట్టి నారతీయడం కోసం చట్టాలు పెట్టుకొని రూల్సు చేసుకున్నారు. ఈ ఔట్ ఆఫ్ డేట్ రూల్స్ వెంటనే రద్దు చేయాలి. బి. సి నాడు 400 కిలోలు

పండితే దానికి రెమిషన్ యివ్వనక్కర్లేదు అన్నారు. 10 బస్తాలు పండితే రైతులు విషయం ఎట్లా ? ఇపుడు ఎకరానికి 10 బస్తాలు పండించమంటే రైతుకు సాధ్యం కాదు హైబ్రిడ్స్ ఉపయోగించి పెట్టుబడులు పెట్టి పండిస్తున్నారు. రైతు మొన్న అధిక వర్షాలు పడి పంటలు సర్వనాశనము అయిపోతే రెమిషన్ యీయమంటే 400 కిలోలు పండింది. కాబట్టి రెమిషన్ యివ్వనక్కర్లేదు అన్నారు ఇది ఎప్పటి రూలు, ఎంత పండించమని చెబుతున్నారు ఎంత పండుతోంది అనేది చూడకుండా ఒక బ్లాక్‌లో మొత్తం అంతా పోతేనే కాని రెమిషన్ యివ్వము అంటున్నారు కనీసము యే రైతుకు ఎంత పంట పోయిందో చూసి జాయింట్ పట్టాలు ఉన్నవాటికి రెమిషన్ యివ్వాలి అట్లా అంటే చూస్తాము అన్నారు. స్వరాజ్యం వచ్చినా చొక్కారావుగారు యిటువంటి విషయాలను చూడకపోతే ఎట్లాగ ? ఏ రైతుకు ఎంత పండుతుంది ? అనేది చూస్తేనే గాని లాభం లేదు. రెవిన్యూ రికార్డులలో యేముందో చూడాలి ? కమిటీలు వేశాము పాస్ బుక్ యిష్యూ చేశాము రైతుకు మనం యిచ్చిన హామీలను యెందుకు నెరవేర్చలేము రైతు ప్రతినిధులమంటూ తిరా టైము వచ్చేసరికి చిన్న చిన్న పనులు కూడా ఎందుకు ఆలస్యం చేస్తున్నారు ? రెమిషన్ విషయంలో గవర్నమెంట్ యేమీ కూడా చేయలేకుండా ఉన్నారు మేము యివ్వము అంటున్నారు ఈ నాడు శాసన సభలో యునానిమస్‌గా పాస్ చేసిన తీర్మానానికి ఫ్యాక్టరీ యజమానులు వ్యతిరేకంగా పెడుతున్నారంటే వారే మనలను పరిపాలిస్తున్నారన్న మాట మన ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో బ్యూరోక్రసీ విధానంతో ఫ్యాక్టరీల వాళ్ళకు అనుకూలంగా చేస్తున్నారు, 10 ఎకరాలు విస్తీర్ణంలో యే రైతుగాని యేదైనా మార్చుకోవాలంటే ఆ ఫ్యాక్టరీ యజమాని యిష్టం కావాలి అన్నారు. పెట్టుబడి పెట్టి రైతు పండించితే యిది యే విధమైన పాయింట్ క్రింద వస్తుంది ఆటువంటి అప్పుడు ప్రభుత్వం ఉపన్యాసం చెప్పవచ్చు. యజమానులు అంటే లెక్క లేదని చెప్పవచ్చు: రైతుకు గిట్టుబాటు రేట్ యిస్తామని చెప్పవచ్చు, కాని స్టెప్స్ ఏమి తీసుకుంటున్నారు ? ఏవో ఫార్మ్స్ పెట్టారు ఎకౌంట్స్ మెంటేన్ చేయాలి అన్నారు, ఆ ఫారాలను మేము పూర్తి చేయము, మంత్రిగారు పూర్తి చేయలేదు. రైతులకు ఎందుకు యీ కష్టాలు ? రైతుకు ఒక వైపు గిట్టుబాటు ధరలు లేవు రెండవ వైపు ప్రభుత్వ యంత్రాంగము యొక్క జి. ఓ. లు వున్నవి. 15 హార్స్ పవర్‌కు కెపాసిటీలు పెట్టుమంటారు. అయితే కేరళలో ఎట్లా పెట్టారు, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు సప్లయి చేశారు, గేలప్‌కు యింత అని తీసుకుంటారు, మరి యిక్కడి పరిస్థితి ఏమిటి ? కెపాసిటర్స్‌ను మార్కెట్‌లో కొనాలన్నారు, 800 ల నుండి 700 ల వరకు ధర వుంది. పెట్టిన మరువాడే మాడిపోతుంది వాటిని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఎందుకు సప్లయి చేయడం లేదు ? ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు కెపాసిటర్, సప్లయి చేసే కంపెనీకి ఏమైనా సంబంధం వుందా ? మీరు సప్లయి చేయండి ముఖ్యమైన విషయాలు చెబుతున్నాను. మొన్న పంటలు పోయినవి, ప్రొక్యూర్‌మెంట్ సెకండ్ క్రాప్‌లో యిస్తామన్నారు, లేదు, యిచ్చి తీరాలి, చచ్చి తీరాలి అంటున్నారు. వెస్టరన్ డెల్టాలో ఎకరాకు 4 బస్తాల కంటే ఎక్కువ పండ లేదు. అలాంటప్పుడు రైతు ఎలా యివ్వగలడు ? సెకండ్

1-00 P.M.

క్రాప్‌లో యిస్తామన్నప్పుడు అలా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం పర్మిట్ యివ్వాలి వమ్నలు కూడా సెకండ్ క్రాప్‌లో కడుతామంటున్నారు దానికి కూడా ఒప్పు కోవాలి ప్రాక్టికల్‌గా వున్న సమస్యల గురించి చెప్పండి. ఔను, కాదు అని సమాధానం చెప్పండి. యీ సమస్యల మీద ప్రభుత్వం కలక్టర్స్‌కు, ఆర్. డి. ఓ. లకు డైరక్షన్ యివ్వాలి, యిక్కడ ఒక ప్రకటన చేయాలి, గిట్టుబాటు ధరలు ఎగ్జిక్యూషన్‌లో వచ్చేలాగా మంత్రివర్గం చర్య తీసుకోవాలి. వారికి గిట్టుబాటు ధర కావాలంటే తినేవారికి ధరలు పెంచాలని కాదు అటు రైతుకు చెందడం లేదు. యిటు కంజ్యూమర్‌కు చెందడం లేదు మధ్యలో దళారీలు మింగి వేస్తున్నారు. మిల్లర్లకు, మధ్యదళారీలకు, బ్రోకర్స్‌కు డబ్బు పోతున్నది ఆ విధానము పోయినప్పుడే ఖచ్చితంగా గిట్టుబాటు ధర యివ్వగలుగుతాము యిటు కంజ్యూమర్‌కు కూడా సరైన ధరకు సప్లయి చేయగలుగుతాము. ఉదాహరణకు పంచదార రేట్‌కు చెరుకు రేట్‌కు మధ్యన వున్న తేడాను చూడండి. అలాగే నూలుకు బట్టకు మధ్య వున్న తేడాను చూడండి, నూనె గింజలకు నూనెకు చూడండి. రైతు వుత్పత్తి చేసే ప్రతి వస్తువును కూడా యివాళ ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారు ప్రభుత్వం దానికి అనుకూలంగానే డైరక్షన్ యిస్తున్నది, చట్టాలు చేస్తున్నది. ప్రభుత్వం యొక్క విధానము మారినప్పుడే రైతులలో ఉత్సాహం వస్తుంది వారికి గిట్టుబాటు ధర వస్తుంది అప్పుడే వారి మీద భారం లేకుండా పోతుంది. యీ తీర్మానం ఆమోదిస్తూ నేను ప్రపోజ్ చేసినవి అమలులో పెడుతామని ప్రభుత్వం ప్రకటన చేస్తుందని విశ్వసిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు నాగిరెడ్డి గారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి తీర్మానము పైన మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులందరు కూడా ధరలు సక్రమంగా లేకపోవడంవల్ల రైతుకు యిబ్బంది కలుగుతున్నదనే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. ఈ అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వం కూడా గుర్తించి యీ సమస్యలలో రైతులకు ఏవిధంగా సహాయం చేయాలని చూస్తున్నది ముఖ్యంగా వుత్పత్తి తగ్గకుండా చూడాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ ఆదాయం మీద ఎక్కువగా ఆధారపడి వున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయ వుత్పత్తులు బాగా పెరిగి వాటికి సరయినటువంటి ధర వున్నప్పుడే గ్రామీణ ఆర్థికస్థాయి కొంతవరకు పెరిగి ప్రజల జీవనోపాధి మెరుగు అవుతుందనే విషయం అందరం కూడా అంగీకరిస్తున్నాము. ఈ సమస్య సులభమైనటువంటి సమస్య గాదు. ఈ సమస్య పైన ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి శాసనసభలో గాని, ఎప్పుడూ చర్చ జరుగుతున్నది. రైతు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధర వుండాలి. వినియోగదారులకు కూడా శక్తికి మించి ధరలు లేకుండా సరైనటువంటి ధరలకు వస్తువులు దొరికేట్లు ఉండాలి. ఇది గమనించవలసిన విషయం, ఉత్పత్తి చేసే వారికి వినియోగదారులకు మధ్యన దళారీలు వుండి, అటు వారికి యిటు వీరికి ప్రయోజనము లేకుండా చేస్తున్నారనే భావం మనకు వుంది. ఇది దురదృష్టకరమైనటువంటి విషయం. ఈ విషయానికి పరిష్కార మార్గం కనుగొన్నప్పుడే శాశ్వతంగా ఈ యిబ్బందులు అన్ని తొలగించ గలుగుతాము. సిద్ధాంత రూపేణ విషయం అర్థం చేసుకోవాలనేది గాదు, యిది

కావాలనుకున్నప్పుడు కార్యక్రమాన్ని సాధించడం చాలా ముఖ్యం. ఈ సాధన కొరకే మన ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ గారు టేకోవర్ చేయాలనే వుద్దేశ్య ముతో గోధుమలను మొదట టేకోవర్ చేయడం జరిగింది యిది మంచిదా చెడ్డదా అనే దాని మీద భిన్నాభిప్రాయాలు వున్నవి. కాని సిద్ధాంతంగా యింత కన్నా యింకొక మార్గం లేదు. కాని దానిని ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, ప్రయోజనం జరుగుతున్నప్పుడు అది విజయవంతం గాకుండా ఎన్నో శక్తులు ఆటంకాలు కలిగించాయి. ఆ శక్తుల యొక్క ప్రయత్నం అనండి, కొంతవరకు మన పరిపాలనా యంత్రాంగంలో ఈ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడా నికి ఎంత పటిష్టత అవసరమో అంత లేకపోవడం కొంత కారణం కావచ్చు, ఏదైనా కొంత యిబ్బందులకు గురి అయింది ఒకేసారి దీనిని మొత్తం చేయడం సాధ్యమైనటువంటి పరిస్థితి గాదు కాని దానిని దృష్టిలో వుంచుకొని ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం వుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ సంవత్సరం అధిక వర్షాలవల్ల ముఖ్యంగా డెల్టా జిల్లాలలో ఎక్కువ దిగుబడి వచ్చేచోట కొంత దెబ్బ తగిలింది. మొత్తం రాష్ట్రం చూసినప్పుడు వ్యవసాయ శాఖ, దీనికి సంబంధించినటువంటి అన్ని శాఖలు కలిసి ఉత్పత్తిని పెంచాలని సమన్వయ కృషి చేయడంవల్ల ఉత్పత్తి గత సంవత్సరంకన్నా కొంత మెరుగుగా ఉంది అది మనమందరం సంతోషించవలసినటువంటి విషయం ఈ సంవత్సరం పంటలు దెబ్బతిన్నాయి కనుక రైతులు లెవీ ఇవ్వ డానికి ఇబ్బంది అవుతున్నదని గౌరవ సభ్యులు మనవిచేశారు, ఈనాడు లెవీ కన్నా గిట్టుబాటు ధర అనేది ముఖ్యమైనటువంటి విషయం ఈ పంటకాలంలో ధాన్యంకాని, జొన్నకాని, మొక్కజొన్న కాని ప్రొక్యూర్ మెంటు ధరలకన్నా తక్కువ ధరలకు పడిపోవడం జరిగింది 1, 2 రూ.లు తక్కువ, ఎక్కువగా ధరలు పడిపోయాయి. అందుచేత రాష్ట్రంలో ప్రొక్యూర్‌మెంటు రేటుకు ఫుడ్ కార్పొరేషను కొనాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఫుడ్ కార్పొరేషనుతో మాట్లాడి అన్ని జిల్లాలలోను అవసరమైన ప్రొక్యూర్‌మెంటు సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. వారు అలాగే చేశారు. దానివల్ల కొంత లాభం జరిగిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను వారు ప్రొక్యూర్ చేయడంలో నాణ్యత తక్కువ ఉంటున్నదనేది ఒకటి ఉన్నది రైతులకు కూడా కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. ఫుడ్ కార్పొరేషను యొక్క లోపాలు మనం తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది. వారి ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ తగ్గించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి ఫుడ్ కార్పొరేషను లేకపోతే ప్రయివేటు వర్తకుల వల్ల ఇంకా ఘోరం జరుగుతుంది: అందుచేత ఇంతకన్నా మార్గం కనిపించడంలేదు ఈ సంవత్సరం అధిక వర్షాల వల్ల ధాన్యం నాణ్యత తగ్గింది కనుక కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కొంత రిలాక్జేషన్ కోరడం, వారు సానుభూతిగా పరిశీలించి రిలాక్జేషన్ ఇచ్చారు దానివల్ల కొంత మేలు జరిగిందనే చెప్పాలి ఎక్కడయినా లోపాలు జరిగినా అది పూర్తిగా అమలు జరగలేదని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఈ వారంలో మొక్కల ధర, వరి ధర కొంత ఆశాజనకంగా 5. 6 రూ.లు పెరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ అత్యవసర పరిస్థితి తరువాత ఉత్పత్తులను బాగా పెంచుకోవడంతోపాటు ధరలు విపరీతంగా పెరగకుండా ఉన్నాయి. వ్యాపారస్థులు ఎక్కువగా లాభాలు

సంపాదించుకోకుండా ఉండడానికి వీలుపడింది. మనిషికి కావలసినటువంటి కనీసావసర వస్తువుల ధరలు కొంతవరకు తగ్గి సామాన్యపౌరులకు ఉపయోగమైందని మనవిచేస్తున్నాను. వినియోగదార్లకు సరసమైన ధరలకు దొరకాలి. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఉండాలి, వినియోగదారుకు భారం పడకుండా సరసమైన ధరలకు అందాలి. ఈ రెండు సూత్రాలను అంగీకరించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. ఈ తీర్మానంలో మాకు భిన్నాభిప్రాయం లేదు. దీనికి పరిష్కారం ఏమిటి, దీనికి ఏమి చేయాలి అనేదానిని గురించి గౌరవసభ్యులు కొంతమందైనా దీర్ఘంగా ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు :—దానికి ఒక కమిషన్ కాని కమిటీ కాని ఏదో ఒక రూపేణా చేయాలని సజెషను వచ్చింది. మీరు దానిని అంగీకరించి చేయండి

శ్రీ జె. చొక్కారావు — దేశంలో చాలా సమస్యలున్నాయి. దీనికి తీర్మానమే అక్కరలేదు. వేరే మార్గాలున్నాయి ఈ సమస్యను నెట్టివేసే సమస్య కాదు. ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలి కాని నెట్టివేయడానికి యెంత

1-20 PM. మాత్రం నిర్లక్ష్యం సమంజసము కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు —వీరు 94 రూపాయలు అని చెబితే కేంద్ర ప్రభుత్వం 74 రూపాయలు అనే దానికి ఇన్వెస్టిగేషన్ కమిటీ కావాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ.—తీర్మానం కాదు, వేరే మార్గం వుంది అన్నారు ఆ మార్గం యేమిటో చెబితే మాకు ఆలోచన ఉంటుంది ఆ మార్గం యేమిటో చెబితే మాకు సేటిస్‌ఫాక్షన్ ఉంటే చూస్తాము.

శ్రీ జె చొక్కారావు :—అదే మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో నేను వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగా నేను గాని, పరిపాలనా యంత్రాంగం అంతా కూడా సహచరులు అంతా కూడా 1, 2 సార్లు దీర్ఘంగా దీని మీద సమావేశము అయి దీనిని బాగా ఆలోచిస్తున్నాము, ఈ విషయంలో వినియోగదారుకు యే ధర ఉండాలి. మధ్య దళారీలు కాజేస్తున్న దానిని యెట్లా ఆటంకం చేయగలుగుతాము. నాగిరెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా మొత్తం ట్రేడ్ టేకోవర్ అంటే అయ్యే సమస్య కాదు ఆ సిద్ధాంతం నేను కాని, కాంగ్రెస్ పార్టీ కాని, ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధి గారు దీనిని అంగీకరించినటువంటి సిద్ధాంతం అయినప్పటికి నేను తెల్లవారే వరకే అమలు చేయాలని నేను వాగ్దానం చేయను. అది అయ్యే పని కాదు ఇది మీకు తెలుసు. నాకు తెలుసు అది యేనాటికైనా మనము సాధించాలి. కాని యీనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో ఒక చిన్న సూచన చేయదలచుకున్నాను. మీరు అంగీకరించినట్లయితే మనం ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర కూర్చుని యిప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి కృషి ఎంతవరకు జరిగింది ? దీనిలో యే యే యింప్రూవ్‌మెంట్ చేయాలి యే యే చర్యలు

తీసుకోవాలి యేదైన మనము చర్చించే దానికి తగు నిర్ణయాలు చేసుకోవాలంటే ప్రభుత్వము మీ యొక్క సలహాలు తీసుకోవడానికి మనము ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర సమావేశము అవుదాము ఈ విషయంలో స్పీకర్ గారు కూడా పిలిపించి మనకు కావలసిన మార్గం ఏమకోవాలి. కాని యిటువంటి తీర్మానాలు మనము ఎన్నో యిదివరలో తీసుకొన్నాము మేము కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — అట్లా మాట్లాడకూడదు హౌవుస్ తీర్మానానికి విలువ లేదు. అట్లా మాట్లాడే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందా ? ఈవిషయంలో గౌరవం దక్కించుకోవాలంటే సెన్సర్ చేయాలి తీర్మానం చేసినా ఒకటే. చేయకపోయినా ఒకటే. అంత మంచిది కాదు

శ్రీ జె. చొక్కారావు : — మీరు అట్లా అనుకుంటే నా అభిప్రాయం యెంతమాత్రం కాదు. మీకు అభ్యంతరం లేదని చెప్పాను. ఇంతకుముందు మాట్లాడినటువంటి గౌ॥ సభ్యులను కూడా అభినందించాను. హౌవుస్ యొక్క తీర్మానం అనేది కాదు. తీర్మానం చేసుకున్నంత మాత్రాన మన బాధ్యత యింతటితో తీరిపోదు. మీరు తీర్మానం యేదైతే ప్రవేశపెట్టారో ఆ తీర్మానాన్ని అంతకంటె యెక్కువ బాధ్యతతో యెక్కువగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మీకన్న తక్కువ భావం లేదు మీ అందరూ యీ భావంతో ఉన్నందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఈ చర్చ సహాయపడడానికి దీనిని మీరందరూ సహకారం చేయాలని చెబుతున్నారు. తీర్మానం వల్ల కాదన్నప్పుడు ప్రత్యమ్నాయంగా దీనిని పరిష్కారం చేయడానికి సూచించే సూచనలు చెబితే

Mr. Speaker :—He said that Small Committee can be constituted

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—స్పీకర్ గారిమీద గౌరవం ఉంది, వారి ద్వారా పిలిపిస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగారు పిలుస్తారు, అభిమానం ఉందని చెబితే కాదు, మనకు మార్గం కావాలి. మీ నిర్దిష్ట కార్యక్రమం యేమిటి చెప్పండి ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు —ముఖ్యమైనటువంటి అన్ని పార్టీలవారు, మనము మాట్లాడుకొని దానికి మనము ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వెడదాము, వారితో చెపుదాము. దీర్ఘంగా ఒక అంశంమీద చర్చ యేమి చేయాలి, వెంటనే చేయవలసింది యేమిటి ? లాంగ్ రేంజ్‌లో చేయవలసింది యేమిటి, అన్నీ మనం చర్చించడం మంచిది దీనికి యెప్పుడూ భేధాభిప్రాయాలు యేమీ హౌవుస్‌లో లేవు. దీనితో మనందరం ఏకీభవిస్తున్నాము కనుక యీ రెగ్యులేషన్ మీరు చేసినా నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని నేడు సలహామాత్రం దీనితో నిర్లక్ష్యం చేయాలనే భావం కాదు. మీరూ అందరూ అంగీకరిస్తే మంచిదే.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—నేను ఒక విషయం మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. నాగిరెడ్డిగారి రిజల్యూషన్ యేమో —it is like this.

"That this House recommends to the Government to take immediate steps to fix remunerative prices for foodgrains and commercial crops being raised by ryots."

Sri C. V. K Rao —Amendment is like this 'That the foodgrains and other essentials be supplied to common people at cheap prices" ఇది ఎక్కడ యాడ్ చేయాలి ? It is an independent Resolution It is an Amendment

శ్రీ సి. వి. కె. రావు —దీనిని బలపరచేవాళ్ళు పేదవాళ్ళు. డబ్బు ఉన్న వాళ్ళు బలపరచరు. పేద వాళ్ళ తరఫున మనిషిని కనుకనే నేను తీసుకు వచ్చాను.

శ్రీ చల్లా సుబ్బరాయుడు :—సి. వి. కె. రావుగారి అమెండుమెంటు is not an independent Resolution ఈ రెండు యాక్సెప్ట్ చేయడమా ఇది ఎడిషనా? ఇది ఇండిపెండెంట్ దీనికి రిజల్యూషన్‌గా కనపడుతోంది టెక్నికల్‌గా యిది ఎమెండ్‌మెంటుగా ట్రీట్ చేయడానికి వీలు లేదు. Either it should be treated as an independent Resolution or it should not be treated as an amendment దీనిని ఒప్పుకొని దానిని పోగొట్టుకోడమా, దానిని ఒప్పుకొని దీనిని పోగొట్టుకోడమా అనే ఓట్ వంటి సమస్య కూడా వస్తోంది చొక్కారావుగారు చెప్పినట్లుగా even now the Government is supplying the essential commodities

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు మనకు గివెన్ ప్రొసీజర్ వుంది అమెండ్‌మెంట్ మువ్ చేయడానికి హౌస్‌ను అడిగింది కనుక ఆ స్టేజెస్‌లో సభ్యులు ఎలర్టుగా ఉండి ఉంటే అడ్డినటీ నోటీసు యిచ్చేదికాదు. ఇప్పుడు మొదటిది మన హౌస్ ముందు ఉంది. దానిని రిజెక్ట్ చేయడమా ఆమోదించ డమా అనేది డిసైడ్ చేయండి, మినిష్టరుగారు దానికి సబ్‌సిట్యూట్ అనడం అనవసరం On record, it is an amendment.

1.30p.m. శ్రీ సి. వి. కె రావు — దీనిని త్రోసివేద్దామని గవర్నమెంట్ ఏదైనా లాలోచి వ్యవహారంలోకి దిగిందా ?

Mr Speaker —You said that it is Point of Order. Then you must point out some rule and bring to our notice that there is some violation of rule

శ్రీ సి. వి కె రావు :—సోదర శాసన సభ్యుడు చెప్పినట్లు యిప్పుడు యిక్కడ అమెండ్‌మెంట్ ప్రవేశపెట్టబడింది అది ఉంచాలా తీసి వేయాలా అనేది ఓటింగ్ ద్వారా తేలాలి తప్ప యింకొకటి కాదు. అయినమొదటిది ఒప్పుకొన్నట్లు యిది ఒప్పుకోనట్లు చెపితే యిట్లా ఏమైనా లాలోచి యున్నదా ? అది చెల్లదు. అది అంగీకరించబడదు అనుకుంటాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— ఈ రిజల్యూషన్ అమెండ్‌మెంట్‌గా రావడానికి వీలు లేదు ఇండిపెండెంట్ రిజల్యూషన్‌గా రావాలి. Now it is open to you, realising the position as a responsible Member of this House either to

withdraw the amendment or give an independent resolution. If you want to insist, the procedure is there and that will be followed. You have given an amendment without following the required procedure

Sri C.V K. Rao —I have received to-day's agenda lately that is somewhere in the midnight

Mr Speaker —You have got the right to move an amendment but by giving requisite notice The rule says that when such an amendment is moved and if any member objects that amendment has come within a shorter notice, it is automatically rejected. Then the Speaker has no choice. this is an inconsistant amendment. Therefore, if you are sincere about your amendment, it is more appropriate to withdraw your amendment You can give an independent amendment But you have no right to do whatever you desire The procedure will have to be followed.

Sri C V K Rao —I am very much surprised of the observations made by the Hon'ble Speaker. I never expected that I would be confronted with such an observation. I have got to take note of every observation that the Chair has made

Mr Speaker:—I will be very happy.

Sri C.V K. Rao –When a question is posed to me, I am certainly confronted with and worried What I would like to

Mr. Speaker·—I have not given my ruling.

Sri C V K. Rao·—But, as I have submitted earlier, the resolution reached me somewhere in the midnight When an amendment has been permitted to be moved, the question of propriety or impropriety does not arise I am just clarifying the position

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఇప్పుడు చాల రిలవెంట్ పాయింట్ రెయిజ్ చేశారు. అడ్మిషన్ అయిపోయింది. ఎజెండాలో రిజల్యూషన్స్ వున్నవి. అమెండ్ మెంట్ దానికి రిలవెన్స్ ఉన్నదా? లేదా? దానిని రిప్లేస్ చేసే మరొక రిజల్యూషన్ వస్తుందా ఈ రెండింటికి కాన్‌ఫ్లిక్ట్ తీసుకువచ్చే విధంగా కాకుండా పర్పస్ సర్వ్ చేసుకోవడం కొరకు మీరు సజెస్ట్ చేశారు రెండు కూడ అవసరమైన భాగాలు అయినప్పటికీ సెపరేట్ రిజల్యూషన్ తీసుకురావలసియున్నది ఒక దానికి కన్‌ఫ్రంట్ చేసి తీసుకురావద్దని సలహా మీరు యిచ్చిన సలహా ప్రకారం సి వి. కె. రావుగారు విత్‌డ్రా చేసుకొని వేరే రిజల్యూషన్ తీసుకువస్తే వారి పర్పస్ సర్వ్ అవుతుంది.

శ్రీ సి వి కె. రావు .— ఈఎమెండ్‌మెంట్ చాల పర్టినెంట్. ప్రజలు చాల సఫర్ అవుతున్నారు. దూర దృష్టితో ఆలోచించినట్లయితే దీని పర్పస్ గ్రహిస్తారు అనుకుంటాను

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి — ఇప్పుడు మాట్లాడినటువంటి గౌరవసభ్యులందరు మంత్రిగారితో సహా చెప్పిన దాని ప్రకారం రైతుకు గిట్టుబాటు ధర అందడం లేదు. నష్టపడుతున్నారనే విషయం స్పష్టంగా ద్యోతకం అవుతుంది అందువల్ల ఈ తీర్మానం అంగీకరించడానికి సుముఖులం అని చెప్పాను. దీనిని అంగీకరించడంతో

పాటు ఈ హౌస్ నుంచి కమిటి వేసి గాని లేదా స్టాట్యుటరి బాడి వేసి గాని రైతుకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేటట్లు నిర్ణయం చేయాలి వారు యిచ్చినది అమెండ్‌మెంట్ టు ది రిజల్యూషన్ వినిమయదారులకు చౌక ధరలకు అందాలంటే సి వి కె రావుగారు దానికి వేరే రిజల్యూషన్ తెస్తే హోల్‌హార్టెడ్‌గా సపోర్ట్ చేస్తాము. అది యాడ్ టు ది రిజల్యూషన్ కాదు అమెండ్‌మెంట్ టు ది రిజల్యూషన్ అన్న తరువాత ఈ అమెండ్‌మెంట్ గెలిచిన తరువాత ఒరిజినల్ రిజల్యూషన్ పోయినట్లే రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర కావాలనే పర్పస్ తో పెట్టారు అది పోయి వినిమయదారులకు చౌకగా యివ్వాలనేది వస్తుంది. అందుచేత వారు యిచ్చిన అమెండ్‌మెంట్‌తో సెంట్ పర్సెంట్ వ్యతిరేకిస్తున్నాము కాని దానికి ప్రత్యేకంగా రిజల్యూషన్ తీసుకువస్తే హోల్ హార్టెడ్‌గా సపోర్టు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఎమెండ్‌మెంట్సు యిచ్చేటప్పుడు సెల్ఫ్ గోడ్స్

1-46. PM కోసం చేస్తూంటాము లాండ్ సీలింగ్ బిల్లు వచ్చినప్పుడు అసలు పాస్ కాని సందర్భంలో కూడా పబ్లిక్ ఒపీనియన్‌కు పంపాలని సవరణ యిచ్చాం. అది భూస్వాములకు కావలసిన ఎమెండ్‌మెంటు అన్న మాట, అటువంటి వారందరూ దేశ క్షేమం కోసం పాటుపడుతున్నవారు

శ్రీ సి. వి కె, రావు —ఇందిరా గాంధీకి జో హుకుం కొట్టే వారు దేశ క్షేమం కోసం పాటుపడుతున్నారా ?

శ్రీ ఎమ్ నాగి రెడ్డి :—ఫాసిస్టులకు జో హుకుం కొట్టే వారా ? ఎవరు జో హుకుం ?

Mr. Speaker :—The amendment moved by Sri C. V. K. Rao is before the House

The question is,—"Add the fo lowing at the end: "and the food grains and other essentials be supplied to common people at cheap price."

The Amendment was Negatived

Mr Speaker .—The resolution moved by Sri M. Nagi Reddy is before the House.

The question is :—"That this House recommends to the Government to take immediate steps to fix remunerative prices for food-grains and commercial crops being raised by ryots."

The Resolution was Adopted

Mr. Speaker :—Now the House is adjourned to meet again on 2-2-1976 at 8-30 a. m.

(1-45 p m.) (The House then adjourned to meet again on Monday, the 2nd February, 1976.)